ΟΙ ΘΡΙΑΜΒΟΙ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΣΤΟΛΟΥ

Τὴν πρωΐαν τῆς 3 Δεκεμβρίου ἐθεάθη ἐκπλέων τοῦ στομίου τῶν Δαρδανελλίων ὁ ἐχθρικὸς στόλος. Ὁ ὑποναύαρχος ἀρχηγὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ Στόλου κ. Π. Κουντουριώτης ἔδωκε τὰς δεούσας διαταγάς, εἰς τὰ σκάφη ἐσήμανε πολεμικὴ κλῆσις καὶ ἀμέσως ἐπῆλθον εἰς «τάξιν μάχης» κατὰ τῆς Ἀρμάδας, ἥτις μετὰ δίωρον ὑπὸ τὰ φρούρια παραμονὴν ἐτράπη εἰς φυγὴν μέσα εἰς τὰ στενά.

Η ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ
ΕΤΟΣ Θ' — ΑΡΙΘ. 98 — ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1912

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΑΠΟ ΕΝΑ ΜΗΝΑ

Ἡ ναυμαχία πρὸ τῶν Δαρδανελλίων, αἱ μάχαι περὶ τὴν Κορυτσάν, ἡ κατάληψις αὐτῆς, καὶ ἡ Γιγαντομαχία πρὸ τῶν Ἰωαννίνων εἶνε τὰ σπουδαιότερα πολεμικὰ γεγονότα τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου. Εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν διελάθησαν, ἐφαντάθησαν ναυτικὰς δάφνας, μερικαὶ δὲ Τουρκικαὶ ἐφησαν τοὺς ναυάρχους των ἑορτάζοντας τὴν νίκην ἐπὶ τοῦ «Ἀβέρωφ»! Ἐπείσθησαν ὅμως πολὺ ταχέως καὶ οἱ ἴδιοι περὶ τοῦ μόνου θετικοῦ καὶ ἀναμφισθητήτου ἀποτελέσματος τῆς ναυμαχίας τῆς 3 Δεκεμβρίου καὶ τὰ μόνα δι' αὐτοὺς ἐπινίκια ἦσαν αἱ ἐπισκευαὶ τῶν πολεμικῶν των σκαφῶν. Ὁ Ἑλληνικὸς στόλος δὲν ἔδοσεν βεβαίως τὴν μεγάλην δάφνην, τὴν ὁποίαν ἤλπιζε καὶ τοῦτο διότι, ὁ ἐχθρὸς ἐτράπη πολὺ ταχέως καὶ ἀτάκτως ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν φρουρίων. Ἀλλ' ἐξηκολούθησε νὰ παραμένῃ τῆς θαλάσσης κυρίαρχος, ἡ δὲ παρουσία του πρὸ τῶν στενῶν δὲν ἔπαυσε νὰ εἶνε διὰ τὴν Τουρκίαν ὁ κρίκος, ὅστις τὴν περισφίγγει καὶ τὴν ἐμποδίζει νὰ προβῇ εἰς οἱανδήποτε ἐνέργειαν πρὸς μετατροπὴν τῆς τύχης τῶν ὅπλων ὑπὲρ αὐτῆς. Ἐὰν ὁ στόλος της ἐπιχειρήσῃ νέαν ἔξοδον, θὰ πεισθῇ καθ' ὁλοκληρίαν, μετὰ νέαν ἥτταν, ὅτι, οὐδεμία ἀπομένει εἰς αὐτὴν ἐλπὶς ν' ἀνακτήσῃ ὅ,τι διὰ παντὸς πλέον ἀπώλεσεν.

Ἡ σημασία τῆς νίκης τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ εἰς Βίγλιτσαν καὶ ἡ κατάληψις τῆς Κορυτσᾶς εἶνε ἐπίσης ἄξιαι ἰδιαιτέρας μνείας, διότι δι' αὐτῶν ἐξεκαθαρίσθη τὸ ἔδαφος τῆς Μακεδονίας ἀπὸ τὰ τελευταῖα ἴχνη τοῦ Τουρκικοῦ στρατοῦ. Καὶ ἐκτοτε ὅλη πλέον ἡ προσοχὴ συνεκεντρώθη εἰς τὴν Ἤπειρον καὶ οἱ πανελλήνιοι πόθοι ἐστράφησαν πρὸς τὴν πρωτεύουσάν της, πρὸς τὰ κλεινὰ Ἰωάννινα, μὲ τὴν ἱστορικὴν καὶ γραφικήν των λίμνην. Ὠχυρωμένα τὰ φρούρια των καὶ ἰδιαιτέρως τὸ Μπιζάνι μὲ τὰς νεωτέρας μεθόδους, τὰς ὁποίας ἐφήρμοσε ἡ ὀχυρωματικὴ τῶν Γερμανῶν τέχνη. Πολυάριθμος ἡ φρουρὰ των καὶ ἐνισχυθεῖσα ὑπὸ τοῦ φυγάδος τῆς Μακεδονίας στρατοῦ καὶ ὑπὸ τῶν ἀπὸ βορρᾶ ἐπιδραμόντων Τουρκαλβανῶν. Εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς τῶν Ἰωαννίνων φρουρᾶς συνέθαλε καὶ ἡ ἀναγνώρισις τῆς Ἀλβανίας ὡς αὐτονόμου. Ἡ ἀναγνώρισις τῆς αὐτονομίας ὑπὸ τῶν Δυνάμεων ἦτο μία ἐγγύησις διὰ τὴν ἐδαφικὴν ἐξασφάλισίν της. Καὶ ἐπέδραμον τότε ἀπὸ βορρᾶ πρὸς τὴν Ἤπειρον τὰ στίφη τῶν Τουρκαλβανῶν. Χωρία Ἠπειρωτικὰ ἐγένοντο τοῦ πυρὸς παρανάλωμα, λεηλατηθέντα προηγουμένως. Νεάνιδες, γυναῖκες ἠτιμάσθησαν. Παιδία καὶ γέροντες ἐσφάγησαν. Εἶναι φρικαλέαι αἱ εἰδήσεις τῶν καταστροφῶν καὶ τῶν δηώσεων. Τὸ πῦρ καὶ ὁ σίδηρος τὰ πάντα ἠρήμωσαν εἰς πλεῖστα χωρία. Τὰ γραφικώτατα Ζαγοροχώρια, τῶν ὁποίων ἡ γραφικότης ἀμιλλᾶται πρὸς τὰ Ἐλβετικὰ τοπία, ὑπέστησαν καταστροφὰς καὶ λεηλασίας φοβερᾶς. Εἰς τὸ ἀπαίσιον ἔργον τῶν ἀτάκτων Τουρκαλβανῶν ἐλάμβανε μέρος καὶ ὁ τακτικὸς Τουρκικὸς στρατός.

Μέσα εἰς τὴν ζοφερὰν αὐτὴν τραγῳδίαν τῆς βαρβαρότητος διαλάμπει ὁ Ἠπειρωτικὸς ὑπὲρ Ἐλευθερίας ἀγὼν τῶν Ἑλλήνων ὡς χρυσῆ ἀκτὶς ἡλίου εἰς ὥραν φοβερᾶς λαίλαπος. Τὴν χρυσῆν ἀκτῖνα σκορπᾷ ὁ Ἑλληνικὸς στρατὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ μαχηταὶ τῶν ἀνεξαρτήτων σωμάτων μὲ τὴν Γιγαντομαχίαν, τὴν ὁποίαν διεξάγουν ἐπάνω εἰς τοὺς βράχους τοῦ Μπιζανίου πρὸς ἐκπόρθησιν τοῦ φρουρίου, τοῦ περικλείοντος τὰ τελευταῖα ἴχνη τῆς τυραννίας, καὶ πρὸς ἀπελευθέρωσιν τῶν Ἰωαννίνων ἀπὸ τὰ δεσμὰ βαρβάρου κατακτητοῦ. Ἡ Γιγαντομαχία εἶνε ὁμηρικὴ καὶ ὁ ἀγὼν ὁ εὐγενής, ὁ ἀπελευθερωτικός, ὁ ἐκπολιτιστικός, ὁ ὑπέροχος εἰς ἀνδρείαν, εἰς καρτερόψυχίαν, θ' ἀναγραφῇ εἰς τὰς χρυσᾶς δέλτους τῆς Ἑλληνικῆς ἱστορίας μὲ ἡρώων αἷμα.

Χ. ΚΑΙΣΑΡΗΣ, Γ. ΣΤΡΕΪΤ, Σ. ΣΚΟΥΛΟΥΔΗΣ, Ο κ. ΠΡΟΕΔΡΟΣ, Ι. ΓΕΝΝΑΔΙΟΣ — Ν. ΠΟΛΙΤΗΣ
Ἀντ. «Ἑστίας»

ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΤΗΣ ΕΙΡΗΝΗΣ.—Οἱ Ἕλληνες ἀντιπρόσωποι, ἐξερχόμενοι τοῦ Ἀνακτόρου τοῦ Ἁγ. Ἰακώβου, πίπτουν εἰς τὴν ἐνέδραν τοῦ ἐν Λονδίνῳ ἀνταποκριτοῦ τῆς «Ἑστίας».

*

Καὶ ὅμως ὁ ἀγὼν αὐτὸς ὁ ὁποῖος ἐπὶ τῶν πεδίων τῶν μαχῶν θὰ ἀπολήξῃ εἰς θρίαμβον καὶ θὰ σημάνῃ τὸ τέρμα τῆς Τουρκικῆς κυριαρχίας καὶ εἰς τὴν Ἤπειρον, δὲν δύναται ἀκόμη νὰ κάμψῃ τοὺς περὶ τὸν διπλωματικὸν τάπητα παρακαθημένους ἰσχυροὺς τῆς Εὐρώπης. Ψύχραιμοι πρὸ τῆς Γιγαντομαχίας τῆς Ἠπείρου, ἀψηφοῦντες ἀναμφισβήτητα καὶ ἀπαράγραπτα ἐθνολογικὰ δίκαια, προσπαθοῦν νὰ περιλάβουν εἰς ἐδάφη Ἠπειρωτικά. Τὰ ἐθνολογικὰ δίκαια, τὰ ὁποῖα προβάλλει ἡ Ἑλλὰς διὰ τὰ ἐδάφη ταῦτα, τὰ ὁποῖα ποτίζει σήμερον καὶ μὲ τὸ αἷμα τῶν τέκνων της, προκύπτουν ἀμέσως ἐκ μόνης τῆς στατιστικῆς καὶ δὲν χρειάζονται ἄλλα ἐπιχειρήματα διὰ ν' ἀποδειχθῇ τὸ βάσιμον αὐτῶν. Ἐκτὸς ὅμως τῶν ἐθνολογικῶν ὑπάρχουν καὶ λόγοι στρατηγικοὶ καὶ οἰκονομικοί, χάριν τῶν ὁποίων ἡ Ἑλλὰς ἔχει τὸν λόγον πρὸ τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Ἀρείου Πάγου. Τὸ ζήτημα τοῦ ἐπινείου τῶν Ἰωαννίνων ἐνέχει ἰδιάζουσαν σημασίαν. Δὲν εἶνε δυνατὸν ἡ πόλις τῶν Ἰωαννίνων νὰ ἔχῃ μίαν καὶ μόνην διέξοδον πρὸς τὴν θάλασσαν, τὴν διὰ τῆς Πρεβέζης. Ἡ ἀνεπάρκεια τοῦ λιμένος εἶνε καταφανεστάτη. Ὑπάρχει ἡ ἑτέρα διέξοδος διὰ τῶν Ἁγ. Σαράντα, λιμένος διὰ τοῦ ὁποίου διεξάγεται τὸ ἐμπόριον τῶν Ἰωαννίνων, τῶν ὁποίων οἱ Ἅγιοι Σαράντα εἶνε ὁ φυσικὸς λιμήν. Ἀλλ' ἡ κατάληψις αὐτοῦ ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος ἐπιβάλλει καὶ τὴν στρατιωτικὴν ἐξασφάλισιν τῆς ὁδοῦ μέχρις Ἰωαννίνων. Ἡ εἰς τὴν Ἑλλάδα ἐπιδικασθεῖσα διὰ τῆς συνθήκης τοῦ Βερολίνου γραμμὴ τοῦ Καλαμᾶ, γραμμὴ εὑρισκομένη εἰς τὸ ὕψος τῆς Κερκύρας, δὲν ἀποτελεῖ φυσικὸν σύνορον καὶ διὰ λόγους στρατιωτικοὺς παρουσιάζει κινδύνους. Ἵνα ἐξασφαλισθῇ στρατιωτικῶς ὁ λιμὴν τῶν Ἁγ. Σαράντα, ἐπιβάλλεται προέκτασις τῶν ὁρίων πρὸς βορρᾶν τῆς Χειμάρρας. Ἡ προσάρτησις τοῦ Ἀργυροκάστρου ὑπαγορεύεται ἐπίσης ὑπὸ τῶν αὐτῶν λόγων. Ὁ κατέχων τὰ Ἰωάννινα καὶ τοὺς Ἁγίους Σαράντα πρέπει νὰ ἦνε κάτοχος καὶ τῆς περιφερείας τοῦ Ἀργυροκάστρου, ἤτις ἄνευ τοῦ λιμένος τῶν Ἁγίων Σαράντα θὰ κατεδικάζετο οἰκονομικῶς. Ἡ Ἑλλὰς ἐννοεῖ νὰ περιλάβῃ εἰς τὸν χάρτην τῆς Ἠπείρου καὶ τὴν περιφέρειαν τῆς Κορυτσᾶς, ἤτις ἔχει φυσικὰς διεξόδους πρὸς τὴν Ἤπειρον ἢ πρὸς τὴν Φλωρίναν καὶ τὴν Θεσσαλονίκην, δὲν εἶνε δυνατὸν δὲ νὰ περιληφθῇ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς αὐτονόμου Ἀλβανίας. Ἡ Ἑλλὰς ζητοῦσα τὴν προσάρτησιν τοῦ Ἀργυροκάστρου, τῶν Ἁγίων Σαράντα, τῆς Κορυτσᾶς καὶ τῆς Κονιτσᾶς προβάλλει, ἀνεξαρτήτως ὅλων τῶν ἄλλων, καὶ τὸν λόγον ὅτι, οἰκονομικῶς εἶνε ἀδιαχώριστοι.

Καὶ ὅμως παρ' ὅλα ταῦτα ὑπάρχουν Δυνάμεις Μεγάλαι, ὁροθετοῦσαι τὴν Ἀλβανίαν καὶ μὴ διστάζουσαι νὰ περιλάβουν εἰς τὰ ὁριά της περιφερείας ἀναποσπάστους ἀπὸ τὴν Ἤπειρον. Ἀλλὰ μήπως δὲν θέλουν νὰ ἐπεκτείνουν τὰ ὅρια τῆς Ἀλβανίας καὶ πέραν τῶν Ἰωαννίνων καὶ νὰ Ἀλβανοποιήσουν ἑπομένως καὶ αὐτὴν τὴν πρωτεύουσαν τῆς Ἠπείρου! Τὴν ἀνακήρυξιν αὐτονόμου Ἀλβανίας οἱ Ἕλληνες πρῶτοι ἐπεχρότησαν, συνεπεῖς πρὸς τὸ δόγμα τῆς ἀπελευθερώσεως τῶν λαῶν. Δὲν ἀνέχονται ὅμως νὰ καταπατηθῇ τὸ δόγμα τοῦτο χάριν τῆς ὀροθεσίας αὐτῆς τῆς Ἀλβανίας, ὀροθεσίας διαχαρασσομένης ὑπ' ἐκείνων, οἵτινες εἰς τὰ οἰκονομικὰ αὐτῶν συμφέροντα ἀποβλέπουν καὶ τὰς εἰς τὸ μέλλον βλέψεις των ἐξυπηρετοῦσι.

Μὲ τὴν αὐτὴν τακτικὴν ἐπιζητεῖται καὶ διὰ τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου νὰ μὴ συντελεσθῇ ἡ ὁλικὴ προσάρτησις αὐτῶν εἰς τὴν Ἑλλάδα. Παρατάσσονται λόγοι, ἀναπτύσσονται ἐπιχειρήματα, ἐκτίθενται θεωρίαι, ῥίπτονται εἰς τὸ μέσον αἰτιάσεις καὶ προσχήματα διὰ νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς τὴν Τουρκίαν νῆσοι Ἑλληνικώτατα, διατελέσασαι ὑπὸ τὸν Τουρκικὸν ζυγὸν καὶ ἀπελευθερωθεῖσαι ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος μὲ τόσας θυσίας αἵματος.

Εἶναι ματαιοπονία νὰ θελήσῃ κανεὶς νὰ εἰσδύσῃ εἰς τὰ διπλωματικὰ μυστήρια. Δὲν θὰ ἀνεύρῃ ποτὲ τὸν μῖτον, ὅστις θὰ τὸν βοηθήσῃ νὰ ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸν διπλωματικὸν λαβύρινθον, εἰς τὸν ὁποῖον ζητοῦν τώρα οἱ χορεφρύλακος τῆς Τουρκίας παίζοντες πρόσωπον νὰ περιπλέξουν τὸ ζήτημα τῶν νήσων.

Ἀλλ' ἡ φωνὴ τῶν νησιωτῶν ἀκούεται ἤδη πανταχόθεν. Δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ φαντασθοῦν κἀν ὅτι, θὰ ἐπανέλθουν ὑπὸ τὸν Τουρκικὸν ζυγόν, οὔτε καὶ μὲ τὰ καταπότια τῆς ἐπικυριαρχίας, ἔστω καὶ τῆς μᾶλλον σκιώδους καὶ ψιλῆς.

Ἀνέκτησαν τὴν ἐλευθερίαν αἱ Ἑλληνικώταται νῆσοι καὶ μετὰ πόλεμον τῆς Ἑλλάδος νικηφόρον. Εἶνε ἁπλούστατον, εἶνε φυσικόν, νὰ μείνουν Ἑλληνικαί.

Ἀλλ' ἂς ἀφίσωμεν τοὺς λαθυρίνθους τῆς Διπλωματίας καὶ ἂς στραφῶμεν πρὸς τὸ φῶς τὸ Χριστιανικόν, τὸ φῶς τὸ ἐκ Βηθλεέμ. Σημαίνουν Χριστούγεννα οἱ κώδωνες τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ ἐφέτος διὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸν Ἑλληνισμὸν σημαίνουν τὴν Ἀναγέννησιν. Ἑλληνικοὶ πληθυσμοί, στενάζοντες χθὲς ἀκόμη ὑπὸ τὴν Τουρκικὴν πτέρναν, ἑορτάζουν σήμερον τὰ Χριστούγεννα ἐλεύθεροι καὶ εἰς τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία των κυματίζει ἡ Ἑλληνικὴ σημαία. Εἰς τὰ ἀπελευθερωθέντα Μακεδονικὰ καὶ Ἠπειρωτικὰ χωρία ἐπήγαν οἱ Χριστιανοὶ εἰς τὴν νυκτερινὴν λειτουργίαν τῶν Χριστουγέννων, χωρὶς νὰ βλέπουν ὁλόγυρα εἰς τὴν ἐκκλησίαν περιπολίας μὲ τῆς Ἡμισελήνου τὸ ἔμβλημα, χωρὶς νὰ τρομάζουν αἱ γυναῖκες καὶ αἱ νεάνιδες ἀπὸ τὸν Τοῦρκον, τὸν ἄγριον. Ἐφέτος εἶδον τὸν στρατιώτην νὰ κάμῃ καὶ ἐκεῖνος τὸν σταυρόν του μὲ τὸ «Χριστὸς Γεννᾶται». Εἶδον μαζῆ μὲ τὸ Φῶς τὸ Ἀληθινὸν καὶ τὸ φῶς τὸ Ἑλληνικόν. Ἐόρτασαν Χριστούγεννα Ἐθνικά. Εἰς τὴν Θεσσαλονίκην τὰ ἑώρτασαν μεγαλοπρεπέστατα, μὲ τὴν παρουσίαν τοῦ Βασιλέως καὶ τῆς Βασιλικῆς οἰκογενείας. Τὴν Μεγάλην Ἑορτὴν ἐλάμπρυναν ἡ ἀκτινοβολία τοῦ Στέμματος τοῦ Ἑλληνικοῦ καὶ ἡ νικηφόρος λάμψις τῆς Σημαίας τῆς Ἑλληνικῆς. Ἡ κυανόλευκος ἐκυμάτιζεν ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον τῆς πόλεως εἰς ὅλα τὰ δημόσια κτίρια, εἰς ὅλα τὰ κέντρα τῆς πρωτευούσης τῆς Μακεδονίας. Εἰς τὸν ὡραῖον λιμένα της τὰ σκάφη, σημαιοστόλιστα, ἐπαιγηύρισαν τὰ Χριστούγεννα τὰ ἐλεύθερα, τὰ Ἑλληνικά. Ὁ δὲ στρατός μας, ὁ εὑρισκόμενος εἰς τὴν Θεσσαλονίκην, ὁ εἰς τόσας πορείας καὶ κακοιχίας ἀντιτάξας ἀξιοθαύμαστον ἀντοχὴν καὶ καρτερόψυχίαν, ὁ εἰς τόσας μάχας ἡρωϊκῶς πολεμήσας καὶ ἐνδόξως νικήσας, ἐώρτασε μὲ τὸν δαφνοστεφανωμένον Ἀρχιστράτηγόν του, τὸν Διάδοχον Κωνσταντῖνον, τὸν Νικητήν, τὰ ἐφετεινὰ Χριστούγεννα, τὰ ὁποῖα ἦσαν τὰ ἐπινίκια τὰ Μακεδονικά.

*

Τὰ ἐφετεινὰ Χριστούγεννα καὶ ἡ παραμονὴ τοῦ Νέου Ἔτους καθυστέρησαν εἰς κίνησιν καὶ ζωηρότητα. Μικροσκοπικὰ τηλεβόλα ὅμως, μικροὶ στρατιῶται, ἄλλα παιγνιδάκια, τὰ ὁποῖα ἡ βιομηχανία ἤντλησεν ἀπὸ τοῦ πολέμου τὰς ἐμπνεύσεις, εὗρον καλὴν κατανάλωσιν. Τὰ μικρὰ Ἑλληνόπουλα ἐφέτος παρέταξαν καὶ αὐτὰ τὰ στρατιωτάκια των καὶ τὰ κανονάκια των καὶ ***ἔπαιξαν πόλεμον***. Μὲ ὅλην τὴν ζωηρότητα τῆς παιδικῆς των φαντασίας, μὲ ὅλην τὴν ἐντύπωσιν, τὴν ὁποίαν ἔχουν ἀπὸ τὰς ἀφηγήσεις τῶν πολεμικῶν γεγονότων ποῦ ἐκτυλίσσονται, μὲ ὅλην τὴν ἐξ αὐτῶν ἐπίδρασιν, διεξάγοντα εἰκονικὰς μάχας μὲ τὰ παιγνιδάκια των ὀνειροπολοῦν ὅτι, θὰ ἔλθῃ καὶ δι' αὐτὰ ἡ ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποίαν, ὅπως τώρα, οἱ ἀδελφοί των καὶ οἱ πατέρες των γενναίως μάχονται ὑπὲρ Πατρίδος, δὲν θὰ ***παίζουν πόλεμον*** ἀλλὰ θὰ πολεμοῦν, ἀντάξια τέκνα ἐνδόξων μαχητῶν, κατὰ τῶν ἐχθρῶν τῆς πατρίδος τὴν ὁποίαν θὰ τιμήσουν καὶ θὰ δοξάσουν.

Χριστὸς Γεννᾶται! Ἑλλὰς ἀναγεννᾶται!

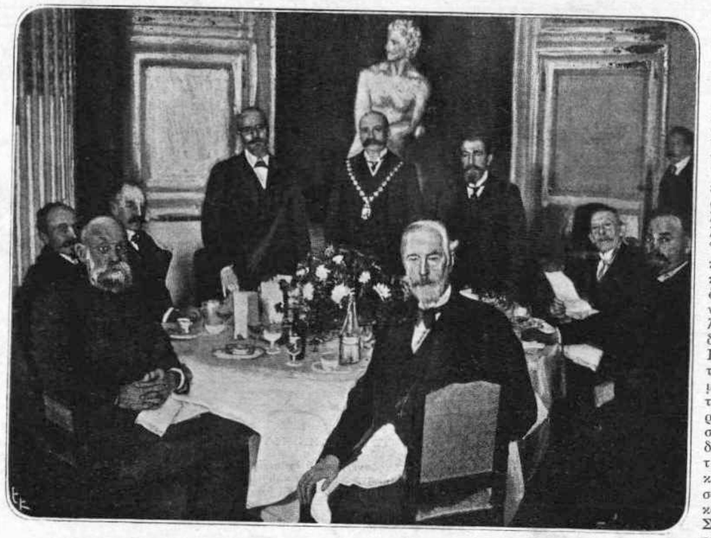

ΟΙ ΠΛΗΡΕΞΟΥΣΙΟΙ ΤΩΝ ΒΑΛΚΑΝΙΚΩΝ.—Ἕνας μόνον φακὸς κατώρθωσε νὰ τοὺς ἀποθανατίσῃ κατὰ τὸ ὑπὸ τοῦ Λόρδου Δημάρχου τοῦ Ὀθεστμίνστερ δοθὲν γεῦμα.

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΕΙΣ ΗΠΕΙΡΟΝ.—Ἐπανελθὼν ἐκ Μακεδονίας ἡ Α. Π. ὁ Μητροπολίτης, ἐκέβη τοῦ πλωτοῦ Νοσοκομείου «Ἀλβανία», τῆς Πριγκηπίσσης Μαρίας καὶ ἀπῆλθε μετὰ τῆς Α. Υ. εἰς Ἤπειρον.

ΟΙ ΓΕΝΝΑΙΟΙ ΗΡΩΕΣ.—Ὁ κ. Ἀλ. Ρώμας, Διοικητὴς τοῦ τάγματος τῶν Γαριβαλδινῶν, ἐτραυματίσθη εἰς τὴν μάχην τοῦ Δρίσκου καὶ μετηνέχθη εἰς Πρέβεζαν.

ΟΙ ΕΡΥΘΡΟΧΙΤΩΝΕΣ.—Ὁ γενναῖος στρατηγὸς Γαριβάλδης διευθύνων τὴν φονικωτάτην μάχην τοῦ Δρίσκου.

ΤΟ ΕΣΤΕΜΜΕΝΟΝ ΚΡΗΤΙΚΑΤΣΙ

Η Α.Υ. Ο ΠΡΙΓΚΙΠ ΠΕΤΡΟΣ, ΥΙΟΣ ΤΟΥ ΠΡΙΓΚΙΠΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

1 Δεκεμβρίου. — Τὴν πρωΐαν ἐνεφανίσθη Τουρκικὸν ἀντιτορπιλλικὸν εἰς τὴν εἴσοδον τῶν Δαρδανελλίων. Τὰ Ἑλληνικὰ «Σφενδόνη» καὶ «Λόγχη», περιπολοῦντα, διέκριναν τὸ Τουρκικὸν σκάφος καὶ ἀφ' οὗ ἐπλησίασαν εἰς ἀπόστασιν 3.000 μέτρων ἔβαλον κατ' αὐτοῦ. Τὸ ἐχθρικὸν ἀντιτορπιλλικόν, τὸ ὁποῖον εἶχε σταματήσει ὑπὸ τὸ φρούριον Σεντὶλ-Μπάχρ, δὲν ἀντεπυροβόλησε καὶ ἐτράπη εἰς φυγὴν πρὸς τὸ ἐσωτερικὸν τῶν στενῶν.

— Σῶμα ὑπὸ τὸν ὁπλαρχηγὸν Τερεκίδην, τοὺς ὁπλαρχηγοὺς Κρεμμύδαν καὶ Κουτούπην καὶ τὸν Κρῆτα Δηληγιαννάκην κατέλαβε τὴν Σκάλαν τῆς Παραμυθίας, θέσιν μεταξὺ Τσαμουριᾶς καὶ Ἰωαννίνων. Ὁ ὁπλαρχηγὸς Κουτούπης ἐτραυματίσθη βαρέως.

2 Δεκεμβρίου. — Πρὸ τῶν Ἰωαννίνων τμήματα Ἑλληνικοῦ στρατοῦ συνεπλάκησαν εἰς διάφορα σημεῖα καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν μὲ τὸν ἐχθρόν. Ἀγὼν καταβάλλεται πρὸς κατάληψιν ὀχυρωτάτου ὑψώματος παρὰ τὸ Μπιζάνι, ὁπόθεν ὁ ἡμέτερος στρατὸς θὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν ἐκπόρθησιν τῆς ἐπίσης ὀχυρωτάτης ταύτης θέσεως, δι' ἧς θὰ τῷ ἀνοιχθῇ πλέον ἡ εἴσοδος πρὸς τὰ Ἰωάννινα. Ἡ πρὸς τὴν πρωτεύουσαν τῆς Ἠπείρου προέλασις καὶ κατάληψις αὐτῆς παρουσιάζει μεγάλας δυσχερείας.

Ο ΝΕΚΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΙΗΤΟΥ.—Εἰς τὴν Ἤπειρον ἔπεσε ὰὰν ἀληθινὸς ἥρως, ὁ ποιητὴς Λ. Μαβίλης, καὶ τὸν νεκρόν του μετέφεραν εὐλαβῶς εἰς ἕνα χωριουδάκι, ὅπου καὶ τὸν ἔθαψαν.

3 Δεκεμβρίου. — Περὶ τὴν 8 π. μ. ὁ Τουρκικὸς στόλος ἐξῆλθε τοῦ στενοῦ τῶν Δαρδανελλίων. Περὶ τὴν 9 πρωϊνὴν ὥραν ὁ Ἑλληνικὸς στόλος, πλέων μεταξὺ Κεφάλου Ἴμβρου καὶ Καλλιπόλεως, ἀνεγνώρισεν εἰς ἀπόστασιν 17 χιλιομ., ὅτι ὁ πρὸ μιᾶς περίπου ὥρας ἐξελθὼν τῶν στενῶν ἐχθρικὸς στόλος συνέκειτο ἐκ τῶν θωρηκτῶν «Τουργούτ», «Βαρβαρόσσα», «Μεσσουδιέ», «Ἀσσάρι Τεφήκ», ἑνὸς καταδρομικοῦ καὶ ὀκτὼ ἀντιτορπιλλικῶν. Εἰς ἀπόστασιν 12 χιλιομ. περίπου ὁ ἐχθρὸς ἤρξατο τοῦ πυρός. Μετ' ὀλίγον, ἤτοι τὴν 9 καὶ 25, ὁ Ἑλληνικὸς στόλος ἤρχισε βάλλων κατὰ τοῦ Τουρκικοῦ. Ὁ «Ἀβέρωφ» χειρίζων ἀνεξαρτήτως τῶν λοιπῶν σκαφῶν, ὅπως πλησιάσῃ καὶ θέσῃ τὸν ἐχθρὸν μεταξὺ δύο πυρῶν κατέφθασε τὸν «Βαρβαρόσσα», τὴν ἐπὶ κεφαλῆς Τουρκικὴν ναυαρχίδα, εἰς ἀπόστασιν 2.900 μέτρων, καθ' ἣς ἤρχισε σφοδρότατον πῦρ. Ἡ Τουρκικὴ ναυαρχὶς μετὰ τῶν λοιπῶν Τουρκικῶν πολεμικῶν ἔσπευσαν ἐν πλήρει ἀταξίᾳ νὰ εἰσέλθουν ἐντὸς τῶν στενῶν. Ὁ «Ἀβέρωφ», ὅστις εἰς τὴν κατὰ τῆς Τουρκικῆς ναυαρχίδος καὶ τοῦ λοιποῦ Τουρκικοῦ στόλου ἐπίθεσιν εἰσῆλθεν εἰς τὸ πεδίον βολῆς τῶν φρουρίων, ἔστρεψεν ὅπως ἐξέλθῃ αὐτοῦ. Ὁ Ἑλληνικὸς στόλος δὲν ἠδύνατο νὰ καταδιώξῃ περαιτέρω τὸν Τουρκικὸν διότι, τὰ ἐπάκτια φρούρια ἔβαλλον κατ' αὐτοῦ. Παρέμεινε μέχρι τῆς 2 μ. μ. πρὸ τῶν στενῶν, ἀναμένων εἰς μάτην τὸν ἐχθρικὸν στόλον, ὅστις ὑπὸ τὴν προστασίαν τῶν φρουρίων ἐξηφανίσθη εἰς τὰ Δαρδανέλλια, ὑποστὰς σοβαροτάτας ζημίας, ἰδιαιτέρως δὲ ἡ ναυαρχὶς «Βαρβαρόσσα». Τὰ Ἑλληνικὰ πολεμικὰ δὲν ὑπέστησαν βλάβας, ἐκτὸς τινῶν ὅλως ἀσημάντων ἐπὶ τῶν ὑπερστεγασμάτων τοῦ «Ἀβέρωφ». Κατὰ τὴν ναυμαχίαν ἐφονεύθη ὁ κελευστὴς οἰκιαστὴς τοῦ «Ἀβέρωφ» Καζινζαρῆς, ἐτραυματίσθησαν δὲ ὁ ἀνθυποπλοίαρχος Μαμούρης, ὁ ὑποκελευστὴς οἰκιαστὴς Στοῦμπος, ὁ δίοπος οἰκιαστὴς Δροῦδες, ὁ δίοπος πυροβολητὴς Πρωτοψάλτης, ὁ ναύτης σαλπιστὴς Μουντζούρης, ὁ ναύτης τορπιλλητὴς Κανάκης καὶ οἱ ναῦται Γεωργαλὰς καὶ Κρειώτης ἅπαντες τοῦ «Ἀβέρωφ». Ὁ ἐνθουσιασμὸς καὶ ἡ ἀνδρεία πάντων ἐν γένει ἦτο ἀνωτέρα πάσης περιγραφῆς. Οἱ ἄνδρες ἐπυροβόλουν ζητωκραυγάζοντες. Οἱ νεκροὶ καὶ τραυματίαι τοῦ ἐχθροῦ πολυάριθμοι.

—Τὴν μεσημβρίαν εἰς τὸ Ἀνάκτορον τοῦ Ἁγ. Ἰακώβου ἐν Λονδίνῳ ἐγένετο ἡ ἐπίσημος ἔναρξις τῶν διαπραγματεύσεων περὶ Εἰρήνης. Ὁ ἐπὶ τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπουργὸς κ. Ἐδουάρδος Γρεῦ προσεφώνησε πρῶτος τοὺς πληρεξουσίους, ἀπευθύνων πρὸς αὐτοὺς ἐκ μέρους τοῦ Βασιλέως τὸ «Καλῶς ἤλθον» καὶ εὐχόμενος ἐπιτυχίαν εἰς τὰς ἐργασίας των ἵνα φθάσουν εἰς τὸ αἴσιον τέρμα τῆς Εἰρήνης. Εἰς τὴν προσφώνησιν τοῦ Ἄγγλου Ὑπουργοῦ ἀπήντησαν οἱ ἀρχηγοὶ καὶ τῶν πέντε ἀποστολῶν. Ὁ κ. Βενιζέλος πρῶτος ἀντεφώνησεν Ἀγγλιστί, ἐκφράσας τὴν βαθείαν εὐγνωμοσύνην τῶν πληρεξουσίων διὰ τὸν ὄντως βασιλικὸν τρόπον, μὲ τὸν ὁποῖον τοὺς ἐδέχθη ὁ Βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας, χορηγήσας εἰς αὐτοὺς διὰ τὰς ἐργασίας των τὸ ἱστορικὸν ἀνάκτορον τοῦ Ἁγ. Ἰακώβου. Μετὰ τὸν κ. Βενιζέλον ἀπήντησαν δι' ὀλίγων Γαλλιστὶ εἰς τὴν προσφώνησιν τοῦ κ. Ἐδουάρδου Γρεῦ καὶ οἱ ἀρχηγοὶ τῶν ἄλλων ἀποστολῶν. Εἰς τὴν πρώτην ταύτην τυπικὴν συνεδρίαν ἐλήφθη μόνον ἡ ἀπόφασις ὅπως, κατὰ τὰς συνεδριάσεις των προεδρεύῃ ἐκ περιτροπῆς καθ' ἑκάστην εἰς τῶν ἀρχηγῶν τῶν ἀποστολῶν κατ' ἀλφαβητικὴν τάξιν.

4. Δεκεμβρίου. — Ὁ προεδρεύων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κ. Δ. Κορομηλᾶς ἀπέστειλε πρὸς τὸν ἀρχηγὸν τοῦ στόλου τοῦ Αἰγαίου κ. Κουντουριώτην τηλεγράφημα, διὰ τοῦ ὁποίου ἐν ὀνόματι τῆς Κυβερνήσεως συγχαίρει τὸν ἀρχηγόν, τὰ ἐπιτελεῖα καὶ τὰ πληρώματα τοῦ γενναίου Ἑλληνικοῦ στόλου ἐπὶ τῇ νίκῃ, ἣν ἤραντο κατὰ τὴν πρὸ τῶν στενῶν τῶν Δαρδανελλίων ναυμαχίαν καὶ διὰ τῆς ὁποίας προσέθεσαν νέαν ἔνδοξον σελίδα εἰς τὴν ναυτικὴν ἱστορίαν τῆς Ἑλλάδος.

— Κατὰ τὴν πρώτην οὐσιαστικὴν συνεδρίαν τῶν πληρεξουσίων ἐν Λονδίνῳ οἱ Τοῦρκοι ἀντιπρόσωποι ἐδήλωσαν ὅτι, εἶχον ἐντολὴν νὰ διαπραγματευθοῦν τοὺς ὅρους τῆς Εἰρήνης μόνον μετὰ τῶν Βουλγάρων, Σέρβων καὶ Μαυροβουνίων, τῶν μετασχόντων εἰς τὸ ἐν Τσατάλτζᾳ πρωτόκολλον τῆς ἀνακωχῆς. Ὁ προεδρεύων τῆς συνεδρίας ἀρχηγὸς τῆς Βουλγαρικῆς ἀποστολῆς κ. Δάνεφ παρετήρησεν ὅτι, ρητῶς γίνεται λόγος περὶ συμμετοχῆς τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ πρωτόκολλον τῆς ἀνακωχῆς. Συνεφωνήθη ἀκολούθως ἡ διακοπὴ τῶν συνεδριάσεων ἐπὶ διήμερον, ὅπως ἐν τῷ μεταξὺ οἱ Τοῦρκοι ἀντιπρόσωποι ζητήσουν ὁδηγίας παρὰ τῆς Κυβερνήσεώς των ἐπὶ τούτου.

5 Δεκεμβρίου. — Ὁ Βασιλεὺς τῆς Βουλγαρίας Φερδινάνδος ἀφίκετο εἰς τὴν Θεσσαλονίκην. Ἡ ἐπίσκεψις ἦτο ἀνεπίσημος. Ἐν τούτοις εἰς τὸν σταθμὸν σῶμα Ἑλληνικοῦ στρατοῦ ἀπέδωκε τὰς τιμάς, ὑπεδέχθη δὲ τὸν Βασιλέα ὁ Γενικὸς ἀρχηγὸς τοῦ στρατοῦ Διάδοχος Κωνσταντῖνος. Ὁ Βασιλεὺς Φερδινάνδος κατέλυσεν εἰς τὸ Βουλγαρικὸν Προξενεῖον. Ὀλίγον μετὰ τὴν ἄφιξίν του ἐπεσκέφθη τὸν Βασιλέα Γεώργιον, ὅστις ἀνταπέδωκε τὴν ἐπίσκεψιν.

6 Δεκεμβρίου. — Ὁ ἐν Μακεδονίᾳ Ἑλληνικὸς στρατὸς κατήγαγε νέαν νίκην παρὰ τὴν Βίγλιτσαν, μεταξὺ Κορυτσᾶς καὶ Καστορίας.

— Μέρος στρατοῦ ὑπὸ τὸν στρατηγὸν Δαμιανὸν κατέλαβε τὴν Κορυτσάν.

— Ὁ ἀρχηγὸς τοῦ πυροβολικοῦ Τζαβὴτ πασᾶς μετὰ τοῦ ἐπιτελάρχου του ἐφονεύθησαν κατὰ τὸν λυσσαλέον ἀγῶνα, τὸν ὁποῖον ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας διεξήγαγεν ἡ δευτέρα Μεραρχία κατὰ τῆς ἀριστερᾶς πτέρυγος τῶν Τούρκων, τῆς ὁποίας ἐπῆλθεν ἡ καταστροφή.

— Ὁ ἀποβατικὸς στρατὸς Μιτυλήνης κατέλαβε δύο νέας θέσεις ἐκτοπίσας τοὺς Τούρκους.

7 Δεκεμβρίου. — Εἰς τὸ Λονδῖνον ὁ Λόρδος Δήμαρχος παρέθηκεν ἐπίσημον πρόγευμα πρὸς τιμὴν τῶν πληρεξουσίων τῆς Εἰρήνης. Ὁ κ. Ἑλ. Βενιζέλος παρεκάθησεν ἀριστερὰ τοῦ Λόρδου Δημάρχου.

— Αἱ Κυβερνήσεις τῶν ἓξ Μεγ. Δυνάμεων προσεπεκύρωσαν πρότασιν τῶν ἐν Λονδίνῳ πρεσβευτῶν περὶ ἀνακηρύξεως αὐτονόμου Ἀλβανίας, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅπως ἐξασφαλισθῇ εἰς τὴν Σερβίαν ἐμπορικὴ διέξοδος εἰς τὴν Ἀδριατικήν.

—Ἐπίθεσις τῆς φρουρᾶς τῶν Ἰωαννίνων κατὰ τῆς ἀριστερᾶς πτέρυγος τοῦ Ἑλλ. στρατοῦ ἀπεκρούσθη μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας.

8 Δεκεμβρίου. — Μετὰ τὴν διήμερον ἀναβολὴν συνῆλθον εἰς τὸ Λονδῖνον οἱ πληρεξούσιοι τῆς Εἰρήνης. Ὁ Ρεσὴτ πασᾶς, ἀρχηγὸς τῆς Τουρκικῆς ἀποστολῆς ἐδήλωσεν ἀμέσως ὅτι, μετὰ τὰς ληφθείσας ὁδηγίας τῆς Πύλης, δέχονται νὰ διαπραγματευθοῦν καὶ μετὰ τῆς Ἑλλάδος ἄνευ ἀνακωχῆς, ἀλλὰ ζητοῦν τροποποίησιν τοῦ πρωτοκόλλου τῆς ἀνακωχῆς οὕτως ὥστε, νὰ ἐπιτραπῇ εἰς τὴν Τουρκίαν ὁ ἐπισιτισμὸς τῆς Ἀδριανουπόλεως. Οἱ πληρεξούσιοι τῶν συμμάχων ἀντέκρουσαν τοῦτο, οἱ δὲ Τοῦρκοι ζητοῦντες νέαν παρέλκυσιν ἀπήντησαν ὅτι, θὰ ζητήσουν σχετικὰς ὁδηγίας παρὰ τῆς Πύλης. Αἱ ἐργασίαι ἀνεβλήθησαν πάλιν διὰ τὴν μεθεπομένην.

— Ὁ πρὸ τῶν Ἰωαννίνων Ἑλληνικὸς στρατὸς ἀπέκρουσε τὰς καθ' ὅλον τὸ μέτωπον ἐπιθέσεις τῆς Τουρκικῆς φρουρᾶς.

9 Δεκεμβρίου.— Οἱ Τοῦρκοι προσέβαλον ἐκ νέου τὸ κέντρον τῆς παρατάξεως τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ πρὸ τῶν Ἰωαννίνων. Καὶ ἡ ἐπίθεσις αὕτη ἀπεκρούσθη μετ' ἐπιτυχίας.

— Πρὸς τὸν ἐν Ἠπείρῳ Ἑλληνικὸν στρατὸν ἀποστέλλονται ἰσχυραὶ ἐνισχύσεις.

— Ἡ Ἑλληνικὴ παροικία τοῦ Λονδίνου παρέθηκε μεγαλοπρεπὲς γεῦμα πρὸς τιμὴν τοῦ Ἕλληνος Πρωθυπουργοῦ καὶ τῶν πληρεξουσίων τῆς Ἑλλάδος διὰ τὴν Εἰρήνην.

— Τὰ Τουρκικὰ καταδρομικὰ «Μετζιτιὲ» καὶ «Πεϊκῆ-Σεφκὲτ» μετὰ τριῶν τορπιλλικῶν ἔκαμαν νέαν ἀπόπειραν ἐξόδου ἐκ τῶν στενῶν. Τέσσαρα ἀνιχευτικὰ Ἑλληνικὰ ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ ἀντιπλοιάρχου Παπαρρήγοπουλου, ἀντλησθέντα τὰ Τουρκικὰ σκάφη, ἤρχισαν περὶ τὴν 10 π.μ. νὰ βάλλουν κατ' αὐτῶν. Πολλαὶ βολαὶ τῶν Ἑλληνικῶν ἀνιχευτικῶν ἐπέτυχον, μία δὲ ἐπέφερε ζημίας πεσοῦσα εἰς τὴν πρύμναν τοῦ «Μετζιτιέ». Τὰ Τουρκικὰ σκάφη, ἅμα τῇ ἐμφανίσει μακρόθεν τοῦ «Ἀβέρωφ», ἀνέκρουσαν πρύμναν καὶ ἐπανῆλθον εἰς τὰ στενά.

10 Δεκεμβρίου.—Εἰς τὴν συγκροτηθεῖσαν συνεδρίαν τῶν πληρεξουσίων τῆς Εἰρήνης ἐν Λονδίνῳ οἱ πληρεξούσιοι τῶν συμμάχων διὰ τοῦ προεδρεύοντος κ. Νοβάκοβιτς παρουσίασαν ἐγγράφως πρὸς τοὺς Τούρκους τοὺς κυριωτέρους τῶν ὅρων αὐτῶν, ἐφ' ὧν ἠξίωσαν νὰ ἔχουν σαφῆ καὶ κατηγορηματικὴν ἀπάντησιν. Οἱ Τοῦρκοι ἐπεφυλάχθησαν ν' ἀπαντήσουν, δηλώσαντες ὅτι ὤφειλον νὰ διαβιβάσουν τηλεγραφικῶς πρὸς τὴν Πύλην σχετικὸν πρὸς τοὺς ὅρους σημείωμα. Μετὰ τὴν τοιαύτην δήλωσιν καὶ ἕνεκα τῶν παρεμπιπτουσῶν ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων ἐν Λονδίνῳ ἀπεφασίσθη ἡ διακοπὴ τῶν ἐργασιῶν ἐπὶ τετραήμερον. Οἱ ὑποβληθέντες ὅροι τῶν συμμάχων φαίνεται ὅτι εἶνε οἱ ἑξῆς: Παραχώρησις ὅλου τοῦ δυτικοῦ ἐδάφους τῆς γραμμῆς τῆς ἐκτεινομένης ἀνατολικῶς μέχρι Ραιδεστοῦ ἐπὶ τῆς θαλάσσης τοῦ Μαρμαρᾶ καὶ μέχρι τοῦ κόλπου τῆς Μηδείας ἐπὶ τοῦ Εὐξείνου, ἐξαιρουμένης τῆς Χερσονήσου τῆς Καλλιπόλεως. Παραχώρησις τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου. Παραίτησις τῆς Τουρκίας ἀπὸ παντὸς δικαιώματος ἐπὶ τῆς Κρήτης. Τὸ Ἀλβανικὸν ζήτημα ἀφίεται εἰς τὰς ἀποφάσεις τῶν Δυνάμεων.

— Μεταξὺ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ ναυπηγικοῦ οἴκου Βοῦλκαν καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ὑπεγράφη συμβόλαιον, καθ' ὃ τροποποιεῖται ὁ τύπος τοῦ παραγγελθέντος θωρηκτοῦ εἰς τύπον Ντρήντνοτ. Οὕτω τὸ πρῶτον Ἑλληνικὸν Ντρήντνοτ θὰ ἔχῃ ἐκτόπισμα 19,500 τόννων, ὀκτὼ πυροβόλα τῶν 356, δώδεκα πυροβόλα τῶν 150 καὶ δεκατρία τῶν 76. Ἡ θωράκισις θὰ εἶνε 254 χιλιοστῶν καὶ ἡ ταχύτης 23 μιλλίων. Ὁ ἀσύρματος τοῦ νέου θωρηκτοῦ θὰ ἔχῃ ἀκτῖνα ἐνεργείας πλέον τῶν 1000 χιλιομέτρων.

11 Δεκεμβρίου.—Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Γενεθλίων τοῦ Βασιλέως Γεωργίου οἱ ἐν Θεσσαλονίκῃ Τοῦρκοι καὶ Ἰσραηλῖται ἔσπευσαν νὰ διαβιβάσουν τὰς εὐχάς των πρὸς τὸν Ἄνακτα καὶ νὰ ἐκδηλώσουν τὴν πρὸς Αὐτὸν ἀφοσίωσίν των. Μεταξὺ τοῦ πλήθους τῶν συγχαρητηρίων τηλεγραφημάτων ὁ Βασιλεὺς Γεώργιος ἔλαβε πολλὰ τηλεγραφήματα καὶ ἐκ μέρους τῶν Μουσουλμανικῶν κοινοτήτων τῶν ἐπαναχτηθεισῶν χωρῶν.

12 Δεκεμβρίου.—Εἰς τὸν Εὐρωπαϊκὸν τύπον ἤρχισε νὰ ἀναγράφεται ἡ γνώμη ὅτι, ἡ συνεννόησις μεταξὺ τῶν πληρεξουσίων ἐν Λονδίνῳ θὰ εἶνε ἀδύνατος καὶ ὅτι θὰ παραστῇ ἀνάγκη μεσολαβήσεως τῶν Δυνάμεων. Ἐκδηλοῦνται πανταχόθεν ἀνησυχίαι διὰ τὴν διεθνῆ κατάστασιν.

13 Δεκεμβρίου.—Ἀνεχώρησε δι' Ἰταλίαν ὁ στρατηγὸς Γαριβάλδης. Διὰ τοῦ Τύπου ἀπηύθυνεν ἀποχαιρετισμὸν πρὸς τὴν Ἑλλάδα, διὰ τοῦ ὁποίου ἐκδηλοῦται ὁ ἄκρατος φιλελληνισμός του.

14 Δεκεμβρίου. — Ἐγνώσθησαν νέα ὄργια Τουρκαλβανῶν εἰς τὴν Ἤπειρον. Ἡ παρὰ τὴν λίμνην τῶν Ἰωαννίνων ἱστορικὴ Μονὴ τοῦ Ντουραχὰν παρεδόθη εἰς τὰς φλόγας. Ἐπίσης τὸ μέγα χάνι τοῦ Πόρου, χρησιμεῦον τὸν χειμῶνα ὡς καταφύγιον τῶν χωρικῶν, παρεδόθη εἰς τὸ

ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΛΑΦΥΡΑ.—Τὰ Τουρκικὰ κανόνια τοῦ Σαρανταπόρου εἰς τὴν ἀποβάθραν τοῦ Πειραιῶς.

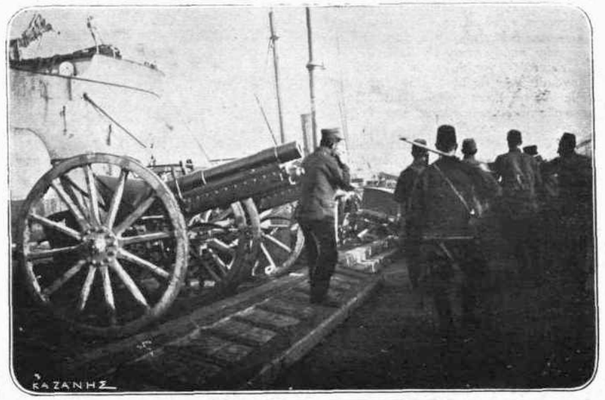

ΤΑ ΛΑΦΥΡΑ ΜΑΣ. — Ἑκατοντάδες κανόνια καὶ χιλιάδες ὅπλα καὶ στολαὶ καὶ πυρομαχικὰ μετεφέρθησαν εἰς Πειραιά.

ΤΑ ΧΑΛΙΑ ΤΩΝ. — Ἰδέτε χιλιάδας Μάουζερ στιβαζομένων εἰς τὴν ἀποβάθραν Πειραιῶς, ὁπόθεν μεταφέρονται εἰς τὰς ἐν Ἀθήναις ἀποθήκας τοῦ Ὑλικοῦ Πολέμου.

ΜΙΑ ΜΑΝΙΑΤΙΣΣΑ

Εἰς τὰς μάχας τῆς Ἠπείρου ἡ Κυρία Ἀσπασία Ι. Ράλλη, θυγάτηρ τοῦ κ. Κυριακούλη Μαυρομιχάλη, μὲ τὸ ὅπλον εἰς τὰς χεῖρας, ἐμάχετο καὶ περιεποιεῖτο τοὺς γύρω της πίπτοντας τραυματίας.

πῦρ, πολλὰ δὲ γειτονικὰ χωρία ἐλεηλατήθησαν καὶ κατεστράφησαν.

— Καὶ ὁ Μπεκὴρ ἀγὰς ἔδρασε πάλιν εἰς τὴν περιφέρειαν Γρεβενῶν. Εἰσβαλὼν μετὰ τῶν ὁπαδῶν του εἰς τὰ Ζαγοροχώρια δὲν ἀφῆκε λίθον ἐπὶ λίθου. Εἰς Δολιανὰ ἀνεσκολόπισε τὸν ἱερέα, ἔσφαξε δύο προκρίτους καὶ ἠτίμασε πλῆθος γυναικῶν.

15 Δεκεμβρίου. — Οἱ πληρεξούσιοι συνῆλθον ἐν Λονδίνῳ καὶ ἤκουσαν τοῦ Ρεσὴτ πασᾶ, ἀνακοινώσαντος τὰς ἀντιπροτάσεις τῆς Πύλης ἐπὶ τῶν ὅρων τῶν συμμάχων. Ἀμέσως κατόπιν ἔλαβον τὸν λόγον οἱ κ. Βενιζέλος καὶ Δάνεφ, ἀποκρούσαντες τὰς Τουρκικὰς ἀντιπροτάσεις, ὡς ἐκτὸς πάσης συζητήσεως. Ὑπὸ τῶν πληρεξουσίων τῶν συμμάχων ἐδόθη νέα διήμερος προθεσμία εἰς τοὺς Τούρκους. Αἱ Τουρκικαὶ ἀντιπροτάσεις συνίσταντο εἰς τὴν συγκατάθεσιν τῆς Τουρκίας περὶ αὐτονομίας τῆς Μακεδονίας ὑπὸ τὴν Τουρκικὴν ἐπικυριαρχίαν, εἰς τὴν παροχὴν ἐμπορικῆς διεξόδου τῆς Βουλγαρίας εἰς τὸ Αἰγαῖον, εἰς προνομιακὰς παραχωρήσεις διὰ τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου καὶ εἰς τὴν συμμετοχὴν τῶν συμμάχων εἰς τὸ Δημόσιον Ὀθωμανικὸν χρέος διὰ τὰς αὐτονομευμένας χώρας καὶ νήσους.

— Ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου ἄπειρα πανταχόθεν ἀπεστάλησαν συγχαρητήρια τηλεγραφήματα εἰς Λονδῖνον πρὸς τὸν ἑορτάζοντα Πρωθυπουργὸν κ. Ἐλευθέριον Βενιζέλον.

16 Δεκεμβρίου. — Εἰς τὴν Ἤπειρον περὶ τὸ Μπιζάνι αἱ μονομαχίαι τοῦ πυροβολικοῦ, αἱ ἐπιθέσεις καὶ ἀντεπιθέσεις μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ καὶ τῶν Τούρκων λαμβάνουν διαστάσεις Γιγαντομαχίας, εἰς τὴν ὁποίαν οἱ νυκτερινοὶ αἰφνηδιασμοὶ τῶν Τουρκαλβανῶν καὶ ἡ ἡρωϊκὴ ἄμυνα τῶν ἡμετέρων προσδίδουν ὄψιν ἀγρίας καὶ φονικωτάτης πάλης.

17 Δεκεμβρίου. — Αἱ Μ. Δυνάμεις προέβησαν εἰς συστάσεις καὶ διαβήματα παρὰ τῇ Πύλῃ ὅπως, αὕτη ὑποκύψῃ εἰς ὅρους εἰρήνης ἐπιβαλλομένους ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ πολέμου.

— Εἰς τὴν ἐν Λονδίνῳ συνεδρίασιν τῶν πληρεξουσίων οἱ Τοῦρκοι, ἐξακολουθοῦντες τὴν μέθοδον τῶν παρελκύσεων, ἐδήλωσαν ὅτι, τὸ πρὸς αὐτοὺς κρυπτογραφικὸν τῆς Πύλης τηλεγράφημα ἦτο ἀτελὲς καὶ λανθασμένον, ἐζήτησαν δὲ νέαν διήμερον ἀναβολὴν διὰ νὰ λάβουν σαφεῖς ὁδηγίας.

18 Δεκεμβρίου. — Τὰ τοπομαχικὰ πυροβόλα ἔβαλον κατὰ τοῦ μεγάλου καταυλισμοῦ ἐπὶ τῆς δυτικῆς ὁδοῦ τῶν Ἰωαννίνων καὶ κατὰ τῶν πτυχῶν τοῦ ἐδάφους τοῦ Μπιζανίου. Τὸ Τουρκικὸν πυροβολικὸν δὲν ἀπήντησεν. Ὁ ἐχθρός, ἐπιχειρήσας ἐπίθεσιν κατὰ τοῦ κέντρου καὶ τοῦ δεξιοῦ τῆς ἀριστερᾶς πτέρυγος τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, ἀπεκρούσθη.

—Ἀπεβίωσεν ἐκ τῶν τραυμάτων ὁ ἀνθυποπλοίαρχος Γκούρας Μαμούρης, τραυματισθεὶς κατὰ τὴν ναυμαχίαν τῶν Δαρδανελλίων.

— Ὁ Ἄγγλος φιλέλλην Πάλμερ Νιοῦμπολδ, λαβὼν μέρος εἰς ὅλας τὰς μάχας τῆς Μακεδονίας καὶ μεταβὰς εἰς τὴν Ἤπειρον, ἔπεσεν ἡρωϊκῶς μαχόμενος εἰς μίαν ἔφοδον κατὰ τοῦ Μπιζανίου παρὰ τὸν Ἅγ. Ἠλίαν.

19 Δεκεμβρίου. — Εἰς τὴν συνεδρίαν τῶν πληρεξουσίων ἐν Λονδίνῳ ὁ Ρεσὴτ πασᾶς ἀνεκοίνωσεν ὅτι, ἡ Τουρκία παραχωρεῖ πρὸς τοὺς συμμάχους ὁλόκληρον τὴν πρὸς δυσμὰς τῆς Ἀδριανουπόλεως κατεχομένην χώραν ὑπὸ τῶν συμμαχικῶν στρατῶν, ἐκτὸς τῆς Ἀδριανουπόλεως. Διὰ τὰ νέα Τουρκο-Βουλγαρικὰ σύνορα ὁ Ρεσὴτ πασᾶς ὑπέβαλε πρότασιν ὅπως, κανονισθοῦν ἐν ἰδιαιτέρᾳ συνεννοήσει μεταξὺ Τουρκίας καὶ Βουλγαρίας. Διὰ τὴν Κρήτην οἱ Τοῦρκοι πληρεξούσιοι ἐδήλωσαν ὅτι, θὰ συμμορφωθῶσι πρὸς τὰς ὑποδείξεις τῶν Μεγάλων Δυνάμεων, ἅμα αὗται ὁμοφώνως ἀποφασίσουν ἐπὶ τοῦ ζητήματος. Διὰ τὰς λοιπὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου ἐπανέλαβον ὅτι, ἡ Τουρκία δὲν δύναται ν' ἀποχωρισθῇ τούτων. Οἱ πληρεξούσιοι τῶν συμμάχων ἐζήτησαν εἰς τὴν φράσιν «πρὸς δυσμὰς τῆς Ἀδριανουπόλεως κατεχομένην χώραν» ἡ λέξις ***κατεχομένην*** ν' ἀντικατασταθῇ διὰ τῆς λέξεως ***κειμένην***. Διὰ τὴν ἰδιαιτέραν μετὰ τῆς Βουλγαρίας συνεννόησιν περὶ τῶν Τουρκο-Βουλγαρικῶν συνόρων ἐτόνισαν ἐκ νέου ὅτι, ἡ Τουρκία πρέπει νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψει, ὅτι διαπραγματεύεται καὶ πρὸς τοὺς τέσσαρας συμμάχους ὁμοῦ ὡς πρὸς ἕνα. Ὡς πρὸς τὴν Κρήτην ἐπέμενον ὅπως, ἡ Πύλη παραιτηθῇ ἀπὸ τοῦδε τῶν ψιλῶν ἐπὶ τῆς νήσου ἐπικυριαρχικῶν δικαιωμάτων αὐτῆς, ὡς πρὸς δὲ τὰς νήσους τοῦ Αἰγαίου ἀντέταξαν καὶ πάλιν ὅτι, εἶνε ἀδύνατον νὰ παραμείνωσιν ὑπὸ τὸν Τουρκικὸν ζυγόν. Ἡ συνεδρίασις ἐλύθη κατόπιν ὅπως, ἐπαναληφθῇ τὴν μεθεπομένην.

20 Δεκεμβρίου. — Ἡ φρουρὰ τῆς Χίου ὁλόκληρος παρεδόθη εἰς τὸν Ἑλληνικὸν στρατὸν ἄνευ ὅρων. Ἡ παράδοσις ἐγένετο κατόπιν γενικῆς προσβολῆς κατὰ τοῦ Τουρκικοῦ στρατοπέδου ἐξ ὅλων σχεδὸν τῶν μερῶν τῆς παραλίας, ὁπόθεν ἦτο δυνατὸν νὰ φθάσουν τὰ βλήματα τῶν Ἑλληνικῶν πολεμικῶν καὶ ἀπὸ ξηρᾶς διὰ λυσσαλέας ἐφόδου. Ἡ παραδοθεῖσα φρουρὰ ἀνήρχετο εἰς δισχιλίους περίπου ἄνδρας, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ Κιρκάσιος ἀρχηγὸς αὐτῶν Ζεκῆ.

— Μετὰ τὴν Μεραρχίαν Καλλάρη ἔφθασεν εἰς Ἤπειρον καὶ ἡ Μεραρχία Μοσχοπούλου. Ἀπεστάλησαν ἐπίσης καὶ ἄλλαι ἐνισχύσεις καὶ ἐξ Ἀθηνῶν, μὴ ὑπολογιζομένου καὶ τοῦ στρατεύματος τοῦ διευθυνομένου ἐκ Κορυτσᾶς πρὸς Ἰωάννινα, ἐν μέσῳ ἀπείρων δυσχερειῶν ἕνεκα τοῦ χειμῶνος καὶ τῆς κακοκαιρίας.

21 Δεκεμβρίου.—Ὁ ἀεροπόρος κ. Νοταρᾶς ἀνυψώθη μέχρι καὶ πέραν τοῦ Μπιζανίου. Ἕνεκα βλάβης ἑνὸς σύματος τοῦ ἀεροπλάνου ἐπέσπευσε τὴν ἐπάνοδόν του καὶ προσγειώθη εἰς τὴν Νικόπολιν ἄνευ οἱασδήποτε βλάβης.

22 Δεκεμβρίου. — Εἰς τὴν συνεδρίασιν τῆς Συνδιασκέψεως περὶ Εἰρήνης οἱ Τοῦρκοι πληρεξούσιοι, ἐξακολουθοῦντες τὴν αὐτὴν μέθοδον, ἀντέταξαν τὰς αὐτὰς περίπου ἀξιώσεις μὲ ἐλαχίστας μεταβολάς, ὅσον ἀφορᾷ τὸ ζήτημα τῶν Τουρκοβουλγαρικῶν συνόρων καὶ τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου. Οἱ πληρεξούσιοι τῶν συμμάχων κρατῶν ἀπήντησαν ὅτι, ἡ Τουρκία εἰς τὰς ἀντιπροτάσεις αὐτῆς οὐδόλως φαίνεται λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν τὸν μεσολαβήσαντα πόλεμον καὶ τὰ ἀποτελέσματά του καὶ θὰ εὑρεθοῦν ἐπομένως εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ φθάσουν μέχρι ρήξεως τῶν διαπραγματεύσεων. Ἔταξαν δὲ προθεσμίαν ὡρισμένην εἰς τοὺς Τούρκους πληρεξουσίους ὅπως, προθῶσιν εἰς σαφεῖς δηλώσεις περὶ ἀποδοχῆς ἢ μὴ τῶν ὅρων τῶν συμμάχων.

—Τέσσαρα μεγάλα Τουρκικὰ σκάφη μετὰ τριῶν ἀντιτορπιλλικῶν ἐξῆλθον τῶν στενῶν τῶν Δαρδανελλίων. Εἰς τὴν ἐμφάνισιν τοῦ Ἑλληνικοῦ στόλου, εἰδοποιηθέντος ὑπὸ τῶν ἀνιχνευτικῶν, τὰ ἐχθρικὰ σκάφη ἔσπευσαν νὰ κρυφθῶσιν ἐντὸς τῶν στενῶν. Τὸ γεγονὸς διεσαλπίσθη ὑπὸ τῶν Τούρκων ὡς ναυμαχία, ἐνῷ ἦτο ἁπλῆ ἀψιμαχία, διεξαχθεῖσα μεταξὺ τῶν ἰδικῶν μας ἀνιχνευτικῶν καὶ δύο μεγάλων τουρκικῶν μονάδων.

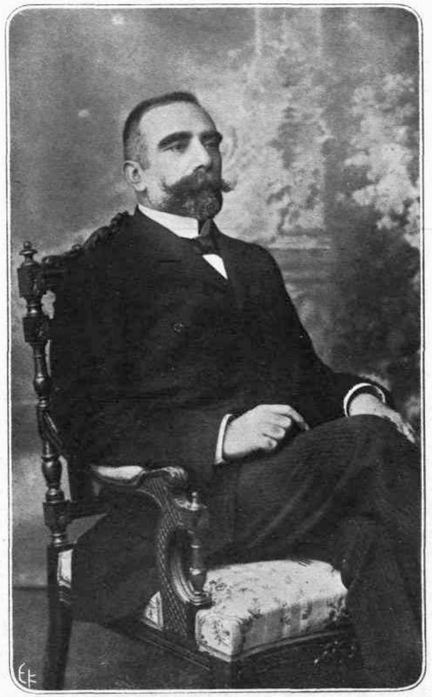

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΒΟΖΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ ΤΩΝ ΝΗΣΩΝ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Εἰς τὸ ὕψος πράγματι τῆς ἀποστολῆς του ὁ ἀναλαβὼν τὴν διακυβέρνησιν τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου. Ἡ ἐκλογὴ τῆς Κυβερνήσεως ἀποτελεῖ τίτλον τιμῆς καὶ δι' αὐτὴν τὴν ἰδίαν διότι, ἀνέθεσεν εἰς ἄνδρα συγκεντροῦντα ὅλα τὰ προσόντα τά ἀπαιτούμενα διὰ τὴν θέσιν τοῦ Γενικοῦ Διοικητοῦ τῶν νήσων εἰς περιστάσεις ἐξαιρετικάς οἵαι αἱ παροῦσαι. Ὁ κ. Βοζίκης ὑπῆρξεν ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ εἰς τὸ Κοινοβούλιον μία διακεκριμένη πάντοτε καὶ κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη μία ἐξέχουσα προσωπικότης. Τὸ κῦρος του ὡς βουλευτοῦ ἐξήρχετο τῆς κομματικῆς ἀκτῖνος καὶ ἐξετείνετο ἐφ' ὅλης τῆς Βουλῆς. Δύναται νὰ θεωρηθῇ βέβαιον ἐκ τῶν προτέρων ὅτι, ὁ κ. Βοζίκης εἰς τὴν ἐκπληρωσιν τῶν ὑψηλῶν καθηκόντων, τὰ ὁποῖα τῷ ἀνέθεσεν ἡ Πολιτεία, θ' ἀσκήσῃ τὸ αὐτὸ κῦρος καὶ τὴν αὐτὴν ἐπιβολὴν καὶ ὅτι, ὡς Γενικὸς Διοικητὴς τῶν νήσων τοῦ Αἰγαίου θὰ προσφέρῃ πραγματικὴν εἰς τὴν πατρίδα ὑπηρεσίαν μὲ τὴν μεγάλην πεῖραν του, μὲ τὰ ἐξαιρετικὰ προσόντα του καὶ μὲ τὸν ἔνθεμον πατριωτισμόν του.

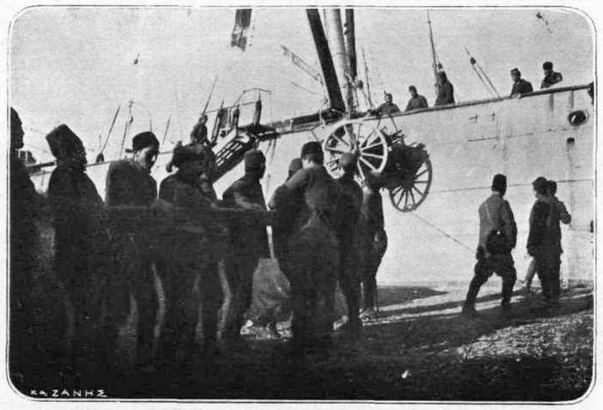

ΤΟ ΚΙΣΜΕΤ.—Ἡ μοῖρα τῶν αἰχμαλώτων μας τοὺς εἶχε γράψει νὰ γίνουν ἀχθοφόροι καὶ νὰ κουβαλοῦν αὐτοὶ τὰ κανόνια των καὶ τὰ ὅπλα τῶν ποῦ ἐπήραμεν ὡς λάφυρα.

23 Δεκεμβρίου. — Αἱ Μεγάλαι Δυνάμεις συνεφώνησαν περὶ κοινοῦ ἐκ μέρους αὐτῶν διαβήματος παρὰ τῇ Πύλῃ ὅπως, ὑποχωρήσῃ εἰς τοὺς ὅρους τῆς εἰρήνης.

24 Δεκεμβρίου. — Εἰς τὴν συνεδρίαν τῶν πληρεξουσίων τῆς εἰρήνης ἐν Λονδίνῳ οἱ Τοῦρκοι ἀντιπρόσωποι ἐπανέλαβον ὅτι, ἐπιμένουσιν εἰς τὸ ζήτημα τῆς Ἀδριανουπόλεως καὶ τῶν νήσων, διατεινόμενοι ὅτι, εἶνε ἀδύνατον ν' ἀποσπασθοῦν τῆς Τουρκίας, μόνον δὲ περὶ Κρήτης ἐδήλωσαν ἐκ νέου ὅτι, ἀφίνουν εἰς τὰς Δυνάμεις νὰ κανονίσουν μετὰ τῶν συμμάχων τὰ τῆς τύχης της. Οἱ πληρεξούσιοι τῶν συμμάχων ἀπήντησαν ὅτι μετὰ τὴν τοιαύτην ἀπάντησιν, θεωροῦντες τὰς προτάσεις τῶν Ὀθωμανῶν πληρεξουσίων μὴ ἀνταποκρινομένας εἰς τοὺς ὅρους τῶν συμμάχων, ἀντιλαμβάνονται ὅτι, ἔχουν τὴν ὑποχρέωσιν ν' ἀναστείλουν τὰς ἐργασίας τῆς διασκέψεως. Ἡ ἀπὸ μέρους τῶν συμμάχων μετριοπάθεια, δι' ἧς κατέστη δυνατὸν νὰ μὴ ἐπέλθῃ πλήρης ρῆξις τῶν διαπραγματεύσεων, ἀλλ' ἀναστολὴ μόνον αὐτῶν, ἐσχολιάσθη εὐμενῶς εἰς ὅλους τοὺς διπλωματικοὺς κύκλους τῆς Εὐρώπης.

25 Δεκεμβρίου. — Οἱ «Καιροὶ» τοῦ Λονδίνου δημοσιεύουσι δηλώσεις τοῦ κ. Βενιζέλου περὶ τῶν νήσων μὲ ἀκαταμάχητα ἐπιχειρήματα ὑπὲρ τῆς Ἑλληνικότητος αὐτῶν.

—Ἡ ἑορτὴ τῶν Χριστουγέννων ἑορτάζεται εἰς ὅλας τὰς ἀνακτηθείσας χώρας μὲ ἰδιαιτέραν συγκίνησιν καὶ ἐξαιρετικὴν μεγαλοπρέπειαν.

26 Δεκεμβρίου. — Οἱ ἐν Λονδίνῳ πρεσβευταὶ συσκέπτονται περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐπεμβάσεως παρὰ τῇ Πύλῃ, τὴν ὁποίαν θὰ θεωρήσουν ὑπεύθυνον ἐν περιπτώσει ἐπαναλήψεως τῶν ἐχθροπραξιῶν.

27 Δεκεμβρίου. — Ἡ Ἰταλία καταγγέλλεται εἰς τὸν Ἀγγλικὸν τύπον ὡς ἀντιδρῶσα εἰς τὴν προσάρτησιν τῶν νήσων εἰς τὴν Ἑλλάδα.

28 Δεκεμβρίου. — Οἱ Τουρκαλβανοὶ προέβησαν εἰς τὴν Ἤπειρον εἰς νέας λεηλασίας καὶ σφαγάς. Τὸ χωρίον Κεραμίτσα ὁλοτελῶς κατεστράφη. Εἰς Λίποβον, Πληησιβίτσαν καὶ τὰ χωρία Ἀράχωβα, Χλωμό, Μαλοῦκο, Κόκκινο Λιθάρι, Ρεβένι καὶ Ἀλκιὼν ἐπυροπολήθησαν οἰκίαι, ἐγένοντο διαρπαγαὶ καὶ λεηλασίαι, γέροντες δὲ καὶ γυναῖκες ὑπέστησαν μαρτύρια.

29 Δεκεμβρίου. — Ἰδιαιτέραν προξενεῖ αἴσθησιν ἡ ἐκ Λονδίνου εἴδησις, καθ' ἣν ἡ Ρωσία ἐδήλωσεν ὅτι, ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ Τουρκία φανῇ μέχρι τέλους ἀδιάλλακτος, θὰ ἐπακολουθήσῃ ἐν ἐσχάτῃ ἀνάγκῃ ναυτικὴ ἐπίδειξις, ἔστω καὶ μονομερῆς, ἐκ μέρους μόνον τῶν Δυνάμεων τῆς Τριπλῆς Συμμαχίας.

30 Δεκεμβρίου.— Οἱ Αἰγαιοπελαγῖται ἑτοιμάζουν ψηφίσματα, ἀπευθυνόμενα πρὸς τὰς κυβερνήσεις τῶν Μεγάλων Δυνάμεων καὶ τὴν πρεσβευτικὴν Διάσκεψιν τοῦ Λονδίνου, διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἐκδηλοῦται ὁ προαιώνιος πόθος ὅπως ἑνωθῶσι μετὰ τῆς Ἑλλάδος.

31 Δεκεμβρίου. — Αἱ Ἰταλικαὶ ἀρχαὶ τῆς Ρόδου λαμβάνουν ἔκτακτα μέτρα κατὰ πάσης ἐκδηλώσεως ἑνωτικοῦ μετὰ τῆς Ἑλλάδος αἰσθήματος ἐκ μέρους τῶν κατοίκων. Αὐστηροτάτη λογοκρισία ἀσκεῖται εἰς τὸ Τηλεγραφεῖον καὶ εἰς αὐτὸ ἀκόμη τὸ Ταχυδρομεῖον. Τὸ ψήφισμα τῆς Δημογεροντίας, ἐχούσης τὸ δικαίωμα νὰ ἑρμηνεύῃ τὴν γνώμην τοῦ τόπου, ἐστάλη μὲ ἰδιαίτερον ταχυδρόμον εἰς Ἀλεξάνδρειαν, ὅπως τηλεγραφηθῇ ἐκεῖθεν εἰς Λονδῖνον.

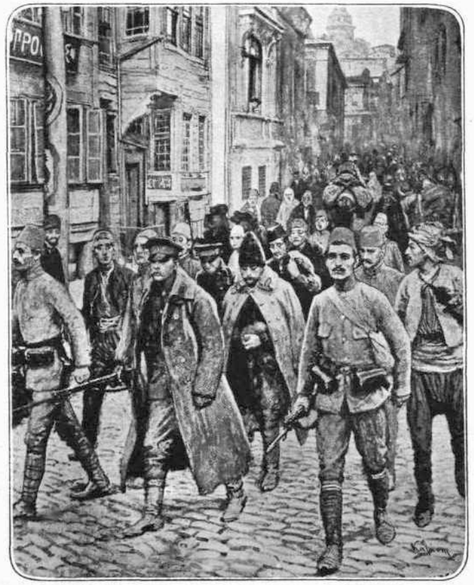

ΒΟΥΛΓΑΡΟΙ ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΙ. — Οἱ Τοῦρκοι συνέλαβον ἀρκετοὺς αἰχμαλώτους Βουλγάρους εἰς Λουλὲ-Μπουργκάς. Καὶ τοὺς ὡδήγησαν θριαμβευτικῶς διὰ μέσου τῶν ὁδῶν τοῦ Πέραν.

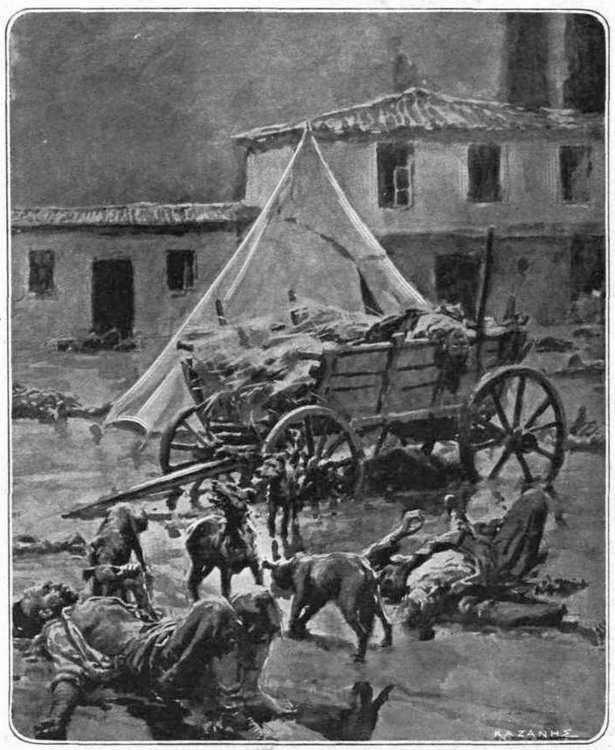

Η ΧΟΛΕΡΑ.—Καὶ ὁ Θεὸς κατηράσθη τὰς ὁρδὰς τοῦ Ἰσλὰμ. Εἰς τὸν στρατὸν τῶν Τούρκων ἐνέσκηψε χολέρα. Ἰδέτε τὸ στρατόπεδον τῆς Τσατάλτζας. Σκυλιὰ τρώγουν τοὺς ἀτάφους νεκροὺς των.

* * *

Ο ΗΛΙΟΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Ξκιρτήσατε ἀπὸ χαρά, περήφανα Νησιά μας,
καὶ στῶν Ψαρῶν τὴ 'λευθεριά. Ναί, βλέπω στὰ Ψαρά μας,
σημαία γαλανόλευκη, τόρα νὰ κυματίζῃ,
καὶ τοῦ Εἰκοσιένα μας τὴν Δόξα νὰ 'θυμίζῃ!
Ψαρά! Τριοένδοξο νησί, καὶ κοσμοξακουσμένο,
ποῦ κολυμπᾶς στὰ αἵματα, καὶ στὸν καπνὸ βαμμένο,
στὴ φοβερή σου ἀστραπή, ποῦ 'χύθη στὸν αἰθέρα,
ἡ 'μέρα νύχτα ἔγεινε, κ' ἡ μαύρη νύχτα 'μέρα!
Καὶ ἡ βροντὴ τοῦ κεραυνοῦ ἐσώπασε κ' ἐκείνη
στὸ μαύρο ἀστροπελέκι σου, ποῦ ἀκόμα λάμψι χύνει!
Κι' ὁ ἥλιος, ὅσο χαροπός, ἀπ' τὸ βουνὸ προβαίνει,
θὰ λάμπ' ἡ Δόξα σου, Ψαρά, δαφνοστεφανωμένη!
Ποῦ μὲ πλανᾷ ὁ λογισμός . . . Σὲ ποιὰ μὲ φέρνει χρόνια!
Ἀκούω μάχης βογγητό, καὶ βροντερὰ τρομπόνια!
Ἐμπρός, γενναῖοι Ψαριανοί, τῆς θάλασσας λιοντάρια!
Ἀλάχ! οἱ Τοῦρκοι κράζουνε! . . . Κτυπᾶτε, παλληκάρια!
Εἶναι γραμμένο, ἀπό 'μᾶς νὰ σβύσῃ ἡ γενειά τους!
Νὰ πᾷν στὴ κόκκινη μηλιά . . . μακρυά . . . Ἀνάθεμά τους!
Δὲν μὲ παρέουρε ὁ νοῦς . . . Σιμά 'ναι τ' ὄνειρό μας,
νὰ 'ποῦμε στὴν Ἁγιὰ Σοφιά, ὅλοι μὲ τὸ Σταυρό μας!
Τὰ χελιδόνια τὴν παληὰ φωλιά τους δὲν ξεχνᾶνε . . .
ὅταν μυρίσ' ἡ Πασχαλιά, πάλι σ' αὐτὴ γυρνᾶνε!
Προβαίνει ἀπ' τὴν 'Ανατολή, χωρὶς ποτὲ νὰ δύσῃ,
ὁ "Ηλιος τῆς 'Ελευθεριᾶς τὴ λάμψι του νὰ χύσῃ! . . .

ΑΝΔΡΕΑΣ Δ. ΝΙΚΟΛΑΡΑΣ

Ο ΑΓΓΕΛΟΣ ΤΗΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ

Σαν ἐξωτικὴ πνοὴ ἐνέσκηψεν, ἀφοῦ ἔπνευσεν ἐπάνω ἀπὸ τὰ Μακεδονικὰ ἐδάφη, μᾶς ἀνεῤῥίπισε τὴν ψυχὴν μὲ τὴν δροσιὰν τοῦ πατριωτισμοῦ καὶ ἔπνευσε πάλιν καὶ ἐχάθη πρὸς τὰ παιδία τῆς Ἠπείρου, ὁ Ματσούκας, διὰ νὰ θροΐσῃ ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ χαλύβδινα στάχυα.

Μαζῆ μὲ τὸν στρατόν, ἐμπνέον, ἐνθουσιάζων, ἐγκαρδιώνων καὶ πολεμῶν ὁ Ματσούκας ἐπέρασε τὰς ὡραιοτέρας ἡμέρας τῆς ζωῆς του καὶ τὴν ἀπόλαυσίν του αὐτήν, ποῦ εἶδε νὰ πραγματοποιοῦνται τὰ γλυκύτερα ὄνειρά του, μᾶς τὴν ἐξεδήλωσε εἰς ἕνα ἀπόγευμα γοητευτικώτατον, ποῦ μᾶς ἐχάρισε εἰς τὰ γραφεῖα τῆς «Εἰκονογραφημένης» καὶ σὰν ἐμπνευσμένος μᾶς ἀφηγήθη ἐπεισόδια καὶ ἀνέκδοτα ἀπὸ τὴν ἐκστρατείαν του, προκαλοῦντα ἀληθινὴν φρικίασιν πατριωτισμοῦ.

*

Τὸ ὅπλον του τοῦ τὸ ἐνεχείρισεν ὁ Διάδοχος.

— Ὥρα σου καλή, Ματσούκα! τοῦ εἶπεν ἡ Α. Υ. ὁ Ἀρχιστράτηγος.

— Τὸ θυμάσαι Ὑψηλότατε, ἀπήντησεν ὁ Ματσούκας, ποῦ θὰ βγῇ ἀπὸ τὴν κάννα του, θὰ εἶναι ἡ προσευχὴ πρὸς τὴν Νίκην.

Καὶ ἔφυγε πρὸς τὰ ἐμπρὸς φωνάζων εἰς τοὺς στρατιώτας.

— Σᾶς περιμένω ἐκεῖ, εἰς τὴν γραμμὴν τοῦ πυρός. Καλὲς ἀντάμωσες, ἐμπρὸς παιδιά!

Καὶ μία ἰαχὴ ἀπὸ ὅλα ἐκεῖνα τὰ στήθη, ποῦ ἐσπαρτάριζαν ἀπὸ μένος, τὸν προέπεμψεν.

*

Εἰς τὸ Σαραντάπορον εἶχε μεθύσει ὁ Ματσούκας ἀπὸ τὸ τραγοῦδι τοῦ κανονιοῦ. Ἐπυροβολοῦσε, ἐτραγουδοῦσε, ἐνέπνεε, ἐμοίραζε λεπτά.

Εἰς τὸ Γλύκοβον ὁ Ματσούκας ἀνελύθη εἰς δάκρυα ἀπὸ συγκίνησιν. Συνήντησε τὴν πυροβολαρχίαν του, τὴν «Νέαν Γενεάν», ὑπὸ τὸν κ. Κουγιτέαν.

— Λοχαγέ μου, ἐφώναξε κάποιος λοχίας πυροβολητής, νὰ ῥίξωμεν τὸν Ματσούκα;

Ἦτο παρατεταγμένη ἡ «Νέα Γενεὰ» μὲ τὰ ἐμβλήματά της καὶ τοὺς ἀετούς της, ποῦ ἐστοίχισε 350 χιλ. φρ. Ἀπέναντι εἰς ἕνα χωριουδάκι οἱ Τοῦρκοι, διωκόμενοι ἀπὸ παντοῦ, ἐσκέφθησαν νὰ ζητήσουν ἄσυλον εἰς ἕνα ναὸν τοῦ χωριοῦ.

— Παιδιά! εἶπε ὁ λοχαγός. Ἤλθ' ἡ εὐλογημένη ὥρα ν' ἀκουσθῇ τὸ πολεμικὸ τραγοῦδι τοῦ Ματσούκα. Ἀπὸ 3 χιλιάδων μέτρων. Πῦρ!

Ἡ «Νέα Γενεὰ» ἐβρόντησε καὶ ἐξήμεσε τὸν θάνατον. Ὁ Ναὸς ὁ Χριστιανικὸς κατεκρημνίσθη καὶ τὰ ἐρείπιά του ἔγιναν τάφος ὅλων τῶν ἀπίστων, ποῦ ἐζήτησαν ἄσυλον ὑπὸ τὴν ἁγίαν στέγην του.

Ποῦ νὰ ἐφαντάζετο ὁ Ματσούκας, ὅταν ἐγύριζεν Ἀνατολὴ καὶ Δύσι διὰ νὰ συνάξῃ τὰ διὰ τὴν πυροβολαρχίαν του καὶ τὸ ἀντιτορπιλλικόν του ἀπαιτούμενα χρήματα, ὅτι, τόσον γρήγορα θὰ τὰ ἔθλεπε νὰ κυριαρχοῦν κατὰ ξηρὰν καὶ θάλασσαν.

*

Εἰς ἕνα χωριουδάκι εἰσῆλθε πρῶτος καὶ ἀνήγγειλε τὴν ἀπελευθέρωσίν του. Ὁ παπᾶς ἔτρεξε εἰς τὴν καμπάνα καὶ ἤρχισε, μαθημένος ἀπὸ τὴν σκλαβιά, νὰ τὴν κτυπᾷ φοβισμένα.

Ντίγκι-Ντίγκι.

— Στάσου Παπᾶ νὰ σημάνω γὼ τὴν Λευτεριά! εἶπε καὶ ἐπῆρε τὸ σχοινί.

Ντάγκα-Ντούγκ, ντάγκα-ντούγκ καὶ διελάλει εἰς τὰ γύρω ὁρμάνια τὸ χωριουδάκι τὴν ἀπελευθέρωσίν του.

Καὶ ὁ Ματσούκας ἐσήμαινε τὴν Καμπάνα τῆς Λευτεριᾶς.

*

Εἰς τὸ Σαραντάπορον, μέσα εἰς τὰ χαμόκλαδα καὶ εἰς τοὺς βάτους, ἤκουσε μίαν φωνὴν εἰς τὴν διαπασῶν· «Βενιζέλαρος, Βενιζέλαρος!»

Ἔτρεξε κοντὰ καὶ εἶδε ἕνα τραυματίαν.

— Τί ἔχεις παλληκάρι μου; τὸν ἠρώτησε.

— Βενιζέλαρος, Βε-νι-ζέ-λα-ρος, Βε.... νι.... ζέ.... λα.... ρος. Ἡ φωνὴ ἐγίνετο βαρυτέρα καὶ κοπιωδεστέρα καὶ τέλος ἔσβυσε μαζῆ μὲ τὴν τελευταίαν πνοὴν τοῦ τραυματίου.

— Ποτέ μου δὲν θὰ τὴν ξεχάσω αὐτὴ τὴ φωνή· λέγει ὁ Ματσούκας.

Εἰς τὰ Σέρβια ἔφθασε πρῶτος ἀπὸ ὅλους καὶ κατηυθύνθη εἰς ἕνα σπητάκι. Ἦτο τὸ σπητάκι τοῦ παπᾶ. Ὁ Ματσούκας ἐκτύπησε τὴν πόρτα μὲ τὸν ὑποκόπανον δυνατά.

— Ποιὸς εἶναι; ἠρώτησε μία φωνή.

— Ἡ Λευτεριά! ἐφώναξε ὁ Ματσούκας.

Καὶ ἔπειτα ἀπ' ὀλίγον ἐμοίραζε ἀργυρᾶ τάλληρα Ἑλληνικὰ εἰς τοὺς κατοίκους λέγων·

—Νὰ ὁ Βασιληᾶς σας ποῦ θὰ σᾶς διοικήσῃ, ὁ ἀληθινός σας Βασιληᾶς.

*

Φαντάζεται πλέον καθένας πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην ὁ Ματσούκας. Καὶ εἶναι ἐξηκριβωμένον ἱστορικῶς ὅτι, εἰσῆλθε ἀπὸ τοὺς πρώτους, ἂν μὴ αὐτὸς πρῶτος, ἀφοῦ ἔκλεισε ἡ συμφωνία τῆς παραδόσεως τῆς πόλεως εἰς τὸν Ἕλληνα Ἀρχιστράτηγον, μαζῆ μὲ τὸν καλλιτέχνην Ροΐλόν. Τὸν εἶχε συναντήσῃ τὸν Ροΐλόν εἰς τὰ Γιαννιτσά. Μέσα εἰς τὸν καπνὸν τῆς μάχης ὁ Ροΐλός, καταπυροβολούμενος ἀπὸ τὰ κανόνια, ὄρθιος, ἔτρεχε νὰ περιποιηθῇ τοὺς γύρω του τραυματιζομένους.

Κατῆλθον ἀπὸ τὰ Γιαννιτσὰ πρὸς τὴν θάλασσαν καὶ ἀπὸ τὸ παρὰ τὴν παραλίαν ἐργοστάσιον ὤδευσαν πρὸς τὴν πόλιν. Καθ' ὁδὸν συνήντησαν τὸν Γ. Παπαδέλην, ὑπάλληλον τοῦ Τελωνείου, τὸν Ῥόμπαταν καὶ τὸν Παπαναστασίου, Θεσσαλονικεῖς καὶ τοὺς τρεῖς.

Ὁ Παπαδέλης, ἰδὼν τὸν τραγουδιστὴν μὲ τὸ ὅπλον στολισμένον ἀπὸ κλαδιὰ δάφνης, τὸν ἀνεγνώρισε.

— Ζήτω ὁ Ματσούκας! ἐφώναξε.

— Ποῦ εἶν' ἡ ἐκκλησιά; τοὺς ἠρώτησε.

— Στὸν Ἅγιο Μηνᾶ· ἐφώναξαν ὅλοι καὶ τὸν ἤρπασαν, ἐνῷ πλῆθος ἄπειρον συνέῤῥεε ζητωκραυγάζον.

Ὁ Ματσούκας εἰσελθὼν εἰς τὸ Ἱερὸν ἀπέθεσε τὸ ὅπλον του ἐπὶ τῆς Ἁγίας Τραπέζης, ἐνῷ ὁ ναὸς ἐπλημμύριζε ἀπὸ τὰ ἑξάλλα πλήθη.

— Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν Σου Δέσποτα· εἶπε.

— Πάρτο πίσω τὸ τουφέκι σου, τραγουδιστή, τοῦ εἶπε τότε ὁ προσελθὼν Ἀρχιερεύς, δὲν εἶνε τὸ τέρμα τοῦ δρόμου σου ὁ Ἅγιος Μηνᾶς. Προχώρει! Στὴν Ἁγιὰ Σοφιὰ θὰ ἀφήσῃς τὸ τιμημένο σου τουφέκι.

Τότε ὁ Ματσούκας ἐγονάτισε καὶ δεχθεὶς τὴν εὐλογίαν τοῦ Ἐπισκόπου ἐστοράφη πρὸς τὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ καὶ προσηψιχήθη ἐπὶ πολλὴν ὥραν καὶ ὅταν ἠγέρθη ἤρχισε νὰ ψάλλῃ «Χριστὸς ἀνέστη», ἐνῷ ἄλλοι τὸν συνῴδευον καὶ ἄλλοι ὠλόλυζον ἀπὸ συγκίνησιν.

*

Ἀπὸ τὸν ἐξώστην τοῦ ξενοδοχείου «Ὄλυμπος Πάλας» ὡμίλησεν ὁ Ματσούκας καὶ πρὸς τοὺς Ἰσραηλίτας καὶ τοὺς ἀνέπτυξε τὰ ἀγαθὰ τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως, ὑπὸ τὴν ὁποίαν θὰ εὕρουν τὴν ἀληθῆ ἰσότητα καὶ τὴν ἀληθῆ ἀδελφωσύνην.

Καὶ ἔπειτα ἔβαλε μίαν φωνὴν δυνατήν: «Κάτω τὰ φέσια!»

Καὶ ἐν ὁριτῇ ὀφθαλμοῦ ἐξηφανίσθη ἐκείνη ἡ ***ἐρυθρὰ θάλασσα***.

*

Καὶ ἔφυγε πάλιν διὰ τὴν Ἤπειρον λαθραίως, μὲ τὴν γνωστήν του μετριοφροσύνην, ποῦ χαρακτηρίζει ὁ λακωνικὸς διάλογός του μὲ τὸν διευθυντὴν τῶν ναυπηγείων «Βούλκαν» κ. Φλώρ, ὅστις τοῦ ἐζήτησεν εἰκόνα διὰ νὰ τοποθετήσῃ ἐντὸς τοῦ διὰ τῶν ὑπ' αὐτοῦ συλλεγέντων ἐράνων ναυπηγηθέντος ἀντιτορπιλλικοῦ μας «Νέα Γενεὰ», καὶ εἰς τὸν ὁποῖον ἀπήντησεν: «Ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες ὅταν κάνομε τίποτε γιὰ τὴν Πατρίδα τὸ λησμονοῦμε ἀμέσως».

Καὶ ἐπέταξεν ὁ Ἄγγελος τῆς Ἐλευθερίας, δι' ἐνεργειῶν τοῦ ὁποίου συνελέγησαν 1.800.000 διὰ τὸ ἀντιτορπιλλικόν, 350.000 φρ. διὰ τὴν πυροβολαρχίαν καὶ τόσα ἄλλα ποσὰ κολοσσαῖα, καὶ ἐξηγέρθη ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον ὁ Ἑλληνισμὸς σύσσωμος, εἰς ἕνα φανατισμὸν ἄγριον, καὶ πρωτοβουλίᾳ τοῦ ὁποίου ἱδρύθη ὁ «Λευκὸς Σταυρός», τὸ ἱερὸν ταμεῖον διὰ τὰς οἰκογενείας τῶν ἐν πολέμῳ πεσόντων, ἔπνευσε πάλιν πρὸς τὰ πεδία τῆς Ἠπείρου, διὰ νὰ θροΐσῃ ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ χαλύβδινα στάχυα.

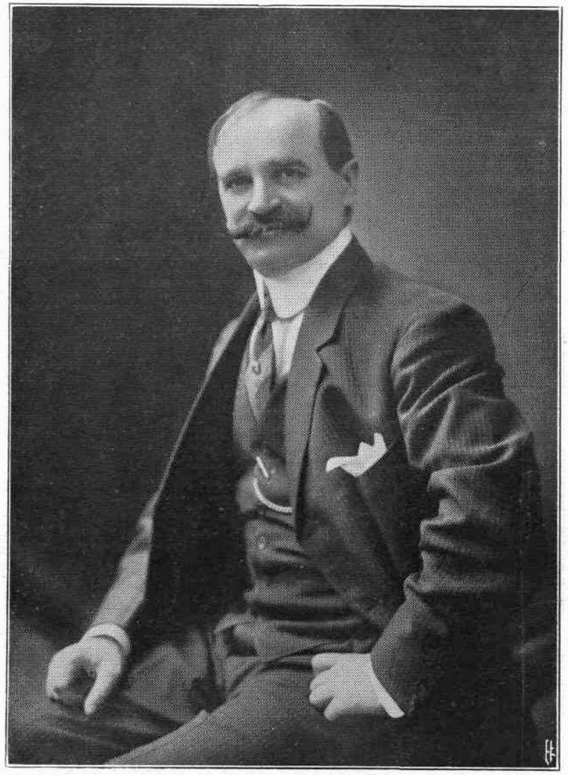

Ο ΝΕΟΣ ΥΜΝΟΣ

«Ἄργειε νᾶλθῃ κεῖ' ἡ μέρα
ποὺταν ὅλα σιωπηλὰ
γιατὶ τἄσκιαζ' ἡ φοβέρα
καὶ τὰ πλάκων' ἡ σκλαβιά».

Μέσα εἰς τὸν Ὕμνον τῆς Ἐλευθερίας ὁ Ποιητής, μέσα εἰς τὴν εἰκόνα τῆς Γιγαντομαχίας τοῦ 21, πετᾷ καὶ αὐτὸ τὸ τετράστιχον, ποῦ μὲ μίαν λέξιν, τὸ «ἄργειε», προδίδει ὅλην τὴν λαχτάραν τῆς ὑπὸ τὴν σκλαβιὰν στεναζούσης φυλῆς. Καὶ ἡ λαχτάρα αὐτὴ ἐξηκολούθει νὰ κραδαίνῃ τὰ στήθη τῶν ὑπὸ τὸ πέλμα τῆς Ἀσιανῆς Τίγρεως ἀδελφῶν μας καὶ ἀφοῦ μία δραὲ Ἑλλήνων ἀπελυτρώθη καὶ ἀφοῦ μίαν μικρὰν γωνίαν μόνον ἐφώτισεν ὁ Ἥλιος τῆς Ἐλευθερίας, καὶ ἡ Φυλὴ ἀνέμενεν μίαν ἄλλην ἡμέραν Φωτός, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ «ἄργειε».

Τί πόθος προαιώνιος, τί φωτιὰ ἔκαιε τὰ στήθη τῶν ἀδελφῶν μας καὶ τί ἀγωνιώδης ἡ ἀναμονὴ τῆς Μεγάλης Ἡμέρας!

Ποῖος θὰ ἑτοιμοῦσε γὰ τὴν ψάλῃ τὴν ἡμέραν αὐτήν, τὴν 5 Ὀκτωβρίου 1912, ἡ ὁποία εἰς τὰς χρυσᾶς σελίδας τῆς Ἱστορίας μας, ἐτάχθη παρὰ τὴν ΚΕ' Μαρτίου 1821; Ἀναγνώσατε τοὺς κάτωθι στίχους, γραμμένους εἰς τὸ ἴδιον μέτρον τοῦ Ὑμνουτῆς Ἐλευθερίας.

«Ἄργειε νᾶλθῃ . . . . . .»

Ἤλθε, ἦλθε κεῖ ἡ ἄλλη μέρα
σὰν τὴν πρώτη ποθεινή,
ποῦ ὑψώθη κ' ἐκεῖ πέρα
ἡ Σημαία ἡ γαλανή.

Εἴχαμε κ' ἐκεῖ Πατρίδα
στὴ σκλαβιά, στὴ σκοτεινιά.
τώρα βλέπει φῶς, ἀχτίδα
ποῦ τῆς ῥίχν' ἡ λευθεριά.

Αἱματόβρεχτο σημάδι,
Μισοφέγγαρο ἀμαυρό,
χάσου, σβύσου 'στὸ σκοτάδι . . .
νὰ ἡ Σημαία μὲ τὸ Σταυρό!

Ἀστραπὴ τὰ παλληκάρια
δεν φοβοῦνται τὴ θανή·
δάφνης φέρουνε κλωνάρια
στὴ Σημαία τὴ γαλανή.

Χρόνια ἀτέλειωτα περνοῦσαν,
μέραις, νύχτες, μακρυές,
μὰ τὰ μάτια δὲ σφαλνοῦσαν
ἀγρυπνοῦσαν ἡ ψυχαῖς.

Τὰ παιδιὰ τὰ σκορπισμένα,
στῆς Πατρίδας τὴ φωνή,
ἔτρεξαν λαχανιασμένα
ἀπ' ὅλα τ' ἄκρια ποῦ ἔχ' ἡ Γῆ.

Τοῦ Κανάρη τὰ μπουρλότα,
μυριοδόξαστα Ψαρά;
Ξεφυτρῶσαν σὲ μιὰν ὥρα
νέα χορτάρια θαλερά.

Ὄλυμπε καὶ Ψηλορείτη,
σμίξτε οἱ δυὸ σὲ μιὰ κορφὴ
καὶ καρφῶστε 'στὸ γρανίτη
μιὰ Σημαία γαλανή.

Κι' ἂς ἀκούεται γενναία
ἀπ' ἄκρη σ' ἄκρη μιὰ φωνή:
Ζήτω! Ζήτω ἡ Σημαία,
ἡ Σημαία ἡ γαλανή!

Δὲν τοὺς ἔγραψε ***καβαλλάρης*** ἐξ ἐπαγγέλματος τοῦ Πηγάσου, ἀλλ' οὐδὲ κἂν χειριστὴς τοῦ καλάμου ἐκ τῶν παρ' ἡμῖν γνωστῶν, ὡς γραφόντων. Συνθέτης τῶν ὡραίων αὐτῶν στίχων, τῶν ὁποίων οἱ εἰδότες ἐθαύμασαν τὴν ἁρμονίαν, ἰδίᾳ δὲ τὴν ἐμπνευσιν τοῦ ποιητοῦ νὰ τοὺς γράψῃ ἐπάνω εἰς τὴν φράσιν τοῦ Σολομοῦ· «Ἄργειε νᾶλθῃ κεῖ' ἡ μέρα», ὅπως μεγάλοι μουσουργοὶ ἔγραψαν νέας συνθέσεις ἐπάνω εἰς μοτίβα ἄλλων κλασικῶν συνθέσεων, καὶ ἀκόμη τὴν περὶ τὴν ἔκφρασιν δύναμιν καὶ παραστατικότητα, εἶναι ὁ ἐν Παρισίοις διαμένων ὁμογενὴς κ. Νικ. Ἀξελός, γνωστότατος εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κοινωνίαν ὡς εὔπορος, ὡς πλούσιος, ἀλλ' ὄχι καὶ ὡς ποιητὴς-συνθέτης. Καὶ οἱ στίχοι του αὐτοὶ ἔδωκαν τὴν ὑπόνοιαν μεταξὺ τῶν κύκλων τῶν γραφόντων ὅτι, δὲν εἶναι τὰ πρωτόλειά του, ἀλλ' ὅτι ἀπὸ καιροῦ γράφει στίχους, κρυπτόμενος μετριοφρόνως ὑπὸ ψευδώνυμον.

Ἀλλ' ἡ ἀλήθεια εἶναι μία: Τὸ ποίημά του αὐτὸ εἶναι ἀληθινὰ «Νέος Ὕμνος» πρὸς τὴν ἀνατείλασαν τῷ 1912 Ἐλευθερίαν. Ἀπόδειξις ἡ περὶ αὐτῶν κρατήσασα ψῆφις καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι, μελοποιηθέντες ὑπὸ τοῦ ἰδίου τοῦ κ. Ν. Ἀξελοῦ καὶ μεταφρασθέντες εἰς τὴν Γαλλικὴν, μετὰ πανηγυρικὴν ἐν τῷ Παρισινῷ Τύπῳ κριτικήν, παίζονται καὶ ψάλλονται εἰς συναυλίας καὶ ὠδεῖα, ἐν Ἀθήναις δὲ ὑπὸ τῶν στρατιωτικῶν μουσικῶν.

Ἡ «Εἰκονογραφημένη» σφίγγουσα τὴν χεῖρα τοῦ καλοῦ φίλου της, ὅστις τόσον ἐπιτυχῶς ἐξέφρασε τὰ αἰσθήματα τῆς Ἑλληνικοτάτης ψυχῆς του, σπεύδει νὰ γνωρίσῃ εἰς τοὺς συνδρομητάς της καὶ ἀνὰ τὸ Πανελλήνιον τὴν συμπαθῆ μορφὴν τοῦ στοργικοῦ πατριώτου — ποιητοῦ — συνθέτου.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΞΕΛΟΣ

* * *

Η ΑΝΑΦΟΡΑ ΤΟΥ ΧΑΡΟΥ*

(ΠΟΛΕΜΙΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ)

Μὲ τὸ 16. *11 Ἀπριλίου 1897.* — Κάλμα γύρω. Ὁ καπετάνιος μὲ τὸ γυαλὶ ἀπὸ τὸν πλωρὸ σύρω κυττάει τὴ στερνά, ποῦ ἁπλώνεται ἔρημη ἀριστερά μας. Τρομάζει ἡ σιγαλιά. Ἔρημα ἔξω, λὲς κι' ὁ Χάρος ἁπλώνει τῆς φτεροῦγες του. Ψυχή!

Ἐκεῖ στὴν ξυλένια σκάλα μιὰ βαρκοῦλα σαλεύει ἐλαφρά-ἐλαφρά. Μόνο μέσα, ψηλὰ στὸ χωριό, τὸ Λητόχωρο, γυαλίζουν λόγχες καὶ σταθιά.

Μέσα ἀπὸ τὴν ἀμμουδιά, σὲ μιὰ ἀτελείωτη γραμμή, ντάνες-ντάνες τὰ τρόφιμα τοῦ στρατοῦ, ποῦ ξεμπαρκάρουν καΐκια Χριστιανικὰ ἀπ' τὴ Σαλονίκη. Τί τραβοῦν οἱ ἅμοιροι! Τοὺς ἀγγαρεύουν νὰ κουβαλοῦν τρόφιμα γιὰ τὸ στρατό, ποῦ κτυπᾷ τἀδέρφια τους. Κι' ἀπ' τὸ Λητόχωρο, ἀπ' τὸν Ἅγιο Θόδωρο, ἀπ' τὸ Πίτσι, ἀπ' τὴ Λεπτοκαρυά, ἄλλες σκάλες, μὲ μουλάρια τ' ἀναβάζουν στὴν Πέτρα-Πόρτα.

Ἄλλα καϊμένα, μαυρισμένα ἀπ' τὴ φωτιά, ποῦ τοὺς ἔβαλε χθὲς τὸ 11 καὶ ἄλλα ἄκαυτα. Δεξιὰ ἐκεῖ ἀπ' τὴ σκάλα μαυρίζει τὸ σπῆτι τοῦ τελωνοσταθμάρχου, ἐρείπιο πειά κι' αὐτό.

Αὐτοὶ τοῦ 11 τὴν κάνανε χθὲς τὴν μπάζα τους. Τέσσαρες χῆνες τοῦ Τουρκαλᾶ τοῦ τελωνοσταθμάρχη, ποῦ κάνανε φτερό, ἅμα φούντωσε τὸ σπῆτι, τῆς βαστήξανε μὲ τὴν ξιφολόγχη τοῦ Κροατατσέκ. Τώρα τὸ 11 θἄναι στὴ Σκιάθο· πάει γιὰ τῆς «Σπέτσες».

— Κράτει! σημειώνει μὲ τὸν τηλέγραφο ὁ καπετάνιος, κυττάζοντας πάλι τὴ στερνά.

Ἀχόμη λίγα μέτρα καὶ σταματοῦμε. Ὁ καπετάνιος πάει στὴν σφυρίχτρα καὶ τραβᾷ τὸ συρματόσχοινο. Κι' ὁ οἰακιστὴς σηκώνει στὸ σανταρδάκι τῆς πρύμης τὴ σημαία.

Πίσω, μακρυὰ πολύ, ἑπτά-ὀκτὼ μίλλια μαυρίζουν τὰ καράβια κι' ἐδῶ πειὸ σιμά μας ὁ «Ἀλφειός», πλώρη ἀπάνου μας.

Ἕνας ἄνθρωπος γλυστρᾷ πίσω ἀπὸ τὰ σακιὰ καὶ τρέχει στὴ σκάλα.

Μὲ τὸ πόδι του τραβᾷ τὴν μπαρούμα τῆς βαρκούλας, ποῦ σαλεύει στὸ νερὸ ἐλαφρὰ-ἐλαφρὰ καὶ ἀμπώνοντάς την, ἅμα ζύγωσε, πηδᾷ μέσα καὶ πιάνει τὰ κουπιά.

— Κάνε καμμιὰ δυὸ στροφές· φωνάζει στὸ μηχανικὸ ὁ καπετάνιος ἀπ' τὸ ἀνοικτὸ σπιράγιο τῆς μηχανῆς.

Ζυγώνουμε στὴν βάρκα κι' ὁ βαρκάρης, ἀφίνοντας τὰ κουπιά, λεβάρει πρύμα καὶ πηδᾷ στὴν κουβέρτα.

— Καλῶς ὡρίσατε ἀδέρφια· φωνάζει. Καλῶς ὥρισες Καττάνιο!

— Καλῶς τον. Τί νέα ἀπ' ὄξω; τὸν ρωτᾷ ὁ κυβερνήτης.

* Ἡ δημοσιευομένη ἀνωτέρω ἀνάμνησις εἶναι ἀληθὴς μέχρι κεραίας, διατηρηθέντος τοῦ ὕφους καὶ τῆς φρασεολογίας τῆς ναυτικῆς διαλέκτου, κατὰ τὸ ὑπὸ τοῦ γράφοντος κρατηθὲν ἡμερολόγιον τοῦ πολέμου, ἐν παρηκολουθήσεσι ὡς ναύτης.

— Τίποτις. Ψυχὴ δὲν εἶν' ὄξω. Ἀπὸ τὰ χθές, ποῦρθε ἡ ἄλλη τροπίλλα καὶ τάκαψε, δὲν φάνηκε κανείς. Τοὺς ἔκοψε τὸ αἷμα. Μελεούνια εἶναι τὰ σακιὰ τὸ ροῦζι, κι' ἄκουσα ἀπό ναν δικό μας, ποῦ πέρασε πολλὴ ὥρα, πῶς θὰ κατέβουν τὴν νύκτα νὰν τὰ πάρουν.

— Τὴ σκάφη! εἶπε ὁ καπτάνιος στὸν ὀπλονόμο.

— Ἐξαίρεσις σκάφης, ἅπαντες εἰς τὸ κατάστρωμα! Ἐφώναξεν ὁ ὀπλονόμος καὶ ἐσφύριξε.

Ὁ γέρω-οἰακονόμος μὲ δύω-τρία παιδιὰ ἔτρεξε στὸ καφασάκι τῆς πρύμης, ξεμοτσάφανε τὴ σκάφη καὶ τὴν ρίξανε στὸ νερό. Ὁ καπετάνιος πῆρε τὸ περίστροφο του καὶ τήδησε στὴ σκάφη πιάνοντας τὰ σκαντίλια τοῦ διακιοῦ. Δυὸ παιδιά, τὸ Γολεμάκι κι' ὁ Σέρφας, μὲ τὰ Κροπατσὲκ καθήσανε στὰ κουπιά.

— Ἔρδε! τοὺς φωνάζει ὁ καπτάνιος, ὄρθιος κουμαντάροντας.

Μὲ δυὸ κουπιὲς ἡ σκάφη ζυγώνει στὴ σκάλα τὴν ξυλένια, κι' ὁ καπετάνιος στὸ διπλάρωμα πηδᾷ ἔξω μὲ τὸ περίστροφο ἐμπρός.

Ἕνα τρίξιμο ἀκούγεται ἀπ' ἔξω. σὰν χτῦπος καλαμιῶν, μιὰ λάμψι πετιέται πίσω ἀπ' τὰ σακιά, μιὰ μπαταρία μᾶς περνει τὴν πνοὴ καὶ τὰ βόλια σφυρίζουν στὸν ἀγέρα σὰν φίδια. Ὁ καπτάνιος ἀναποδογυρίζεται μέσα στὸ νερό.

— Πάει μορὲ ὁ καπτάνιος μας! φωνάζει σὰν τρελλὸς ὁ ὀπλονόμος καὶ πηδᾷ στὸ πολυβόλο.

Τὸ Γολεμάκι κι' ὁ Σέρφας ἁρπάζουν τὰ Κροπατσὲκ καὶ σηκώνονται ψάχνοντας μὲ τὰ μάτια νὰ ἰδοῦν τοὺς ἐχθρούς. Μὰ μιὰ ἄλλη μπαταρία τοὺς ξαπλώνει κάτω, ἡ σκάφη σορβετάρει καὶ τὰ νερὰ κοκκινίζουν ἀπὸ τὸ αἷμα, ἐνῷ τὰ τρία πτώματα ἀγκαλιασμένα σιγοβουλιάζουν.

— Στὰ πολυβόλα! φωνάζει ὁ ὀπλονόμος καὶ ἀρχίζει μὲ τὴ μανιβέλα.

Πηδοῦμε κι' οἱ ἄλλοι στὸ πρυμηὸ πολυβόλο κι' ἀρχίζει τὸ φοβερὸ τραγοῦδι. Ἄτρομοι οἱ Τοῦρκοι βγαίνουν ἀπ' τὰ σακιὰ καὶ τρέχουν στὴ σκάλα. Ἀπ' ἔξω ἡ στεργὰ ξερνᾷ θάνατο καὶ ὁ κόρφος βουΐζει ἀπ' τὸν ἀντίλαλο τοῦ τραγουδιοῦ τοῦ Χάρου.

Τώρα δίπλα μας εἶναι κι' ὁ «Ἀλφειὸς» καὶ χτυπᾷ μὲ ὅλα του τὰ κανόνια, καταιβάζοντας τὴν ἄκατο.

— Σιγοῦρα! διατάσσει ὁ ναύκληρος τοῦ «Ἀλφειοῦ».

Λυσσασμένοι αὐτοὶ ἀπ' ἔξω βαροῦνε ἄφοβα, καὶ οἱ ἄλλοι ἀπ' τὴ σκάλα τραβοῦν τὰ πτώματα.

—Ἐκεῖ στὴ σκάλα βαρᾶτε! φωνάζει ὁ Κουντουριώτης ἀπ' τὴ γέφυρα.

Βροχὴ ἀπὸ τὴ στεργὰ τὰ βόλια. Τὰ μαδέρια τῆς ἀκάτου γίνονται κόσκινο. Ἕνας δίοπος, ποῦ στέκει στὸ καμποῦνι μὲ τὸ χέρι στὴ μιτραλιέζα, ἀναποδογυρίζεται κι' ἄλλος τρέχει στὴ θέσι του καὶ δουλεύει τὴ μανιβέλα. Μὲ τὴν πρώτη μπαταρία τοῦ «Ἀλφειοῦ» ἔπεσε καὶ τὸ βρωμόσκυλο ὁ βαρκάρης. Καὶ τὰ κανόνια καὶ ἡ μιτραλιέζες καὶ τὰ πολυβόλα καὶ τὰ τουφέκια τὰ δεκατίζουν τὰ σκυλλιά. Ὁ «Ἀλφειὸς» κάθεται στὴν ἀμμουδιὰ καὶ τρώει βροχὴ τῆς σφαῖρες.

Ἀκόμα λίγο καὶ ἡ ἄκατος ζυγώνει στὴ σκάλα. Μὰ ἄλλες μπαταρίες ἔρχονται πίσω ἀπ' τὰ σακιά. Τὰ παλῃόσκυλλα ξαπλώνονται ἀδιάκοπα κι' ὅλο καινούργια τομάρια βγαίνουν.

— Κτυπᾶτέ τους τοὺς σκύλλους! φωνάζει ὁ Κουντουριώτης.

Μιὰ σφαῖρα τοῦ πέρνει τὸ κασκέτο. Οἱ ἀξιωματικοὶ μὲ τὰ περίστροφα καὶ τὸ ἄγημα κτυποῦν καὶ αὐτοί, ἀπὸ τὴν ἄκατο χαλᾷ ὁ κόσμος καὶ ἡ ὀβίδες σκάζουν ὄξω καὶ σκορπίζουν τὰ σακιὰ καὶ στὸν ἀέρα χορεύουν ποδάρια, χέρια καὶ κρέατα.

— Πάρτε τὸν Ἀντωνιάδη καὶ τὰ παιδιά! φωνάζει ὁ Κουντουριώτης.

Ὅλες ἡ φωτιὲς τώρα ἐκεῖ βαροῦν. Ἐπάνω στὸ σάλι τρία τέσσαρα παληοτόμαρα εἶναι ξαπλωμένα. Δυὸ ἄλλοι πέφτουν στὴ θάλασσα καὶ βγάζουν τοὺς τίμιους νεκρούς. Σὰν χαλάζι τὰ μολύβια μας χτυποῦν ἀπάνω τους. Δυὸ πέφτουν, μὰ δέκα ἄλλοι τοὺς σκαντζάρουν. Καὶ πέρνουν τὰ τρία παλληκάρια μας, πίσω ἀπὸ τὸ κουμερκάκι.

Ἀπ' τὸν «Ἀλφειὸ» βαρᾷ ἡ σάλπιγγα «Παύσατε πῦρ», κι' ἀπ' ὄξω λουφάζουν τὰ λυσσάρικα. Ἀνώφελη πειὰ ἡ φωτιά. Ὁ «Ἀλφειὸς» ἐσήκωσε σῆμα: «Ἀνάκλησις λέμβων».

—Ἴσα τὸ «εἶδον!» φωνάζει ὁ ναύκληρός μας.

Ἄλλο σῆμα ἔπειτα: «Ἀκολουθεῖτέ με».

Ἡ ἄκατος γυρίζει στὸν «Ἀλφειὸ» καὶ τὴν ἰσάρουν, μὰ ἡ σκάφη ἡ δική μας δὲν γυρνᾷ.

Ὁ ὕπαρχός μας κλαίοντας πιάνει τὸν τηλέγραφο καὶ «Πρόσω ὁλοταχῶς». Ὁ «Ἀλφειὸς» γέρνει τὰ πινά του καὶ μὲ τὸ βασίλεμμα τοῦ Ἥλιου ἀφατσάρουμε τὸ Τσάγεζι, μὲ τὴ σημαία μας μετζάστρα.

Τὸ ναυαρχεῖο κάνει σῆμα συσσιτίου, ὁ ὀπλονόμος σφυρίζει «Διανομή», μὰ κανεὶς ἀπὸ μάς, ποῦ εἴμαστε μαζωμένοι στὸ καμποῦνι, ἄφωνοι, δὲν πέρνει καραβάνα.

Ἔπειτα ἄλλο σφύριγμα: «Ἀναφορά. Ἅπαντες εἰς τὸ κατάστρωμα!»

— Στιμονιάρας! φωνάζει ὁ ὀπλονόμος.

— Παρών!

— Χασάπογλους, Βουλγαρίδης, Βαρδάτσικος, Κρόκας.

— Παρών! Παρών! Παρών!

— Βελισσαρίου, Γολέμης, Σέρφας...

Τότε ἕνα κλάμα μᾶς ἔπνιξε ὅλους καὶ ὁ ὀπλονόμος ἔχασε τὴ φωνή του. Ὁ Χάρος ἔκλεισε τὴν ἀναφορά.

Δ. Β.

* * *

ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ ΠΟΙΗΤΟΥ

Ἀπὸ τὸν "Δωδεκάλογον τοῦ Γύφτου,, τοῦ Κωστῆ Παλαμᾶ νομίζομεν ὅτι, τώρα πρέπει ν' ἀναγνασθοῦν ἀπὸ ὅλους οἱ στίχοι τοὺς ὁποίους παραθέτομεν. Οἱ ὡραῖοι στίχοι τοῦ ἐμπνευσμένου "Ἕλληνος ποιητοῦ τελειώνουν μὲ μίαν προφητείαν, ἥτις ἐπαληθεύει σήμερον. Ἤκουσε πράγματι ἡ Ἑλλὰς τὴν φωνὴν τοῦ Λυτρωτοῦ καὶ αἰσθάνεται τώρα μὲ τὰς νίκας τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ εἰς τὴν Μακεδονικὴν γῆν νὰ φυτρώνουν τὰ φτερὰ τὰ πρωτινά της, τὰ μεγάλα.

Μέσ' στὶς παινεμένες χῶρες, Χώρα
παινεμένη, θἄρθῃ κ' ἡ ὥρα,
καὶ θὰ πέσῃς, κι ἀπὸ σέν' ἀπάνου ἡ Φήμη
τὸ στερνὸ τὸ σάλπισμά της θὰ σαλπίσῃ
σὲ Βορριᾶ κι Ἀνατολή, Νοτιὰ καὶ Δύση.
Πάει τὸ ψῆλος σου· τὸ χτίσμα σου συντρίμμι.
Θἄρθῃ κ' ἡ ὥρα· ἐσένα ἦταν ὁ δρόμος
σὲ Βορριὰ κι Ἀνατολή, Νοτιὰ καὶ Δύση,
σὰν τὸ δρόμο τοῦ ἥλιου. Γέρνει, ὅμως
τὸ πρωῖ γιὰ σὲ δὲ θὰ γυρίσῃ.

Καὶ θὰ σβύσῃς καθὼς σβύνουνε λιβάδια
ἀπὸ μάσσες φυτρωμένα μὲ γητειές·
πὸ ἀλαφρὰ τοῦ περασμοῦ σου τὰ σημάδια
κι' ἀπὸ τὶς δροσοσταλαματιές.
Θὰ σὲ κλαῖν' τὰ κλαψοπούλια σιάχνα βράδια
καὶ στὰ μνήματα οἱ κλωνόγυφτες ἰτιές.

Καὶ τὴν ἔκοβε τοῦ ὀχτροῦ σου τὴν ὁρμὴ
τῆς χυτῆς σου τῆς φωτιᾶς τὸ θᾶμα,
καὶ στὸ κάστρο σου σπρωγμέν' ἡ Ἀνατολὴ
λυσσομάνα μὲ τὴ Δύση ἀντάμα.
Καὶ κρατοῦσες τῶν ὁρμάτων τὴν πλημμύρα,
κι ὀρθὸς κι' ἄσειστος τῆς δύναμής σου ὁ κάβος·
λυγισμένοι ὁμπρός σου
νὰ κι' ὁ Τοῦρκος, νὰ κι' ὁ Φράγκος, νὰ κι' ὁ Σλάβος.
Στὴ χυτή σου τὴ φωτιὰ — Ὦ! Τί μοῖρα! —
καιροῦς κ' αἰῶνες ἔκαιες τὸν ὀχτρό σου·
στὴ χυτή σου τὴ φωτιὰ — Ὦ! Τί μοῖρα! —
μόνη σου θὰ πέσῃς νὰ καῇς,
τρισαπελπισμένη τῆς ζωῆς.

Καὶ χορὸ τριγύρω σου θὰ στήσουν
μὲ βιολιὰ καὶ μὲ ζουρνάδες
Γύφτοι, Ὀβραῖοι, Ἀραπάδες, Πασάδες,
καὶ τὰ γόνατα οἱ τρανοί σου θὰ λυγίσουν,
καὶ θὰ γίνουν τῶν ραγιάδων οἱ ραγιάδες
καὶ τἀγύρια σου τἀγνὰ θὰ τὰ μολέψουν
μὲ τἀγκάλιασμά τους οἱ Σουλτᾶνοι,
καὶ τὰ λείψανά σου θὰ στὰ κλέψουν
οἱ ζητιάνοι.

Χώρα τρισκατάρατη, ἀπ' τὰ ἔψη
σὲ ποιὰ βύθη, χώρα ἁμαρτολή!
Καὶ κανένας νὰ σοῦ δώσῃ δὲ θὰ σκύψῃ
τοῦ θανάτου τὸ στερνὸ φιλί.

Καὶ τὸ πέσιμό σου θὰ βροντήξῃ
κ' ἕνα μυρολόϊ σου θὰ σὐρλιάσῃ,
καὶ τὸ μυρολόϊ σου θὰ τὸ πνίξῃ
ἀπὸ πάνω σου ἀλαλάζοντας μιὰ πλάση.
Μιὰ καινούρια πλάση, μιὰ γεννήτρα
θὰ φουντώσῃ ἀπ' τὰ χαλάσματά σου,
κάθε δύναμης καὶ χάρης σου ἀπαρνήτρα,
διαλαλήτρα μονιαχὰ τῆς ἀσκημιᾶς σου.
Πλάση ἀταίριαστη μ' ἐσὲ καὶ ξένη,
κι' ἂς τὴν ἔχεις μὲ τὸ γάλα σου ποτίσει·
τὴν πατάει τὴ στέρφα γῆ σου καὶ διαβαίνει,
κι' ὅπου πάτησε ἀναβρύζει καὶ μιὰ βρύση.

Κ' ἡ Ψυχή σου, ὦ Πολιτεία
κολασμένη ἀπὸ τὴν ἁμαρτία,
νεκρὴ ἀφίνοντας ἐσένα
θὰ πλανιέται κυνηγώντας ἄλλη γένια.
Ἔμπτως νὰ εἶναι πουλημένη σὲ δαιμόνους,
θὰ σταράζῃ καὶ θὰ πλέῃ μέσ' στὰ σκοτάδια,
καὶ ἴσκιος θὰ εἶναι μέσα σἀδεια,
μέσ' στὴν ἄβυσσο μιὰ βάρκα·
κι' ὁ ἴσκιος ὕστερα θὰ παίρνῃ σάρκα
κ' ἡ βάρκα ὕστερα θὰ φτάνῃ
σὲ ξεσκέπαστο ἀνεμόδαρτο λιμάνι.
Καὶ θὰ ζῇς ξανὰ στοὺς τόπους καὶ στοὺς χρόνους
καὶ στὶς ἱστορίες τῶν Ἐθνῶν
καὶ στοὺς κύκλους τῶν Αἰώνων
θὰ μαυρολογᾶς, τῶν ξεπεσμῶν
ὦ Ψυχὴ καὶ τῶν ἀδόξαστων ἀγώνων.
Κ' ἡ Ψυχή σου, Πολιτεία καταραμένη,
δὲ θὰ βρῇ νἀναπαυτῇ·
τοῦ Κακοῦ τὴ σκάλα ἀπὸ σκαλὶ
σὲ σκαλὶ θὰ τήνε κατεβαίνῃ,
κ' ὅπου πάῃ κι' ὅπου σταθῇ,
σὲ κορμὶ χειρότερο θὰ μπαίνῃ.

Καὶ θἀρθῇ μιὰ μέρα—Μαύρη μέρα!—
καὶ ἡ ψυχή σου, ὦ Πολιτεία,
θὰ κατασταλάξῃ πέρα-πέρα
στὴν καμαρωμένη Γῆ,
στοῦ Ἥλιου τὴ χαρά, σ' Ἀπρίλη τὸν ἀέρα.
Καὶ στὸ φῶς θὰ βγῇ,
καὶ ξαφνίζοντας τὸν Ἥλιο,
σὰ θρεμμένο ἀπ' τὸ δικό σου αἷμα,
ἕνα γέλοιο, ἕνα παράλλαμμα, ἕνα ψέμα,
ἕνα κλάμα, ἕνα ***Βασίλειο.***

Ὁ Δικέφαλος Ἀετός σου νά! μακριὰ
μακριὰ πέταξε μὲ τἄξια καὶ μὲ τἄγια,
καὶ θὰ ἰσκιώσουν τὰ τετράπλατα φτερὰ
λαοὺς ἄλλους, κορφὲς ἄλλες, ἄλλα πλάγια.
Πρὸς τὴ Δύση καὶ πρὸς τὸ Βορριᾶ
τὴν κορώνα φέρνει, καὶ κρατᾷ
— καὶ τὰ νύχια του εἶνε ἁρπάγια —
καὶ τὴ Δόξα καὶ τὴ Δύναμη κρατᾷ·
καὶ τὸ γιλοιο, καὶ τὸ ψέμα τὸ Βασίλειο,
ποῦ γεννήθηκε ἀπὸ σένα μέσ' στὸν Ἥλιο,
κοίτα, θεέ! θὰ σέρνεται μπροστὰ
σὲ μπαλσαμωμένη κουκουβάγια.
Μ' ὅλα σου θὰ ζῇ τὰ χαμηλά,
μὲ καμμιά σου δὲ θὰ ζῇ μεγαλοσύνη,
κ' οἱ προφῆτες ποῦ θὰ προσκυνᾷ,
νάνοι καὶ ἀρλεκίνοι.
Καὶ σοφοί του καὶ κριτάδες
τοῦ ἄδειου λόγου οἱ τροπαιοῦχοι,
καὶ διαφεντευτάδες
κυβερνῆτες του οἱ εὐνοῦχοι.

Καὶ θὰ φύγῃς κἀπ' τὸ σάπιο τὸ κορμί,
ὦ Ψυχὴ παραδαρμένη ἀπὸ τὸ κρῖμα,
καὶ δὲ θἄβρῃ τὸ κορμὶ μιὰ σπιθαμὴ
μέσ' στὴ Γῆ γιὰ νὰ τὴν κάμῃ μνῆμα.
Κι' ἄθαφτο θὰ μείνῃ τὸ ψοφῆμι
νὰ τὸ φάνε τὰ σκυλλιὰ καὶ τὰ ἑρπετά,
κι' ὁ Καιρὸς, μέσα στοὺς γόρους του, τὴ μνήμη
κάποιου σκέλεθρου πανάθλιου θὰ βαστᾷ.

Ὅσο νὰ σὲ λυπηθῇ
τῆς ἀγάπης ὁ Θεός,
καὶ νὰ ξημερώσῃ μιὰν αὐγή,
καὶ νὰ σὲ καλέσῃ ὁ λυτρωμός,
ὦ Ψυχὴ παραδαρμένη ἀπὸ τὸ κρῖμα!
Καὶ θ' ἀκούσῃς τὴ φωνὴ τοῦ ***Λυτρωτῆ,***
θὰ γδυθῇς τῆς ἁμαρτίας τὸ ντύμα,
καὶ ξανὰ κυβερνημένη κι ἀλαφρὴ
θὰ σαλέψῃς σὰν τὴ χλόη, σὰν τὸ πουλί,
σὰν τὸν κόρφο τὸ γυναίκειο, σὰν τὸ κῦμα,
καὶ μὴν ἔχοντας πιὸ κάτου ἄλλο σκαλὶ
νὰ κατρακυλήσῃς πιὸ βαθιὰ
στοῦ Κακοῦ τὴ σκάλα,
γιὰ τἀνέβασμα ξανὰ ποῦ σὲ καλεῖ
θὰ αἰσθανθῇς νὰ σοῦ φυτρώσουν, ὦ χαρά!
τὰ φτερά,
τὰ φτερὰ τὰ πρωτινά σου τὰ μεγάλα!

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΜΙΑ ΜΑΤΙΑ ΕΙΣ * * * * * * ΤΑ ΒΑΛΚΑΝΙΑ

[Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον τεῦχος]

Μία εὐγενὴς πρόσκλησις ἀπὸ τὴν Στενήμαχον, τὴν Ἑλληνικωτάτην εἰς φρόνημα, μοῦ παρέσχε τὴν ὑπερτάτην ἀπόλαυσιν ἑνὸς ψυχικοῦ λουτροῦ μέσα εἰς νάματα ἀκράτου πατριωτισμοῦ. Μὲ μίαν ἅμαξαν ἰδιωτικήν, σταλεῖσαν ἡμῖν εὐγενῶς ὑπὸ τοῦ μεγαλοκτηματίου κ. Νικολαΐδου, μετέβημεν ὁ Πρόξενος κ. Σουΐδας καὶ ἐγώ, ἐν συνοδείᾳ ἀρειμανίου Στενημαχίτου. Γραφικώτατος ὁ δρόμος, μὲ βάθος τὴν ὡραίαν Ροδόπην, διάστικτον ἀπὸ τὰ λευκάζοντα χωριουδάκια της. Ἀντίκρυ ἡ Στενήμαχος, παρέκει τὰ Βοδενά, ὑψηλότερα τὸ Ράσμποβον, μέσα εἰς πυκνὰς συστάδας δένδρων.

Ὡραία ἡ Στενήμαχος καὶ γραφική. Οἱ Βούλγαροι καὶ αὐτὴν τὴν διεκδικοῦν ἀπὸ τῆς ..... 35ης π. Χ. ἑκατονταετηρίδος, ὅτε δὲν ἐλέγετο Στενήμαχος, ὅπως τὴν ἐξελληνίσαμεν ἡμεῖς, ἀλλὰ Βουλγαριστὶ Στάνι-Μάκα, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον: Σήκω Μητέρα. Καὶ κατὰ τὸ Πλόβντιβ τῆς Φιλιππουπόλεως, τὴν λέγουν Στανίμακα.

Χρόνια τώρα ἔβλεπα εἰς τὴν Διεκπεραίωσιν τῆς «Εἰκονογραφημένης» ταινίαν φύλλου μὲ τὴν ἐπιγραφὴν: «Κλοὺμπ Γκρέκ, Στανίμακα» καὶ τὸ τεῦχος ἐστέλλετο ἀνελλιπῶς ἀπὸ ὀκταετίας καὶ ὁμολογῶ ὅτι μὲ συγκίνησιν πολλὴν εἶδα τὸ Κλοὺμπ αὐτό, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι τίποτε ἄλλο παρὰ ἕνα Ἀναγνωστήριον, παρέχον πολυτίμους ἀληθῶς ὑπηρεσίας εἰς τὸν ὁμογενῆ πληθυσμὸν τῆς γραφικωτάτης πόλεως.

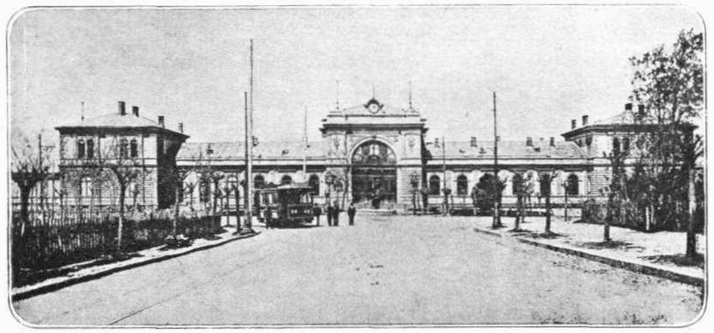

ΚΥΡΙΕ ΡΕΠΟΥΛΗ... — Καμαρῶστε τὸν αἰδηροδρομικὸν σταθμὸν τῆς Σόφιας.

Ο ΕΝ ΦΙΛΙΠΠΟΥΠΟΛΕΙ ΕΛΛΗΝ ΠΡΟΞΕΝΟΣ Κ. Ν. ΣΟΥΪΔΑΣ ΜΕΤΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΤΟΥ

*

Τί ἱερὰ συγκίνησις τὴν 2 Σεπτεμβρίου! Εἶχεν ἔλθῃ ἡ διαταγὴ τῆς Βουλγαρικῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὰς ἀρχὰς τοῦ τόπου νὰ ἀποδώσουν τὰ σχολεῖά μας εἰς τὰς κοινότητας. Ἡ 2 Σεπτεμβρίου ἑορτάσθη ὡς ἐπέτειος τῆς ὀνομαστικῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Βενιζέλου, ὁ ὁποῖος ἤθλησεν ἔν ἔτει 1912 μ. Χ. ἐπὶ Τσάρου Φερδινάνδου Α' καθ' ὅλην τὴν Βουλγαρίαν. Τὸ θαῦμα αὐτὸ δικαίως ἀπεδόθη εἰς τὸν Μέγαν Ἄνδρα. Καὶ ἤνοιξεν ἡ Ἐφορεία τῶν Σχολείων μας καταλόγους ἐγγραφῆς καὶ ἐντὸς δύο ὡρῶν ἐνεγράφησαν περὶ τοὺς ἑξακοσίους μαθηταί, ἐνῷ εἰς τὸ ἐντόπια σχολεῖα μόλις τριάκοντα καὶ πέντε εἶχον ἐγγραφῆ κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα. Καὶ ὁ ἐπιθεωρητὴς τῶν Δημοτικῶν Σχολείων τὰ ἔχασε κυριολεκτικῶς καὶ ἔσπευσε ν' ἀναφέρῃ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τὸ πρᾶγμα, ζητῶν ὁδηγίας.

Μέσα εἰς τὸ τέμενος τοῦ ἀναγνωστηρίου ἔλαβα τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω τοὺς πρώτους μας: Τὸν κύριον Νικολαΐδην, τὸν ἀφοσιωμένον εἰς τὴν Γεωργίαν μεγαλοκτηματίαν, τοὺς κκ. Β. Παταδόπουλον, Ι. Διόλτσον καὶ Π. Σέμκογλου, διηγήτορους, τὸν λαμπρὸν ἰατρὸν μὲ τὴν εὐρεῖαν του μόρφωσιν καὶ τὴν ψυχήν του, ὠκεανὸν ἀληθινὸν εἰς αἰσθήματα, κ. Α. Δοξιάδην, τὸν ἐπίσης ἐμβριθῆ ἐπιστήμονα κ. λ. Χατζηαργυρίου ἰατρόν, τοὺς κ.κ. Θ. Παταθεοφίλου, Π. Παταεμμανουήλ καὶ Κ. Μανόλκογλου ὡς καὶ τὸν σοφὸν καὶ πολυΐδμονα κ. Μωσαΐον, τὸν Πολιτικὸν Πράκτορα τῆς Ἑλλάδος.

*

Μὲ τρία ἁμάξια, ἀφοῦ ἐπεράσαμεν τὸ διαρρέον τὴν πόλιν ποτάμι, ἐξεστρατεύσαμεν κατὰ τοῦ κτήματος τοῦ κ. Νικολαΐδου. Θαυμάσιον τσιφλίκι. Ἀτέρμονες ἐκτάσεις, εἰς ἃς καλλιεργοῦνται ὅλα, ἰδίως ὅμως τὸ κλῖμα. Κλίματα ἐγχώρια, κλίματα ἀμεριχανικά, καὶ κρασὶ σπάνιον.

Τὸ πρόγευμα ὑπῆρξεν ἀληθῶς λουκούλειον καὶ ἡ εὐθυμία ἀδιάπτωτος. Καὶ πόσα ἀνέκδοτα δὲν μᾶς διηγήθη ὁ ἰατρὸς κ. Δοξιάδης, μὲ τὴν διαχρίνουσαν αὐτὸν γλαφυρότητα καὶ πόσα πράγματα δὲν μᾶς εἶπε περὶ Γεωργίας καὶ Κτηνοτροφίας ὁ κ. Νικολαΐδης. Καὶ ἐθαυμάσαμεν ἡμεῖς οἱ ξένοι τὰ ὄντως ἄξια θαυμασμοῦ μῆλα τοῦ κτήματός του καὶ τὰ καρύδια του καὶ τὰ χίλια ἄλλα προϊόντα, μέχρι καὶ τοῦ εἴδους πεύκου, ποῦ τοῦ ἔστειλεν ὁ Φερδινάνδος πρὸς καλλιέργειαν.

Καὶ ὅταν, ἔπειτα ἀπὸ πρόγευμα ποῦ ἤρχισεν εἰς τὴν 1 μ. μ. καὶ ἐτελείωσε κατὰ τὰς 4½, ἔκλινε ὁ Ἥλιος πρὸς τὰς δυσμάς του, ἐνεθυμήθημεν ὅτι, ἐκ Φιλιππουπόλεως εἶχα φέρει μαζῆ μου καὶ τὴν φωτογραφικήν μου μηχανὴν καὶ εἰς ἀνάμνησιν ἐπῆρα, μὲ ὅλον τὸ ἄτονον καὶ ***ἀναιμικὸν*** ἐκεῖνο φῶς δύο πλάκας.

Ἰδέτε τοὺς λαμπροὺς Στενημαχίτας εἰς τὴν παρατιθεμένην εἰκόνα.

ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΟΣ ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ. — Οἱ πρῶτοι τῆς Στενημάχου, μὲ τὸν ἐν Φιλιππουπόλει Ἕλληνα Πρόξενον εἰς τὸ μέσον, εἰς τὸ ἀτέρμον κτῆμα τοῦ κ. Νικολαΐδου.

*

Ἀπὸ τὴν Φιλιππούπολιν εἰς τὴν Σόφιαν ἓξ ὥρας μὲ τὸν σιδηρόδρομον. Ἕνας σταθμός, θαῦμα ἰδέσθαι.

Τὸν ἐφωτογράφησα ἀποκλειστικῶς γιὰ σᾶς κ. Ρέπουλη, καὶ κ. Πολίτη. Ἰδέτε τον.

Μικρὰ ὡς πόλις, ἀλλ' ἐν τῷ γίγνεσθαι καὶ μὲ βάσεις μεγαλουπόλεως ἀληθινῆς. Ξενοδοχεῖα πολὺ καλά, δρόμοι εὐρύτατοι, ἀρίστη ὑυμοτομία καὶ ὡραῖα μπουλβάρ. Μπουλβὰρ Μακεδονίας" κ.λ.

("Ἕπεται συνέχεια)

ΛΗΣΜΟΝΗΘΕΙΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΤΟΥ ΓΕΝΟΥΣ * *

* * * * Ο ΑΚΑΡΝΑΝ ΝΙΚ. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΣΥΡΜΟΣ.— Μόλις κατελήφθη ἡ γραμμὴ Μοναστηρίου - Θεσσαλονίκης καὶ ἐκαθαρίσθη τὸ ἔδαφος, οἱ ἡμέτεροι ἔθεσαν εἰς κυκλοφορίαν ἁμαξοστοιχίαν καὶ ὁ πρῶτος αὐτὸς συρμὸς ἦτο ἕνα πανηγυρικὸν γεγονός.

Μεταξὺ τῶν προνομιούχων ἐκείνων ἀνδρῶν, οἱ ὁποῖοι παρεσκεύασαν τὴν νεωτέραν Ἑλλάδα καὶ ὤθησαν πρὸς τὰ πρόσω τὴν διανοητικὴν αὐτῆς ἀνάπτυξιν καὶ ἠγωνίσθησαν ὑπὲρ τῆς Ἐθνικῆς γλώσσης, συναριθμεῖται καὶ ὁ Ἀκαρνὰν Νικόλαος ὁ Μαυρομμάτης, Ἑλληνιστὴς δόκιμος καὶ Ἰατροφιλόσοφος, ὁ ὁποῖος, μεγάλως ἔδρασεν ἐν Κερκύρᾳ, ὅτε ἡ πρωτεύουσα αὕτη τοῦ Ἰονίου Πελάγους, ἦτο ἐπαρχία τῆς Γαλλικῆς Αὐτοκρατορίας ἐπὶ τοῦ Μεγάλου Ναπολέοντος.

Ὁ Νικόλαος Μαυρομμάτης ἐγεννήθη ἐν Κατούνῃ τῆς Ἀκαρνανίας ἐν ἔτει 1770 καὶ εἶκε τὸ γένος ἀπὸ μίαν τῶν ἰσχυροτέρων καὶ πλουσιωτέρων ἀρχοντικῶν οἰκογενειῶν τῆς Ἑλλάδος, αἵτινες, κατὰ τοὺς πονηροὺς τῆς Δουλείας χρόνους τοῦ Γένους, ἐτήρουν πολιτικήν τινα ὕπαρξιν. Ἐκ τῆς οἰκογενείας Μαυρομμάτη πρῶτος ἀναφαίνεται, ὡς Προεστὼς τοῦ Ξηρομέρου, ὁ Γεώργιος Μαυρομμάτης περὶ τὰ μέσα τῆς δεκάτης ἑβδόμης ἑκατονταετηρίδος. Ἔκτοτε διεδέχθη τοῦτον σειρὰ Προεστώτων καὶ Ἀρχόντων τῆς Ἀκαρνανίας μέχρι τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1770, ἐπὶ Ὀρλώφ, ὁπότε διέπρεψεν ὁ Πᾶνος Μαυρομμάτης, ὁ ἐπιλεγόμενος «Πανοκατούνας», ὅστις ἐθανατώθη ἐν Βραχωρίῳ, ὡς ἐπαναστάτης, καὶ ὑπῆρξεν ὁ πατὴρ τοῦ βιογραφουμένου Νικολάου. Πρῶτος ἐξάδελφος τοῦ Πανοκατούνα ὑπῆρξεν ὁ Δημήτριος Μαυρομμάτης, ὅστις μεγίστην περιεβλήθη ἰσχὺν ἐν τῇ Δυτικῇ Ἑλλάδι, ἧς ἐγένετο Προεστὼς καὶ Ἄρχων—Ἀγιὰν Βιλαετλῆς τοῦ Κάρλελη—ἐπὶ Κοὺρτ - Πασσᾶ. Οὗτος, ὅπως διαφύγῃ τὴν καταδίωξιν τοῦ Ἀλῆ Πασσᾶ, κατέφυγεν εἰς Λευκάδα, ἀλλ' ὁ Ἀλῆς ἀπέστειλε δύο δολοφόνους εἰς τὴν ὑπὸ τὴν Ἀγγλικὴν δύναμιν νῆσον καὶ τὸν ἐδολοφόνησαν. Μόλις ἔμαθεν ὁ Ἀλῆς ὅτι, οἱ δολοφόνοι συνελήφθησαν, ἀπῄτησε τὴν ἀπόλυσίν των, ἀλλ' ἡ Ἑπτανησιακὴ Δικαιοσύνη κατεδίκασε τὸν ἕνα εἰς ἰσόβια δεσμά, τὸν δὲ ἄλλον εἰς δεκαετῆ. Ὁ Δημήτριος οὗτος ἐκλήθη καύχημα ὅλης τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, καὶ ὁ Ἰσμαὴλ Πασόμπεης ἔλεγεν ὅτι, «τρεῖς Χριστιανοὺς ἐγνώρισε φρονίμους καὶ ἀξίους ἐν τῷ Ὀθωμανικῷ κράτει, τὸν Μῆτσον Μαυρομμάτην, τὸν Μπεϊζαδὲ Δημητράκην Μουρούζην καὶ τὸν Παλαιόπουλον». Τόση δὲ ἦτο ἡ ἰσχὺς καὶ δύναμις τούτου τοῦ Δημητρίου, ὥστε καὶ τὸ δημῶδες:

Ὁ Κοὺρτ Πασᾶς στὴν Ἀρβανιτιὰ
κὶ ὁ Μαυρομμάτης Κάρλελη [1].

Τοῦ Δημητρίου υἱὸς ἦτο ὁ Γεώργιος Μαυρομμάτης, ὅστις ὑπῆρξεν ἐκ τῶν πρωτευόντων ἀνδρῶν τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος κατὰ τὴν Ἐπανάστασιν, διατελέσας μέλος τῆς προσωρινῆς Κυβερνήσεως καὶ εἰς ἀξιώματα πολλὰ εὐσυνειδήτως ὑπηρετήσας τὴν Πατρίδα.

Ὁ Νικόλαος Μαυρομμάτης, ὀρφανὸς μείνας — διότι ὡς εἴδομεν ἀνωτέρω, ὁ πατήρ του συλληφθεὶς ὡς ἐπαναστάτης, ἀπεκεφαλίσθη — ἐπροστατεύθη ὑπὸ τοῦ θείου του Γεωργίου Μαυρομμάτη, προεστῶτος ἐπίσης διατελέσαντος καὶ γνωστοῦ ὑπὸ τὸ ὄνομα Γεωργάκη [2].

[1] Πρβλ: Σ. Ἀραβαντινοῦ: «Ἱστορία Ἀλῆ Πασᾶ». Ἀθήνας 1895, σελ. 270, 352, 414. — Βαλαωρίτη: «Τὰ Ἅπαντα» ἔκδοσις Μαρασλῆ σελ. 321 καὶ ἑξ.

[2] Ὁ Γεώργιος οὗτος ἦτο πατὴρ τοῦ Δημητρίου Μαυρομμάτη, ἰατροφιλοσόφου, ἀποθανόντος ἐν Νεαπόλει τῆς Ἰταλίας, τοῦ Φιλόρου Μαυρομμάτη ἀγωνιοθέντος ἐν Μεσολογγίῳ, ὅστις προαχθεὶς ὡς ἀντιστράτηγος ἀπέθανε τῷ 1826, καὶ τοῦ Νικολάου Μαυρομμάτη, γερουσιαστοῦ ἐπὶ Ὀθωνος, τοῦ Ἰωάν. Μαυρομμάτη Ἀρεοπαγίτου καὶ Ἀν. Μαυρομμάτη, ἐξ ὧν κατάγονται οἱ νῦν ἐν Ἀθήναις καὶ Ἀκαρνανίᾳ ἀπόγονοι τῆς παλαιᾶς ταύτης ἀρχοντικῆς οἰκογενείας ἐπιφανεῖς καταλαβούσης θέσεις ἐν τῇ Πολιτείᾳ.

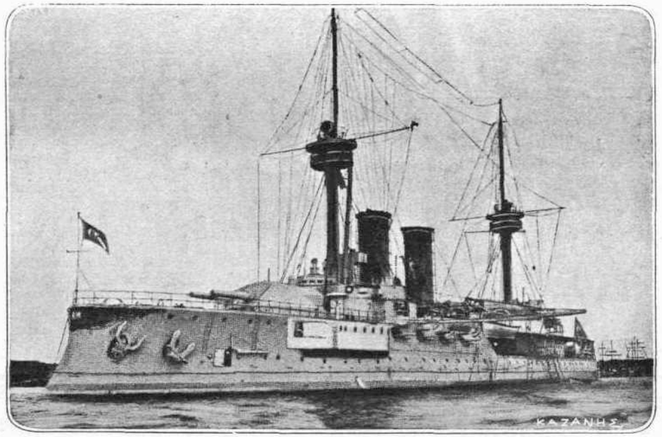

Η ΠΕΡΙΦΗΜΟΣ ΑΡΜΑΔΑ.—Η ΝΑΥΑΡΧΙΣ "ΧΑΪΡΕΔΙΝ ΒΑΡΒΑΡΟΣΣΑ,,

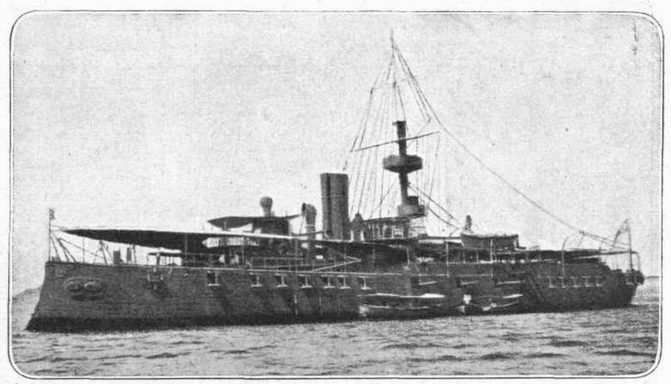

Η ΠΕΡΙΦΗΜΟΣ ΑΡΜΑΔΑ.—ΤΟ ΘΩΡΗΚΤΟΝ "ΑΣΣΑΡΙ ΤΕΦΗΚ,,

Τὰ πρῶτα γράμματα ἔμαθεν ἐν τῇ γενεθλίῳ πατρίδι, ἀκολούθως ἐστάλη εἰς Μεσολόγγιον ὅπως γίνῃ μαθητὴς τοῦ διασήμου διδασκάλου Παναγιώτη Παλαμᾶ. Πρὸς τελείαν μόρφωσιν καὶ ὅπως ἐκμάθῃ τὴν Ἰατρικήν, μετέβη εἰς τὸ Πατάβιον καὶ Βονωνίαν. Ἐν Ἰταλίᾳ συνέδεσε φιλίαν μετὰ τοῦ Ἰωάννου Καποδιστρίου, τοῦ μετὰ ταῦτα Κυβερνήτου τῆς Ἑλλάδος.

Ἐπανέκαμψεν εἰς τὴν γενέτειραν πατρίδα Ἰατροφιλόσοφος δεινός, εἰς ἐποχήν, καθ' ἣν ἡ οἰκογένεια αὐτοῦ πικρὰς δοκιμασίας εἶχεν ὑποφέρει ἀπὸ τὸν Ἀλῆ Πασᾶ. Ἡ φήμη του ἀμέσως διεδόθη καὶ οὕτω προσεκλήθη ὑπὸ τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἀλῆ Μουχτὰρ Πασσᾶ, ὡς ἴδιος αὐτοῦ ἰατρός. Ἂν καὶ ἐκρατεῖτο ἐν Ἰωαννίνοις ὁ Νικόλαος Μαυρομμάτης, καὶ ὡς ὅμηρος τῆς λοιπῆς ἐν Ἀκαρνανίᾳ οἰκογενείας, οὐχ ἧττον ὅμως ἐλάμβανε περιποιήσεις παρὰ τοῦ Ἀλῆ καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ, διότι, ὡς γνωστόν, ὁ σατράπης, περὶ πολλοῦ ἐποιεῖτο τῶν ἰατρῶν.

Ὁ Μαυρομμάτης διετέλεσε καὶ ἰατρὸς τοῦ ἐν Ἠπείρῳ εὑρισκομένου Ἰγνατίου, μητροπολίτου Ἄρτης, τοῦ δράσαντος ἀκολούθως κατὰ τὸν Ἱερὸν Ἀγῶνα. Μεγάλη καὶ στενὴ ἦτο ἡ φιλία τοῦ Μαυρομμάτου μετὰ τοῦ ἱεράρχου τούτου, διὸ καὶ ὁ Βαλαωρίτης ἐν τῇ «Κυρᾷ Φροσύνῃ», ἔχει τὸν Ἀλῆν λέγοντα πρὸς τὸν Ἰγνάτιον:

Μένεις ἐσύ, Δεσπότη μου, μένουν ἀκόμη κ' ἄλλοι:
Ὁ Μῆτρος ὁ Παλιόπουλος, οἱ δυὸ Κοντογιανναῖοι,
Ὁ Μαυρομμάτης σου, ὁ φίλος σου, ὁ Βλαχάβας.
. . . . . .

Ἐν Ἰωαννίνοις ὁ Μαυρομμάτης παραμένων δὲν ἔπαυε μελετῶν ἰδίως τοὺς Ἕλληνας συγγραφεῖς, δι' οὓς καὶ ἀφιέρωνεν ὁλοκλήρους νύκτας. Μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Ἀλῆ ἐκπόρθησιν τῆς Πρεβέζης καὶ τὴν παράβασιν τῶν ὑποσχέσεων αὐτοῦ, τῶν δοθεισῶν πρὸς τὸν Ἰγνάτιον, εἰς ὃν ὑπεσχέθη τὴν ἀσφάλειαν τῶν φυγάδων αὐτῆς καὶ μετὰ τὴν φρικώδη καρατόμησιν πάντων ὅσοι ἐπέστρεψαν τῇ μεσιτείᾳ τοῦ ἱεράρχου, ὡς καὶ τὴν τῶν Γάλλων αἰχμαλώτων ἐν Σαλαώρᾳ, γενομένην ὑπὸ τὰ ὄμματα αὐτοῦ τοῦ Ἀλῆ, ὁ Ἰγνάτιος, δριμύτατα ἐλέγξας τὸν σατράπην καὶ φοβηθεὶς τὴν κατόπιν ἐκδίκησιν κατέφυγε λάθρα μετὰ τοῦ Μαυρομμάτου εἰς Λευκάδα. Ὡς ἐκ τῶν ἐλευθέρων ἀρχῶν τοῦ Μαυρομμάτου ὁ σατράπης εἶχε τὰς ὑπονοίας του, τὸν ἐθεώρει δὲ ὕποπτον καὶ τὸν κατεσκόπευεν.

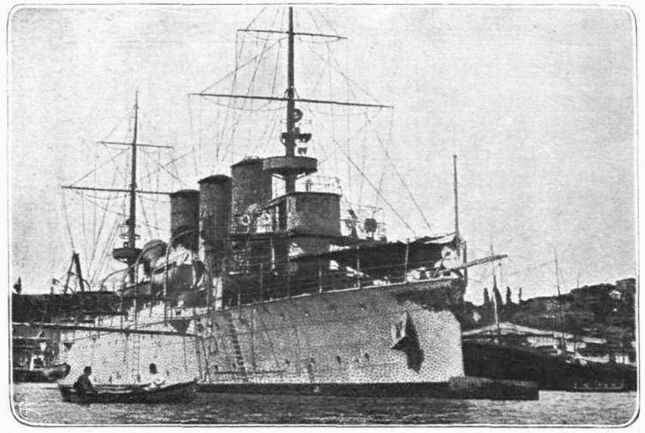

Η ΠΕΡΙΦΗΜΟΣ ΑΡΜΑΔΑ.— ΤΟ ΘΩΡΗΚΤΟΝ "ΜΕΤΖΗΔΙΕ,,

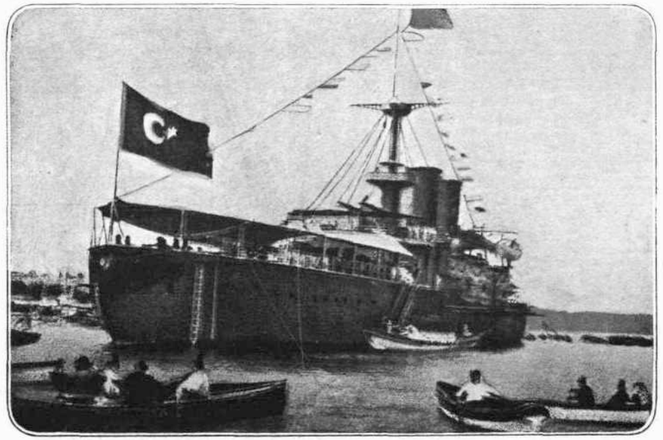

Η ΠΕΡΙΦΗΜΟΣ ΑΡΜΑΔΑ.— ΤΟ ΘΩΡΗΚΤΟΝ "ΜΕΣΣΟΥΔΙΕ,,

Ὁ Μαυρομμάτης φυσικὰ ἐξέλεξε διὰ δευτέραν αὐτοῦ πατρίδα τὴν Κέρκυραν, ἥτις τὸν ἠγάπησε, τὸν ἐτίμησε καὶ ὅπου τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἀκόμη εὐφήμως ἀναφέρεται.

Ἐν Κερκύρᾳ εἰργάσθη ὁ Μαυρομμάτης ὡς ἀληθὴς Διδάσκαλος τοῦ Γένους, προσπαθῶν νὰ ἐγχαράσσῃ εἰς τὴν καρδίαν τῆς νεολαίας τὴν ἀγάπην πρὸς τὰ Ἑλληνικὰ γράμματα καὶ τὸν θαυμασμὸν πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Φιλολογίαν. Πρὶν ἢ προχωρήσωμεν παραθέτομεν τὰς περὶ τοῦ Μαυρομμάτου κρίσεις τοῦ σοφοῦ Μουστοξύδου, ὅστις τὸν ἐξετίμησε, διότι συνειργάσθη καὶ τοῦ Φιλητᾶ, ἑτέρου τοῦ Γένους διδασκάλου, ὅστις ἦτο εἰς θέσιν νὰ φέρῃ περὶ τοῦ Μαυρομμάτου ἀσφαλεῖς κρίσεις.

(Ἕπεται συνέχεια) ΣΠ. ΔΕ ΒΙΑΖΗΣ

* * *

ΕΧΩ ΤΟΝ ΠΟΝΟΝ

ὑπὸ Ι. Μ. ΒΟΥΓΙΟΥΚΛΑΚΗ

Ἔχω τὸν πόνον στὴν καρδιὰ
καὶ τὴν φωτιὰ στὰ στήθεια,
μὰ 'πὸ τὴν περηφάνεια μου
δὲν σοῦ ζητῶ βοήθεια.

Ἐμένα, τ' ἄκακο τ' ἀρνί,
σὺ μ' εἶπες παραβάτη,
τὸν ποιστὴ τῶν λουλουδιῶν,
τοῦ κάμπου τὸν δραγάτη.

Δὲν εἶμαι 'γώ, βλέπεις, κακός·
δὲν ἔχω γώ γνάτια.
Πάλι σκλάβο μὲ πήρανε
τὰ δυὸ γλυκά σου μάτια.

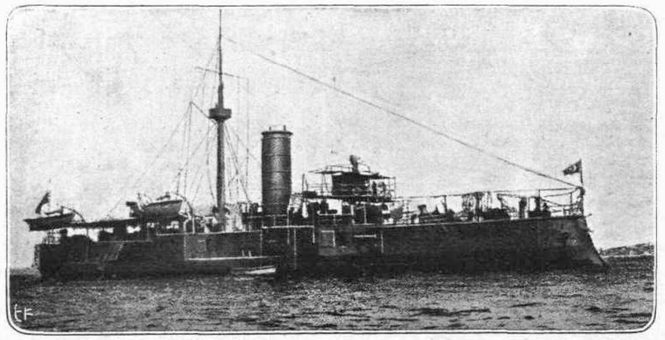

Η ΠΕΡΙΦΗΜΟΣ ΑΡΜΑΔΑ.— ΤΟ ΕΥΔΡΟΜΟΝ "ΜΟΥΪΝ-Ε-ΖΑΦΕΡ,,

Ἡ φιλανδρωπία τοῦ Κάϊζερ

[Αὐθεντικὸν ἀνέκδοτον κατὰ τὴν τελευταίαν Αὐτοῦ διαμονὴν εἰς τὴν Κέρκυραν].

ΤΥΩΝΙΑ γῆς ὅσως δὲν ὑπάρχει, εἰς ἣν νὰ μὴ ἔχῃ ἤδη φέρει ἡ φήμη ἐπὶ τῶν πτερύγων της καὶ ἐν τοὐλάχιστον «ἀνέκδοτον» περὶ τοῦ δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ βίου τοῦ Αὐτοκράτορος τῆς Γερμανίας Γουλιέλμου τοῦ Β΄. Τὸ περὶ αὐτὸν ἀνεκδοτολόγιον εἶναι πλουσιώτατον. Πότε ὡς μουσικόν, πότε ὡς ποιητήν, πότε ὡς ὑμνογράφον, πότε ὡς ζωγράφον, πότε ὡς τεχνοκρίτην, πότε ὡς συγγραφέα, πότε καὶ ὡς ἱερέα ἀκόμη διελάλησεν αὐτὸν ὁ παγκόσμιος Τύπος. Τὸ ἀνέκδοτον παρακολουθεῖ αὐτὸν κατὰ πόδας, ὅπου καὶ ἂν πηγαίνῃ. Αἱ προπόσεις του, αἱ στολαί του αἱ μεσαιωνικαί, μὲ τὰς ὁποίας ἐνδύεται — κατὰ τὰς περιστάσεις — αἱ προκηρύξεις του, οἱ ἐνθουσιασμοί του, αἱ ἐμπνεύσεις του, αἱ δημοσιογραφικαί του ἀνακοινώσεις, αἱ οἱαδήποτε ἀσχολίαι του, καλλιτεχνικαί, στρατιωτικαί, ναυτικαί, θεολογικαί, ἀρχαιολογικαὶ καὶ ἄλλαι συνθέτουν περὶ αὐτόν, πολλάκις καὶ ἀκουσίως αὐτοῦ, τὸ ἀνέκδοτον ὑπὸ τὰς παραδοξοτέρας ποικιλίας καὶ μορφάς. Μία τόσον μεγάλη ψυχὴ ἦτο δυνατόν, λοιπόν, νὰ μὴ ἔχῃ τὰς ἀναλογίας της καὶ ὡς πρὸς τὸ αἴσθημα; Ἦτο τάχα δυνατὸν καὶ ὁ κόσμος τῆς φιλανθρωπίας καὶ τῆς εὐγενείας καὶ τῆς χάριτος καὶ τῆς γενναιότητος νὰ μὴ διακοσμῇ αὐτὸν καὶ νὰ μὴ παρουσιάζῃ καὶ οὗτος ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν μίαν μορφὴν ἀνεκδότου ἐξόχου; Ὑπὸ τὴν τελευταίαν του ταύτην ἰδιότητα, τὴν τοῦ **φιλευσπλάγχνου — τοῦ φιλευσπλάγχνου Καίσαρος**—μᾶς φανερώνει αὐτὸν ἡ τελευταία ἐν Κερκύρᾳ διαμονή του, ὅπου, παρὰ τὰς ἀρχαιολογικάς του ἀσχολίας, ἡ καρδία του ἐγνώριζε νὰ συμπάλλῃ καὶ ὑπὲρ παντὸς δυστυχισμένου ἢ ἀναξιοπαθοῦντος.

Η Α. Μ. Η ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΟΛΓΑ

Εἰς μίαν τῶν εἰς τὸ — παρὰ τὴν Αὐτοκρατορικὴν ἔπαυλιν «Ἀχίλλειον» —κείμενον χωρίον Γαστοῦρι ἐπισκέψεων τοῦ Αὐτοκράτορος συνήντησεν ἡ Μεγαλειότης Του ἀπροιον χωρικὸν ὀνόματι Ἀνδρέαν Καψοκαββάδην, ἡλικίας 19 ἐτῶν, πάσχοντα φοβερὸν καὶ λίαν ἐπώδυνον τῶν ὀφθαλμῶν νόσημα. Οὕτω σχεδὸν συμβαίνει πάντοτε. Αἱ μοιραῖαι αὗται συναντήσεις τῶν Βασιλέων πρὸς δυστυχεῖς ἢ πάσχοντας ν' ἀποβαίνουν δι' αὐτοὺς μὲν ἀναπόφευκτα ἀνέκδοτα εὐγενοῦς φιλανθρωπίας, δι' ἐκείνους δὲ εὐτυχέσταται εὐκαιρίαι βελτιώσεως τῆς κακῆς των Τύχης, εἴτε τὴν ὑγείαν των ἀφορᾷ αὕτη, εἴτε τὴν πενίαν των. Εἰς τοιαύτας περιστάσεις ἕνας Ἡγεμὼν φανερώνει ὅλον αὐτοῦ τὸ ἡγεμονικὸν μεγαλεῖον ἐξ ἀνωτέρας τινὸς ἠθικῆς πρὸς γενναιότητας ἢ πρὸς προστασίαν τοῦ δυστυχοῦς «συναντωμένου» ὁρμώμενος. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ὁ Αὐτοκράτωρ φυσικὸν ἦτο νὰ ὑποκύψῃ καὶ Αὐτὸς εἰς τὸν μοιραῖον μέν, ἀλλ' ὑπέρατον νόμον τῶν τοιούτων συναντήσεων, ὅστις εἶναι ἡ κατὰ τὸ δυνατὸν σωτηρία τοῦ τοιούτου δυστυχοῦς ἢ πάσχοντος.

Διατάσσει δηλ. ἀμέσως τὸν συνοδεύοντα αὐτὸν Αὐτοκρατορικὸν ἰατρὸν νὰ ἐπισκεφθῇ τὸν χωρικὸν Καψοκαββάδην, νὰ ἐξετάσῃ τὸ νόσημα αὐτοῦ καὶ νὰ συντάξῃ τὴν σχετικὴν περὶ αὐτοῦ διάγνωσιν. Τὸ νόσημα τοῦ χωρικοῦ ἦτο, κατὰ τὴν διάγνωσιν τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ ἰατροῦ, εἰς μὲν τὸν ἀριστερὸν ὀφθαλμόν: **Βοοφθαλμία (Buphtalmie),** εἰς δὲ τὸν δεξιόν: **Φυματίωσις καὶ ἀτροφία τοῦ βολβοῦ,** ὅστις, συνεπεία τούτου, ἦτο λίαν ἐπώδυνος κατὰ τὴν πίεσιν*. Ἐπειδὴ πάντα ταῦτα συνέβαινον ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς ἀναχωρήσεως τοῦ Αὐτοκράτορος ἐκ Κερκύρας, ὁ ἰατρὸς αὐτοῦ τὰ κατὰ τὴν ὑπόθεσιν αὐτὴν κατέστησε γνωστὰ εἰς τὴν Σεπτὴν Αὐτοῦ Ἀδελφήν, τὴν Πριγκήπισσαν Σοφίαν, ἥτις ἀνέλαβε τὴν περαιτέρω προστασίαν τοῦ χωρικοῦ, εἰδοποιήσασα περὶ τούτου τὸν Νομάρχην, εἰς ὃν καὶ διεβίβασε τόσον τὴν ἐπιθυμίαν Αὐτῆς, ὅσον καὶ τὴν τοῦ Αὐτοκράτορος ἵνα, ὁ χωρικὸς ἀποσταλῇ ὡς τάχιστα εἰς Ἀθήνας πρὸς θεραπείαν.

*

Τὸν παρελθόντα, λοιπόν, Ἀπρίλιον ὁ νεαρὸς Κερκυραῖος χωρικός, ἐφοδιασθεὶς ὑπὸ τοῦ κ. Νομάρχου μὲ ὅλα τὰ σχετικὰ πιστοποιητικά, καθὼς καὶ μὲ τὴν ὡς ἄνω ἔγγραφον διάγνωσιν τῆς παθήσεώς του ὑπὸ τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ ἰατροῦ, ἐστάλη εἰς Ἀθήνας, ὁδηγηθεὶς κατ' εὐθεῖαν εἰς τὰ ἀνάκτορα τῆς Α. Μ. τοῦ Βασιλέως.

Ἄλλη ἐδῶ μεγάλη ἐπίσης βασιλικὴ καρδία, ἡ τῆς Βασιλίσσης μας, ἠμιλλήθη ὡς πρὸς τὸ ὑπὲρ τῆς ταχίστης θεραπείας τοῦ χωρικοῦ ἐνδιαφέρον, οὕτω δὲ ἡ πάντοτε φιλεύσπλαγχνός μας Ἄνασσα, λαβοῦσα γνῶσιν τόσον τῆς σοβαρᾶς παθήσεως αὐτοῦ, ὅσον καὶ τῶν ὑψηλῶν αὐτοῦ συστάσεων, τὸν ἀπέστειλεν εἰς τὴν Πανελληνίου φήμης ὀφθαλμολογικὴν Κλινικὴν τοῦ ὀφθαλμολόγου μας κ. Σπ. Χαραμῆ πρὸς θεραπείαν.

Εἶναι γνωστόν, βέβαια, ὅτι, τὴν καθ' ὅλας τὰς ἀπαιτήσεις τῆς συγχρόνου Ἐπιστήμης καὶ ὑγιεινῆς λειτουργοῦσαν Κλινικὴν αὐτὴν ἔχει ἐκ μακροῦ ἡ Α. Μ. ἡ Βασίλισσα ὑπὸ τὴν ζωηροτέραν Αὐτῆς εὔνοιαν καὶ ἀντίληψιν, τόσον, ὥστε εἰς αὐτὴν καὶ μόνον ν' ἀποστέλλῃ ἀνέκαθεν πρὸς θεραπείαν ὅλους τοὺς ζητοῦντας τὴν προστασίαν της ὀφθαλμιῶντας, ἀκόμη καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐκ τῶν σοβαρωτέρων ὀφθαλμικῶν νοσημάτων πάσχοντας.

Εἶναι δ' ἐπίσης γνωστὸν ὅτι, ὁ ὀφθαλμολόγος κ. Χαραμῆς πάνυ προθύμως, μετὰ Χριστιανικοῦ ἀληθῶς ζήλου καὶ ἐπιστημονικοῦ ἐνδιαφέροντος παρέχει ἄνευ οὐδὲ τῆς ἐλαχίστης ἰδιοτελείας τὰς ὑπηρεσίας του πρὸς τὴν Βασίλισσάν μας, οὐ μόνον ἀποδίδων τὸ φῶς εἰς ὅσους ὑπὸ τῆς Μεγαλειότητός Της τῷ ἀποστέλλονται ἑκάστοτε, ἀλλὰ καὶ νοσηλείαν καὶ διαμονὴν καὶ διατροφὴν καὶ φάρμακα παρέχων αὐτοῖς δωρεάν. Ἀκόμη δὲ καὶ ἰδιαιτέραν ἐκ τῆς Κλινικῆς αὐτοῦ αἴθουσαν πρὸς τιμὴν τῆς Α. Μ. ἔχει προσονομάσῃ μὲ τὸ σεπτὸν Αὐτῆς ὄνομα. Εἰς τὴν αἴθουσαν ταύτην, φέρουσαν τὴν ἐπιγραφήν: Βασίλισσα Ὄλγα, ὅλαι αἱ κλίναι εἶναι προορισμέναι διὰ τοὺς ὑπὸ τῆς Α. Μ. τῆς Βασίλισσης ἀποστελλομένους πάσχοντας.

* Ἐπὶ λέξει ἡ διάγνωσις τοῦ Αὐτοκρατορικοῦ ἰατροῦ ἔχει ὡς ἑξῆς:

Andreas Sp. Kapsokavalis.
ἐτῶν 18
(Pastouri.)
Phthisis bulbi lat. destr.
Glaukoma oculi sinistr.
Generation exquisite all
Fridi Tonie

Εἰς τὴν αἴθουσαν, λοιπόν, αὐτήν, ἀφοῦ προέβη εἰς τὰς δεούσας ἐγχειρήσεις ὁ κ. Χαραμῆς, διασώσας οὕτω τὴν ὅρασίν του ἀπὸ ἐντελοῦς τυφλώσεως, εἴδομεν κατὰ τὰς τελευταίας τῆς νοσηλείας του ἡμέρας τὸν πτωχὸν νέον Κερκυραῖον, ὅστις ὄντως ἐντὸς τῆς Βασιλικῆς ἐκείνης αἰθούσης ἦτο θαυμαστόν τι πρᾶγμα, ἐγεῖρον τὸ θάμβος καὶ τὴν ἔκπληξιν μὲ τὴν ἁπλότητα αὐτοῦ, μὲ τὴν εὐγένειαν αὐτοῦ, μὲ τὴν ἀφέλειαν αὐτοῦ, μὲ τὴν εὐγνωμοσύνην αὐτοῦ, πολυειδῶς καὶ πολυτρόπως ἐκφραζομένην ἐπὶ τῇ τελείᾳ τῆς ὁράσεώς του διασώσει. Τὸ ὄνομα τῶν Ὑψηλῶν αὐτοῦ Προστατῶν ἐνηλλάσσετο εἰς τὸ στόμα του μὲ ἐκφράσεις ἀπείρων εὐλογιῶν μὲ τὸ τοῦ σωτῆρός του κ. Σπήλιον Χαραμῆ. Ἦτο ἀληθῶς ζῶσα ἀπόδειξις τῆς εὐνοίας τῆς Τύχης καὶ τεκμήριον ἐκεῖ τῆς Θείας Προνοίας ὁλοζώντανον.

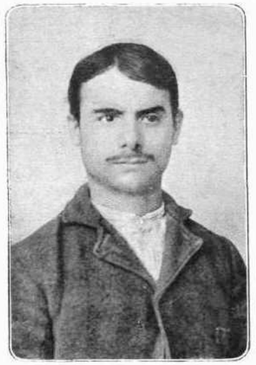

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΑΨΟΚΑΒΒΑΔΗΣ

Δὲν ἦτο δέ, βέβαια, ὡς καὶ ἀνωτέρω εἴπομεν, τὸ μόνον ἐκ τοιαύτης τινὸς ὑψηλῆς εὐνοίας πλᾶσμα εἰς τὴν αἴθουσαν ἐκείνην. Διὰ νὰ κρίνῃ ὁ ἀναγνώστης περὶ τῶν φιλανθρωπικωτάτων αἰσθημάτων τῆς Βασιλίσσης μας καὶ τῶν ἀφειδῶς παρεχομένων ἐπὶ τῶν πασχόντων προστασιῶν Της δὲν ἔχει ἢ νὰ μάθῃ ὅτι ἐκ τῶν ἐπὶ μίαν δεκαετίαν — ἀπὸ τοῦ 1901 μέχρι τέλους τοῦ 1911 — προσελθόντων καὶ εἰς τὰς τρεῖς, ἃς διευθύνει, Κλινικὰς ὁ κ. Χαραμῆς, τὴν ἐν Ἀθήναις, τὴν ἐν Πειραιεῖ καὶ τὴν τοῦ Ζαννείου Νοσοκομείου, ἀσθενῶν, ἀνελθόντων, συμφώνως πρὸς τὰ ἐπὶ τούτῳ ἀκριβέστατα τηρούμενα βιβλία, εἰς 27,970, ἐκ τοῦ ἀναμφισβητήτου, λέγομεν, ἀριθμοῦ τούτου οὐ σμικρὸν μέρος ἀπεστάλη πρὸς τὸν κ. Χαραμῆν ὑπὸ τῆς Α. Μ. τῆς Βασιλίσσης, ἐκ τοῦ ὅλου δὲ ἀριθμοῦ τῶν ἐγχειρηθέντων, ἀνελθόντων εἰς 3,965, τὸ σοβαρώτερον περιλαμβάνει ὅσους ἡ Σεπτὴ ἡμῶν Ἄνασσα ἀπέστειλεν πρὸς ἐγχείρησιν πρὸς τὸν διακεκριμένον ἡμῶν ὀφθαλμολόγον.

Ἀληθῶς δὲ εἰμεθα εὐτυχεῖς, διότι εὑρέθημεν εἰς τὴν εὐχάριστον θέσιν, χάρις εἰς τὴν ὑπὲρ τοῦ νεαροῦ Κερκυραίου εὐμένειαν τοῦ Αὐτοκράτορος Γουλιέλμου, νὰ γνωρίσωμεν διὰ τῶν σελίδων μας τούτων εἰς τὸ Πανελλήνιον οὐ μόνον τὴν καθ' ὅλην τὴν γραμμὴν χριστιανικότατα ἀσκουμένην φιλανθρωπικὴν καὶ ἐν τῷ κύκλῳ τῶν ὀφθαλμικῶν παθήσεων δρᾶσιν τῆς Βασιλίσσης μας, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐπίσης χριστιανικῶς, μακρὰν πάσης ἰδιοτελοῦς σκέψεως, ἀσκουμένην φιλανθρωπικὴν τοιαύτην τοῦ ὀφθαλμολόγου μας κ. Σπήλιου Χαραμῆ, πρὸς ὃν καὶ μόνον, χάρις εἰς τὸ ἐπιστημονικὸν αὐτοῦ κῦρος, τὴν θεραπευτικὴν αὐτοῦ ἱκανότητα καὶ τὸ ἐγχειρητικὸν αὐτοῦ δαιμόνιον, ἐμπιστεύεται τοὺς ἀσθενεῖς Αὐτῆς ἀπὸ ἐτῶν ἡ Μεγαλειοτάτη μας.

ΟΙ "ΡΗΤΟΡΕΣ,, ΤΟΥ ΠΑΛΑΙΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

Ἡ πατροπαράδοτος συνήθεια, τὴν ὁποίαν ἔχει ὁ καραγιόζης νὰ εὐχαριστῇ τὸ κοινὸν κατὰ τὸ τέλος τῆς παραστάσεως καὶ νὰ προαναγγέλλῃ μετ' ἐγκωμίων καὶ διαφημίσεως τὸ πρόγραμμα τῆς αὔριον, φαίνεται ὅτι δὲν εἶναι ἄνευ ἱστορίας. Τοὐλάχιστον μανθάνομεν ἀπὸ μίαν χαριεστάτην μελέτην τοῦ Αἰμιλίου Μᾶς ὅτι, εἰς τὸ παλαιὸν Γαλλικὸν θέατρον, ὄχι μόνον ὑπῆρχεν ἡ συνήθεια αὕτη, ἀλλὰ καὶ ἐποικίλλετο μὲ στιχομυθίαν μεταξὺ τοῦ κοινοῦ καὶ τῶν ἠθοποιῶν οἱ ὁποῖοι ἐξελέγοντο ὡς «ῥήτορες». Οἱ «ῥήτορες» αὐτοί, τοὺς ὁποίους σήμερον ἀντικατέστησαν αἱ ἐφημερίδες μὲ τὰς ποικίλας ἀναγραφὰς περὶ τοῦ παρασταθέντος ἢ τοῦ παρασταθησομένου ἔργου, ἦσαν συνήθως οἱ διευθυνταὶ τῶν θιάσων. Ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ συνομιλία μὲ ἓν ὁλόκληρον κοινὸν δὲν εἶναι ἐγχείρημα μικρόν, ἐξελέγοντο μᾶλλον ὡς ῥήτορες οἱ ἠθοποιοί, οἱ ὁποῖοι ἠδύναντο μὲ τὴν ἑτοιμότητα καὶ τὴν χάριν τοῦ πνεύματος αὐτῶν νὰ τέρψωσι τοὺς ἀκροατάς. Διότι ἄλλος ἡ γνώμη αὐτῶν ἐξελαμβάνετο ὡς γνώμη ὁλοκλήρου τοῦ θιάσου, ἐνῷ ἀντιθέτως πάντες οἱ θεαταὶ εἶχον δικαίωμα «ἐπερωτήσεως». Μεταξὺ τῶν περιφημοτέρων «ῥητόρων» κατὰ τὸν 17ον αἰῶνα ἦσαν ὁ Μπελεροζ, ὁ Φλορεντός, ὁ Μοντορύ, ὁ Μορξεμόν, ὁ Ῥόκ, ὁ Λὰ Γκράνζ ἰδίᾳ δὲ ὁ Μολιέρος, ὅστις καὶ μόνος ἀνήγγειλεν ὅτι ὁ «Κύριος Πρῶτος Πρόεδρος δὲν ἐπιθυμεῖ νὰ παιχθῇ ὁ Ταρτοῦφος» τοῦ Μολιέρου, δηλαδὴ ἐμοῦ...»

Ἐνδιαφέρει μεταξὺ τῶν «ἀναγγελιῶν» — ὡς ἐλέγοντο αἱ ὁμιλίαι τῶν «ῥητόρων» πρὸς τὸ κοινὸν — νὰ σημειώσωμεν μερικάς, τὰς χαρακτηριστικωτέρας. Ἴσως ἡ περιφημοτέρα ὅλων εἶναι ἐκείνη, ἣν ἔκαμεν ὁ Λὰ Γκράνζ εἰς τὴν Γαλλικὴν Κωμῳδίαν τὴν 30 Ἰουλίου τοῦ 1683. Τὴν ἑσπέραν ἐκείνην παριστάνετο τὸ «Χρυσόμαλλον Δέρας» τοῦ Πέτρου Κορνηλίου. Μόλις εἶχε περατωθῇ ὁ πρόλογος, καὶ ὁ Λὰ Γκράνζ προχωρεῖ εἰς τὸ ἄκρον τοῦ προσκηνίου. Βαθύτατα τεθλιμμένος ἀγγέλλει ὅτι μέγα δυστύχημα ἐμποδίζει τὴν ἐξακολούθησιν τῆς παραστάσεως. Μία κυρία, ἐν τῷ συνεχομένῳ πρὸς τὴν σκηνὴν θεωρείῳ, τὸν ἐρωτᾷ χαμηλοφώνως, ποῖον ἦτο τὸ δυστύχημα. Ὁ Λὰ Γκράνζ κύπτει καὶ ἀπαντᾷ πρὸς αὐτήν, ἐπίσης χαμηλοφώνως, ὅτι, ἀπέθανεν ἡ Μαρία Θηρεσία. Ἡ εἴδησις μετεδόθη ἀπὸ στόματος εἰς στόμα, σιγανῇ τῇ φωνῇ, καὶ ἡ αἴθουσα ἐκενώθη «μεσῷ τῆς γενικῆς καταπλήξεως». Μία ἄλλη ἀναγγελία, εὔθυμος αὕτη, ἐγένετο μετά τινα ἔτη εἰς τὴν Γαλλικὴν Κωμῳδίαν ἐπίσης. Ἤγγιζε πρὸς τὸ τέλος της ἡ πρώτη πράξις τοῦ «Μιθριδάτου». Οἱ πρωταγωνισταὶ τοῦ θιάσου ἐκλήθησαν ἐπειγόντως εἰς τὰ Ἀνάκτορα δι' ἔκτακτον παράστασιν. Οἱ θεαταί, ὅταν ἀντελήφθησαν τοῦτο, ἤρχισαν νὰ ἀγανακτοῦν καὶ ὁ κίνδυνος ἦτο νὰ ἐπιστραφοῦν αἱ εἰσπράξεις. Τότε θαρραλέως ὁ δευτεραγωνιστὴς Λεγκράν, ἠθοποιὸς πολλοῦ πνεύματος, προχωρεῖ πρὸς τὸ ἀκροατήριον. «Κύριοι, λέγει, ἡ Δις Δουκλάς, ἡ κυρία Μωμποὺ καὶ οἱ κύριοι Πουτὲγ καὶ Μπαρὸν ὑπεχρεώθησαν νὰ μεταβῶσιν εἰς τὰ Ἀνάκτορα. Ἡμεῖς ποὺ ἐμείναμεν εἴμεθα ἀπαρηγόρητοι διότι δὲν ἔχομεν τὸ τάλαντόν των. Καὶ δὲν ἠδυνήθημεν νὰ σᾶς δώσωμεν, διὰ νὰ μὴ κλείσωμεν τὸ θέατρον, παρὰ τὸν «Μιθριδάτην». Ὁμολογοῦμεν ὅτι θὰ παιχθῇ ἀπὸ τοὺς χειροτέρους ἠθοποιούς, ἀλλ' ἀκόμη δὲν τοὺς εἴδετε ὅλους, καὶ δὲν πρέπει ἀπόψε νὰ χάσετε τὴν εὐκαιρίαν. Δὲν σᾶς κρύπτω δὲ ὅτι ἐγὼ θὰ παίξω τὸν ρόλον τοῦ Μιθριδάτου...» Εἰς τὰς λέξεις αὐτάς, ἀφηγεῖται ὁ Ἀββᾶς Πόρτ, ὅστις ἀναφέρει τὸ ἀνέκδοτον τοῦτο, ἐπηκολούθησαν γέλωτες καὶ χειροκροτήματα, καὶ τὸ κοινὸν ἠνέχθη τὴν παράστασιν.

*

Ἀλλ' ἡ σκηνή, ἥτις χαρακτηρίζει καλλίτερον τὴν ἔκτασιν καὶ τὴν φύσιν τῆς στιχομυθίας μεταξὺ «ῥητόρων» καὶ κοινοῦ, εἶναι ἡ ἀναφερομένη εἰς τὴν ἀπαγορευθεῖσαν παράστασιν τοῦ «Καρόλου Θ΄» ἐν τῇ Γαλλικῇ Κωμῳδίᾳ κατὰ τὸν Αὔγουστον τοῦ 1789. Ἰδοὺ πῶς τὴν περιγράφει ὁ Ρενιέ:

«Ὅταν οἱ ἠθοποιοὶ ἐνεφανίσθησαν εἰς τὴν σκηνήν, φωναὶ ἠκούσθησαν ἐκ τῆς πλατείας: «Κάρολος Θ΄. Τὸ ἔργον τοῦ Σενιέ». Ἦτο δύσκολον νὰ ἐννοηθῇ ὁ σκοπὸς τῆς αἰτήσεως αὐτῆς. Ὁ Σεράρ ἐρωτᾷ τὸ κοινὸν ἐὰν θέλῃ νὰ ἴδῃ τὸν συγγραφέα τοῦ νέου ἔργου, ὅπερ εἶχε παιχθῇ μίαν φοράν. Αἱ κραυγαὶ ἐξακολουθοῦν: «Κάρολος Θ΄. Κάρολος Θ΄». Εἰς «ῥήτωρ» (τῆς πλατείας) λαμβάνει τὸν λόγον ἐν ὀνόματι τοῦ κοινοῦ: «Ὁ Κάρολος Θ΄» τραγῳδία τοῦ κ. Σενιέ, ἔγεινε δεκτὴ καὶ ἐμελετήθη· διατί δὲν παριστάνεται;» Ὁ Σεράρ καὶ οἱ σύντροφοί του ὑπεκλίθησαν καὶ ἀποσύρονται, ἐμφανίζεται δὲ ὁ «ῥήτωρ» τοῦ θιάσου Φλερύ.

«— Κύριοι, ἡ Γαλλικὴ Κωμῳδία ἐθεώρησε πάντοτε καθῆκόν της νὰ ἐκπληροῖ τὰς ἐπιθυμίας σας. Ἡ τραγῳδία «Κάρολος Θ΄» δὲν ἐμελετήθη. Μόλις μᾶς δοθῇ ἄδεια...

Διακοπαί. Τί ἄδεια καὶ ξεάδεια... Δὲν θέλομεν νὰ ἀκούσωμεν γιὰ ἄδειαν. Εἶναι παρὰ πολὺς καιρὸς ποῦ τὸ κοινὸν ὑποφέρει ἀπὸ τὸν δεσποτισμὸν τῆς λογοκρισίας. Θέλομεν νὰ εἴμεθα ἐλεύθεροι νὰ ἀκούωμεν καὶ νὰ βλέπωμεν τὰ ἔργα, τὰ ὁποῖα μᾶς ἀρέσουν, ὅπως εἴμεθα ἐλεύθεροι νὰ σκεπτώμεθα.

Φλερύ. Κύριε, μᾶς διατάσσετε νὰ παραβιάσωμεν νόμους, τοὺς ὁποίους ἀκολουθοῦμεν ἀπὸ ἑκατὸν ἔτων; (Χειροκροτήματα).

Ὁ ῥήτωρ. Κύριε Φλερύ, εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις, δὲν εἰμπορεῖ νὰ γίνεται λόγος δι' ἔργα, τὰ ὁποῖα ἔγειναν δεκτά.

Φλερύ. Κύριε, θὰ λάβω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς παρατηρήσω ὅτι, οὔτε ἐγώ, οὔτε οἱ σύντροφοί μου δυνάμεθα νὰ παραβιάζωμεν τοὺς νόμους, τοὺς ὁποίους ἡ Ἑταιρία μας σέβεται ἀπὸ τόσον μακροῦ χρόνου.

Κραυγαί. Ποῖος ἔκαμεν αὐτοὺς τοὺς νόμους;

Ὁ ῥήτωρ. Ἀπευθυνθῆτε εἰς τὴν Δημαρχίαν.

Φλερύ. Αὐτὸ ἀκριβῶς ἤθελα νὰ λάβω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς εἴπω. παρατηρῶν ὅτι εἴχομεν ἀνάγκην ἀδείας διὰ νὰ παραστήσωμεν τὸν «Κάρολον Θ΄».

Ὁ ῥήτωρ. Πότε θὰ ὑπάγετε εἰς τὴν Δημαρχίαν;

Φλερύ. Ὅταν θὰ τὸ διατάξητε, Κύριοι.

Ὁ ῥήτωρ. Αὔριον λοιπόν, διὰ νὰ μᾶς δώσετε ἀπάντησιν μεθαύριον.

Καὶ ὁ Φλερὺ ἀποσύρεται λέγων:

«Ἡ Γαλλικὴ Κωμῳδία προσπαθεῖ πάντοτε νὰ ἱκανοποιῇ τὰς ἐπιθυμίας τοῦ Ἔθνους καὶ νὰ καθίσταται ἀξία τῆς ἐπιεικείας της». Καὶ ἀποσύρεται ὑπὸ παταγώδη χειροκροτήματα.

ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ ΚΑΙ ΑΠ' ΟΛΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΣ.—*Παρακαλοῦμεν ἅπαξ ἔτι τοὺς ἀπανταχοῦ συνδρομητὰς τῆς «Εἰκονογραφημένης», τοὺς ποιοῦντας καὶ ἐκτιμῶντας τὸ ἔργον της καὶ τὰς θυσίας της εἰς αὐτὰς τὰς περιστάσεις, νὰ ἐμβάσουν ἡμῖν τὸ ταχύτερον τὰ δικαιώματά μας, μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι συμβάλλουν σημαντικῶς εἰς τὴν διευκόλυνσιν περὶ τὴν ἀποστολήν της.*

Η "ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ,, ΕΙΣ ΑΙΓΥΠΤΟΝ. — *Ἀναχωρεῖ εἰς Αἴγυπτον, κατ' αὐτὰς, ὁ διαχειριστὴς τῆς «Εἰκονογραφημένης» κ. Π. Χαϊδόπουλος, ἐπιχειρῶν τὴν κατ' ἔτος περιοδείαν του διὰ τὰ συμφέροντα τοῦ περιοδικοῦ μας. Οἱ κ. κ. συνδρομηταί μας παρακαλοῦνται ὅπως, διευκολύνωσιν αὐτὸν εἰς τὴν ἀποστολήν του.*

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΕΝ ΑΜΕΡΙΚΗι. — *Οἱ ἐν Ἀμερικῇ συνδρομηταί μας, ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ ἀνανεώσουν τὰς συνδρομάς των, παρακαλοῦνται νὰ ἐμβάσουν ἀπ' εὐθείας τὸ ἐκ 4.50 δολλαρίων ἰσότιμον, εἴτε διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς, εἴτε διὰ τραπεζικῆς, πρὸς τὸν Ἰδιοκτήτην τῆς «Εἰκονογραφημένης» κ. Δ. Βρατσάνον, Βουλευτὴν Ψαρῶν, ὁδὸς Καρύτση 4, Ἀθήνας, εἰς οὐδένα δὲ ἄλλον νὰ ἐμπιστευθῶσι χρήματα προωρισμένα διὰ τὸ Περιοδικόν μας, μὴ ὑπάρχοντος ἐν Ἀμερικῇ οὐδενὸς ἐξουσιοδοτημένου νὰ ἐγγράφῃ συνδρομητὰς ἢ εἰσπράττῃ διὰ λογαριασμόν μας χρήματα. Τὰ τυχὸν εἰς τρίτους διαπιστευτήρια μὲ ἐξουσιοδότησιν εἰσπράξεων κλ. δὲν ἔχουν οὐδεμίαν ἰσχύν.*

ΕΠΙΤΥΧΗΣ ΙΔΕΑ

Ἀμερικανίς, κρυπτομένη ἐπιμόνως ὑπὸ τὸν πέπλον τῆς ἀνωνυμίας, φλεγομένη δὲ ὑπὸ ἀκράτου φιλελληνισμοῦ, εἶχε τὴν ἔμπνευσιν καὶ τὸ ἡρωϊκὸν ὑπὸ ἔποψιν ἀντοχῆς θάρρος νὰ περιέλθῃ τὴν Μακεδονίαν καὶ τὴν Ἤπειρον καὶ νὰ λάβῃ ἐκ τοῦ φυσικοῦ φωτογραφίας τοῦ πολέμου.

Εἰς 400 περίπου ἀνέρχονται αἱ διάφοροι φωτογραφίαι, ἐξ ἑκάστης τῶν ὁποίων ἐξετύπωσε χιλιάδας ἀντιτύπων καὶ ἄλλας τόσας χιλιάδας Κάρτ-Ποστὰλ εἰκονογραφημένων. Μὲ αὐτὰς διωργανώθη εἰς Ἀθήνας μόνιμος ἀγορὰ πρὸς πώλησιν τῶν φωτογραφιῶν καὶ δελταρίων, αἱ δὲ εἰσπράξεις διατίθενται ὑπὲρ τῶν ἀπόρων οἰκογενειῶν τῶν ἐφέδρων καὶ ὑπὲρ τῶν πασχόντων πληθυσμῶν τῆς Μακεδονίας καὶ Ἠπείρου. Ἡ ἀγορὰ ἐτέθη ὑπὸ τὴν Ὑψηλὴν προστασίαν τῆς Βασιλίσσης, ἡ δὲ ἔναρξις αὐτῆς ἐκηρύχθη ὑπὸ τῆς Πριγκηπίσσης Μαρίας. Πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς εἶνε ἡ κυρία Λ. Κορομηλᾶ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν, Ἑλληνικωτάτη τὴν καρδίαν, Ἀμερικανὶς δὲ τὴν καταγωγήν. Ἐρρίφθη ἡ ἰδέα ὅπως, παρόμοιαι ἀγοραὶ ἐγκατασταθοῦν μονίμως καὶ εἰς ἄλλας πόλεις, ὄχι μόνον τῆς Ἑλλάδος, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς μεγαλουπόλεις τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀμερικῆς.

Εἰς τὰς ἀγορὰς ταύτας ὑπὲρ τοῦ αὐτοῦ πάντοτε φιλανθρωπικοῦ συνάμα καὶ Ἐθνικοῦ σκοποῦ θὰ πωλοῦνται αἱ φωτογραφίαι τῆς εὐγενοῦς Ἀμερικανίδος, ἥτις ἀναδεικνύεται ἐξαιρετικῶς φιλάνθρωπος καὶ ὑπέροχος φυσιογνωμία.

ΙΔΕΩΔΗΣ ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΗΣ

Ἕνας διορισμὸς τιμῶν τὸν διορισθέντα, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ τὸν διορίσαντα αὐτὸν Ὑπουργόν, εἶνε ὁ τοῦ κ. Κωνσταντίνου Ζαννῆ, κληθέντος ἐξ Αἰγίνης εἰς τὴν θέσιν τοῦ εἰρηνοδίκου ἐν Χίῳ. Ὁ κ. Ζαννῆς, ἐκ τῆς μεγάλης οἰκογενείας τῶν Ψαρρῶν, ἦτο πράγματι ἐνδεδειγμένος διὰ τὴν θέσιν εἰς τὴν ὁποίαν διωρίσθη, οἱ δὲ Χῖοι πρέπει νὰ εἶνε βέβαιοι ὅτι, ἐν τῷ προσώπῳ του ἀποκτοῦν ἕνα ἰδεώδη τῆς Θέμιδος λειτουργόν.

ΟΙ ΚΑΘΩΣ ΠΡΕΠΕΙ

Εὑρέθησαν καὶ πάλιν οἱ κακόπιστοι, εὐτυχῶς ὀλίγοι, οἱ ὁποῖοι κατεχράσθησαν τῆς ἐμπιστοσύνης μας καί, ἀφοῦ ἔλαβον τὸ φύλλον ἀρκετὸν καιρόν, τώρα ἀρνοῦνται νὰ πληρώσουν τὰ δικαιώματά μας, ἰσχυριζόμενοι ὅτι δὲν ἔλαβον κανὲν τεῦχος.

Παραδίδομεν εἰς τὴν δημοσιότητα τὰ ὀνόματα αὐτῶν τῶν καθὼς πρέπει κυρίων, διὰ νὰ τοὺς μάθουν οἱ τυχὸν μέλλοντες νὰ συναλλαγῶσι μετ' αὐτῶν. Εἶναι οἱ κ. κ. Γ. Καρυοφύλλης ἐν Τραπεζοῦντι, ὅστις μᾶς κατεχράσθη φρ. 74, Ἐξαρχίδης ἐν Σεβαστουπόλει φρ. 22, Γ. Μαρούλης ἐν Γαλαζίῳ φρ. 33 καὶ οἱ ἀδελφοὶ Παπαδόπουλοι ἐν Γιάλτᾳ φρ. 22.

ΑΠΟΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ

Εἰς τὸν δοξασμένον νεκρὸν τοῦ ἀνθυποπλοιάρχου Ν. Ρίτσου πεσόντος ἐν Χίῳ.

Μοῦ ἔλεγες, ὅτι τώρα ποῦ ἔχομεν ἀδελφωθῆ μὲ τὸν Ἄρην καὶ ἡ Πατρίς μᾶς σαβανώνει μὲ τὴ Σημαία Της, ὁ θάνατος ἔγεινε χαρὰ εἰς τοὺς Ἑλληνόπαιδας.

Σύ μᾶς ἔφυγες ἔξαλλος ἀπὸ τέτοια χαρά, καὶ εἰς τὴν Ἀνάστασίν της ἀγκάλιασες τὴν Ἑλλάδα μας σφιγκτὰ ἀπὸ Ἀνατολὴ σὲ Δύσι, καὶ μὲ τὸ σπαθὶ γυμνὸ στὸ ἀνδρειωμένο σου χέρι, ἔδωσες νὰ χυθῆ ὅλο τὸ αἷμα τῆς πατριωτικῆς σου καρδιᾶς ἐπάνω στὴν ἄλυσσίδα τῆς Σκλάβας, διὰ νὰ τὴν λυώσῃ καὶ νὰ τὴν σπάσῃ γιὰ πάντα, ὅπως τὴν ἔσπασε.

Κοιμήσου τώρα εἰς τῆς Ἐλεύθερης τὴν ἀγκαλιά, μὲ τὰ φιλιὰ τοῦ πόνου καὶ τῆς χαρᾶς. Τὴν εἰκόνα σου ἱερά, λατρεύει ἡ ἀνάμνησίς σου, καὶ εὔφρανε τὴν ἀγγελικὴ ψυχή σου μὲ τὸ Ἅγιον τῆς Πατρίδος θυμίαμα, τὴ Δόξα. Ἐμεῖς ζοῦμε εὐτυχεῖς μὲ τοὺς θησαυροὺς τοῦ τάφου σου.

ΙΩΑΝ. ΚΑΦΕΤΖΟΠΟΥΛΟΣ
Ἀξιωματικὸς τοῦ Β. Ναυτικοῦ

ΑΠΟΚΑΛΥΠΤΗΡΙΑ

Ἐδημοσιεύσαμεν καὶ ἄλλοτε ἐκ τῶν ἑκάστοτε γεγονότων ἐπικαίρους ἐκ Μιτυλήνης εἰκόνας. Δὲν μᾶς ἐπετρέπετο ὅμως τότε ν' ἀναφέρωμεν καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἐκεῖθεν ἀγαπητοῦ φίλου, ὅστις εἶχε τὴν εὐγενῆ μέριμναν νὰ μᾶς ἀποστέλλῃ τὰς εἰκόνας καὶ νὰ προσφέρῃ τὴν πολύτιμον συμβολήν του εἰς τὸ ἔργον τῆς «Εἰκονογραφημένης». Σήμερον ὅμως ἡ Μιτυλήνη εἶνε ἐλευθέρα καὶ Ἑλληνική, οὐδὲν δὲ πλέον μᾶς κωλύει νὰ εὐχαριστήσωμεν δημοσίᾳ τὸν κ. Ἀριστείδην Μάνδραν, τὸν ἐν Μιτυλήνῃ δικηγόρον καὶ λόγιον, νὰ τὸν συγχαρῶμεν δὲ καὶ διὰ τὸ ποίημά του, τὸ ὁποῖον ἀφιέρωσεν εἰς τὸν κ. Βενιζέλον, τὸν Μεγάλον, ὅπως τὸν λέγει, Ἐλευθερωτήν. Ἀλλὰ τώρα μὲ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς Μιτυλήνης ἕνα ἄλλο ποίημα τοῦ κ. Ἀριστείδου Μάνδρα, γραφὲν πρὸ ἐτῶν ἐπὶ τῷ κατάπλῳ ἐκεῖ τοῦ μεγάλου Ἀγγλικοῦ στόλου, ὑπὸ τὸν τίτλον *«Πότε Πατρίδα μου καὶ σύ...»* εἶνε ἄξιον ἰδιαιτέρας μνείας. Ὁ ποιητὴς μεταξὺ τῶν ἄλλων στροφῶν ἔλεγε:

«Πότε θὰ ἰδοῦμε καὶ ἡμεῖς τὴν Ἅγια μας Σημαία,
περήφανη στῶν καραβιῶν τῆς πρῶρες νὰ σκορπᾷ
τῆς δοξασμένης μάννας μας τιμὴ καὶ Δόξα νέα
καὶ νέα πάλι δύναμι σᾶν κείνη τὴν παληά.

. . . . . .

Πότε κι' ἐδῶ τῆς Λευθεριᾶς τὸ δροσερὸ ἀέρι
θὲ νὰ φυσήσῃ καὶ γιὰ μᾶς γλυκὰ ἕνα πρωΐ
καὶ ἡ οὐράνια Σου φωνὴ στὰ σκλαβωμένα μέρη
πότε θὰ κράξῃ: Ἔχετε ἐλεύθερη ζωή!»

Ἐφύσησε τὸ ἀγέρι τῆς Λευθεριᾶς εἰς τὴν Μιτυλήνην καὶ ὁ πόθος τοῦ φίλου ποιητοῦ ἐπραγματοποιήθη τώρα.

ΕΠΤΑΝΗΣΙΑΚΟΝ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

Ἐξεδόθη τὸ Ἑπτανησιακὸν Ἡμερολόγιον τοῦ 1913, ὑπὸ Ι. Πήλικα, εἰς κομψότατον τόμον, καλλιτεχνικώτατον, μὲ ὕλην ἐκλεκτὴν καὶ ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν διδακτικὴν καὶ ἐπίκαιρον.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΖΑΜΙΧΑΣ

Ἡ Ἀθηναϊκὴ κοινωνία μὲ μεγάλην θλῖψιν ἤκουσε τὸν θάνατον τοῦ Γεωργίου Ζαμίχα, τοῦ ὁποίου τὸ ὄνομα ἦτο συνδεδεμένον μ' ἕνα ἀπὸ τὰ πρῶτα ξενοδοχεῖα τῆς πρωτευούσης μας, τὴν Μινέρβαν. Ὁ Ζαμίχας ὑπῆρξε τύπος καὶ ὑπογραμμὸς φιλοπροόδου διευθυντοῦ ξενοδοχείου, ἀνήγαγε δὲ εἰς περιωπὴν πρώτης τάξεως τὴν Μινέρβαν, ἔνθα ξένοι καὶ ὁμογενεῖς ἀπεκόμιζον πάντοτε τὰς ἀρίστας ἐντυπώσεις καὶ διετήρουν ζωηρὰν ἀνάμνησιν τοῦ διευθυντοῦ διὰ τὰς περιποιήσεις καὶ τὴν εὐπροσήγορον καὶ εὐγενῆ πρὸς αὐτοὺς συμπεριφοράν του. Ὁ Ζαμίχας εἰς τὴν Ἀθηναϊκὴν κοινωνίαν, τῆς ὁποίας, διὰ τὴν χρηστότητά του καὶ τοὺς εὐγενεῖς πρὸς πάντας τρόπους του, ἦτο ἐπίλεκτον μέλος, ἐγκαταλείπει υἱοὺς ἀνταξίους τοῦ πατρός, οἵτινες συνεχίζουν τώρα τὸ ἔργον του ὡς διευθυνταὶ τῆς Μινέρβας. Εἰς τοὺς υἱούς του καθὼς καὶ εἰς τὴν λοιπὴν οἰκογένειαν τοῦ μεταστάντος ἀπευθύνομεν θερμὰ συλλυπητήρια.

ΝΟΣΤΑΛΓΙΚΑ

Μὲ αὐτὸν τὸν τίτλον εἰς κομψὸν τόμον ὁ κ. Ζήσιμος Σιδέρης ἐξέδωκε σειρὰν ποιημάτων του ἀφιερωμένων εἰς τὴν ἰδιαιτέραν του πατρίδα τὴν Σάμον, «εἰς τὸ ὡραῖο νησάκι» ὅπως τὴν ὀνομάζει. Εἰς τὰ ποιήματά του, τὰ γραμμένα μὲ στοργὴν καὶ μὲ πόνον, ὁ ποιητὴς ζωγραφίζει τὴν Σάμον μὲ ὅλες τῆς εὐμορφιές της καὶ μὲ ὅλα της τὰ δεινοπαθήματα. Ἰδοὺ ἕνα ἀπὸ τὰ τετράστιχά του:

Πλήθιο τὸ αἷμα ἐπότισε τὴν καρπερή σου γῆ
κ' ἔκοψε τ' ἀνθολούλουδα καὶ τὸ χλωρὸ βλαστάρι
κ' ἔγινε μαῦρο τὸ νερὸ στὴν κάθε σου πηγή,
γιατὶ τὸ αἷμα ξέπλυνε τοῦ ξένου μακελλάρη.

ΑΓΓΕΛΟΣ Α. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Μόλις εἰκοσαετής, ἅμα τῇ κηρύξει τοῦ πολέμου, ἔσπευσε νὰ καταταχθῇ ὡς ἐθελοντὴς εἰς τὸ πεζικόν. Ἔλαβε μέρος εἰς τὰς μάχας τῆς Μακεδονίας καὶ ἐκεῖθεν ἠκολούθησε τὸ σῶμά του εἰς τὸν γιγαντιαῖον πρὸ τῶν Ἰωαννίνων ἀγῶνα. Εἰς μίαν ἡρωϊκὴν κατὰ τῶν Τούρκων ἐπίθεσιν περὶ τὸ Μπιζάνι ἐτραυματίσθη, γενναίως μαχόμενος ὑπὸ τὸν ταγματάρχην Μπέλλον. Βλαστὸς τῆς γνωστῆς Πειραϊκῆς οἰκογενείας, γνωστότατος καὶ ὁ ἴδιος εἰς τὸν τραπεζιτικὸν κόσμον, ὡς διάδοχος τοῦ πατρός του, καίτοι νεαρώτατος ἀκόμη καὶ μὴ κληθεὶς εἰσέτι ὡς ἐκ τῆς ἡλικίας του, ἔσπευσε μεταξὺ τῶν πρώτων εἰς τὴν φωνὴν τῆς Πατρίδος καὶ εἰς τὴν Ἤπειρον ἐτιμήθη μὲ τὸ παράσημον τῆς ἀνδρείας, τὸ τραῦμά του. Ἡ «Εἰκονογραφημένη» τῷ εὔχεται ταχείαν ἀνάρρωσιν ἐκ τοῦ τραύματός του καὶ τῷ ἀπευθύνει θερμὰ συγχαρητήρια, ὡς καὶ εἰς τοὺς συνδεδεμένους μετ' αὐτοῦ διὰ συγγενικῶν ἐξ ἐπιγαμίας δεσμῶν κ.κ. Λ. Ροῦφον καὶ Π. Πουρῆν.

Ἐν Ἀθήναις, Τυπογραφεῖον «Ἑστία» Κ. Μάϊσνερ καὶ Ν. Καργαδούρη — 9336.